1 NİSAN 1980 SALI 10 LİRA

Halkın Gazetesi
Demokrat

Cumhurbaşkanı güncel gerekler ve beklentiler
Senatör Ahmet YILDIZ
2. sayfada

Firdevs TACETTİN
IRAK İZLENİMLERİ
3-Sayfada

Ege'den sonra Karadeniz Ekici Tütün Piyasası da maliyetin altında bir başfiyatla açıldı

Karadenizli tütün üreticileri de yandı

- Uzmanlar, "Tütün üreticilerinin çilelerinin birazcık da olsa hafiflemesi isteniyorsa başfiyatın yerine taban fiyat uygulaması getirilmeli, tütün üreticileri de fiyat tesbitinde söz sahibi olmalıdır,, dediler
- Üreticiler ilan edilen başfiyatın, maliyetin altında bir fiyat olduğunu belirterek, "Her şeye birbiri peşisıra büyük miktarlarda zam gelirken, ürettiğimiz tütün yok pahasına elimizden alınıyor,,
- Gümrük ve Tekel Bakanı Ahmet Çakmak, "Hükümetimiz bu yılki başfiyatı geçen yıla oranla yüzde 86 dolayında artırarak 160 lira olarak tesbit etmiştir,, dedi

HABER MERKEZİ
Karadeniz Bölgesi 1979 Yılı Ürünü Ekici Tütün Piyasası, maliyetinin altında bir başfiyatla açıldı. Bir kilogramı yaklaşık 150-160 liraya mal olan tütüne 160 lira başfiyat biçildi. Gümrük ve Tekel Bakanı Ahmet Çakmak Karadeniz Bölgesi 1979 Yılı Ürünü Ekici Tütün Piyasasını açarken, "Hükümetimiz bu yılki başfiyatı geçen yıla oranla yüzde 86 dolayında artırarak 160 lira olarak tesbit etmiştir"dedi. Samsun Tekel Başmüdürlüğü önünde düzenlenen açılış töreninde konuşan Bakan Çakmak, 1979 'da 4 bölgede toplam 239 milyon kilogram tütün üretildiğinin tahmin edildiğini kaydederek, "Hükümetimiz her yaşta aile fertlerinin çok zor şartlarda çalışarak eldeettikleri tütünlerin değerlendirilmesini, alın teri ve emeğin hakkını en adaletli ölçülerde vermek kararındadır" şeklinde konuştu. Tütün ireticileri ise tesbit edilen başfiyatın,
(Devamı 7. Sayfada)

İran, Şah Rıza Pehlevi döneminde, emperyalizmin jandarmalığı görevini üstlenmişti. İşkence ve ABD'nin desteği ile ayakta durabilen Şah'lık, yıllarca kan kusturduğu İran halklarının dizginlenemez mücadelesi ile yerle bir edildi. İran halkları monarşist diktatörlüğün zulmüne karşı yıllarca direndi, şehitler verdi, sonunda kazandı. Devrimle birlikte İranlılar işçisi, köylüsü, genci ve askeri ile birlikte yeni ve farklı bir mücadeleye başladılar. Yukarda devrimden sonra, subay ve askerler ile emekçilerin bir tören sırasında çekilmiş fotoğrafları görülüyor. Yanda ise İran'ın Ankara Büyükelçiliği Maslahatgüzarı Ahmet Mosavekzadeh görülmektedir.

İran Maslahatgüzarı Ahmet Mosavekzadeh, Demokrat'ın sorularını yanıtladı

"İran Devrimi' nin en büyük güvencesi halk kitleleridir

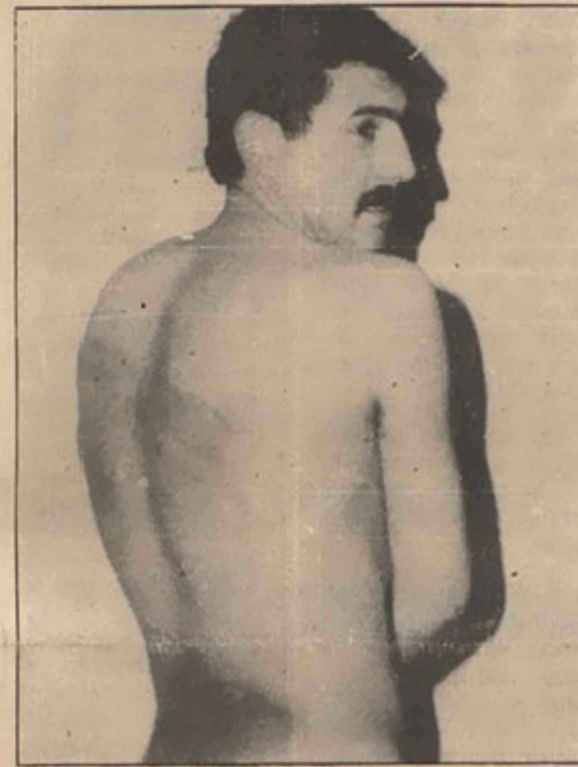
"İran Devrimi, emperyalizmin saldırılarını boşa çıkaracak örgütlenmeleri gerçekleştirmiştir,,

ANKARA (DEMOKRAT)
İran'da devlet biçimi olarak İslami Cumhuriyetin kabul edilişinin 1. yılı, İran'da ve İran'ın dış temsilciliklerinde törenlerle kutlanıyor. İran'
(Devamı 7. Sayfada)

CHP Milletvekilleri Avanos'ta meydana gelen olaylarla ilgili açıklamalarda bulundular

"Vali ve polis halka baskı uyguluyor"

- Yaşar Kemal Yüksekli ve arkadaşları, ilericilerin ve CHP'lilerin önce saldırıya uğradığını, ardından da göz altına alınarak işkenceye tabi tutulduklarını belirttiler
- CHP milletvekilleri bir gencin teslim olmasına rağmen polis tarafından sırtından vurulduğunu belirttiler

AVANOS'TA İŞKENCE GÖREN 31 KİŞİ SAVCILIĞA BAŞVURDU

AVANOS (DEMOKRAT)
Nevşehir'e bağlı Avanos'ta 15 gün önce çıkan olaylar sırasında polis tarafından gözaltına alınan 31 kişi, Aziz Yıldırım adlı trafik polisiyle tüm karakol polislerinin kendilerine işkence yaptığını iddia ederek haklarında işlem yapılması isteğiyle Cumhuriyet Savcılığı'na başvurdular.
Aralarında Cengiz Güner, Hayri Tezer, Musa Güner, Bayhan Emirağaoğlu, Zafer İnce, Mustafa Tarlacı, Necati Sevinç, Mükremin Toprak, Mustafa Bilen, İhsan Pınar, Serafettin Akboğa, Mehmet Cabbar'ın bulunduğu 31 kişi, olaylar sırasında halka ateş eden kişinin Süleyman Sevinç'i öldürdükten sonra polis ekibinin içine karıştığı, sokağa çıkma yasağı sırasında da olaylarla ilgili olmayan kişilerin, evlerinden alındıktan sonra karakollara götürülüp işkence ve dayakla tutanak imzalattırıldığını öne sürdüler.

ANKARA (DEMOKRAT)
Nevşehir CHP Milletvekili Yaşar Kemal Yüksekli ve üç arkadaşı düzenledikleri basın toplantısında, Avanos olaylarını Vali ve polislerin bilinçli bir şekilde düzenlediklerini söyledi.
Y.Kemal Yüksekli, olaylara, polisin CHP'li olarak bilinen Avanos halkını sindirmek amacıyla saldırmasının neden olduğunu savunarak, "Avanos olayları ve baskılar Hacıbektaş ilçesinde de daha da büyük boyutlarda tezgahlanmak istenmektedir" dedi.
CHP Nevşehir Milletvekili Yaşar Kemal Yüksekli, Niğde Milletvekili Yılmaz Cemal Bor, Kırşehir Milletvekili Akıp Sakaç ve Kırklareli Senatörü Beyti Arda ortak basın toplantılarında, polisin gözaltına aldığı 83 kişiden 17 sinin ağır işkence gördüğünü, bunların kırılan kol ve kaburga kemiklerini doktor raporuyla saptayarak savcılığa başvurduklarını açıkladılar.

OLAYLARIN GELİŞİMİ

Milletvekilleri ortak basın toplantılarında olayların gelişimini şöyle anlattılar:
"Olaylar, 10 Mart
(Devamı 7. Sayfada)

Kız Teknik yatakhanesinin koridorlarında sabaha kadar erkek polisler dolaşıyor

ANKARA (DEMOKRAT)
Kız Teknik Yüksek Öğretmen Okulu yatakhanesinin koridorlarında sabaha kadar erkek polislerin dolaştıkları iddia edildi.
Yeni MC'nin kurulmasıyla göreve getirilen MHP yanlısı okul Müdürü Güner Uygur ve Bahri adındaki müdür yardımcısı ile yatakhanede kalan öğretim üyesi Müfide Tüzün'ün okuldaki faşist baskılara var güçleriyle katıldıkları bildirildi.
Okul idaresince hazırlanan 10-15 kişilik devrimci öğrenci listesinin emniyet görevlisine verilerek bu öğrencilerin hiç
(Devamı 7. Sayfada)

Hava-İş, grevleri yaygınlaştırıyor

ANKARA (DEMOKRAT)
Hava-İş'in Türk Hava Yolları'nda 43 gündür sürdürdüğü grev yeni bir boyuta ulaştı ve dün saat 11.00 den itibaren Ankara Satış Müdürlüğünde de direnişe geçildi. Hava-İş Ankara Şube Başkanı Albayrak, "Her an İzmir ve Adana Satış Müdürlüklerinde de grev başlayabilir" dedi.
Türk Hava Yolları'nın İstanbul'da Yeşilköy ve Genel Müdürlükte başlatılan greve ek olarak dün Ankara Satış Müdürlüğünde de grev uygulaması başladı. Ankara Satış Müdürlüğünde çalışan 187 işçi dün saat 11.00'den itibaren işi bıraktılar. Hava-İş Ankara Şube Başkanı Nurettin Albayrak, grevin Ankara'da da başlaması ile ilgili olarak şunları söyledi:
"Bugüne kadar grevimiz yalnızca İstanbul'da sürüyordu. Biz Türk Hava Yolları zarar etmesin diye Ankara Satış Müdür-
(Devamı 7. Sayfada)

PTT Genel Müdürlüğü Harita Kadastro Bölüm Şefi faşistler tarafından öldürüldü

Yurdun bir çok kentinde çeşitli gosteriler yapıldı

- Bandırma'da polisle çatışan bir kişi öldürüldü.
- Muğla'da sağ görüşlü bir kişi yaralandı.
- Ankara'da bir devrimci faşistlerce vuruldu.
- Adapazarı'nda halk bir faşisti silahıyla yakaladı.
- Manavgat Lisesi'nde veliler can güvenliği sağlanmasını istediler.
- Van Cezaevinden 58 tutuklu ve hükümlü kaçtı.

HABERİ 5. SAYFADA

30 BİN KİŞİ KATILDI

El Salvador'da Başpiskoposun cenaze törenine saldırıldı, 40 kişi öldü

SAN SALVADOR (A.A)
El Salvador'un başkenti San Salvador'da bir süre önce faşistler tarafından katledilen Başpiskopos Romero'nun çenaze töreninde dışarıdan bir grubun silahlı saldırısı sonucu 40 kişi öldü, çok sayıda insan yaralandı.
Silah atışlarını izleyen bombalı saldırı geniş ölçüde paniğe yol açtı. Kaçışmalar sırasında bir çok insan kalabalığın altında ezilerek yaralandı Bu arada radyodan "olay yerinden uzak durulması" yolunda çağrılar yapıldı. El Salvador cuntası da bir bildiri yayınlayarak olaylardan sol grupları sorumlu tutarak, çıkan paniğe Başpiskoposun cenazesinin sol gruplarca kaçırılmak istenmesinin neden olduğunu" ileri sürdü. Cenazeye katılan güçler ise bu iddiaları yalanlayarak, olaylara kitlelerin üzerine ateş açılması ve bombalarla saldırılmasının yol açtığını açıkladılar.

Pakistan, bağlantısız ülkelerin Afganistan sorununu görüşmek üzere toplanmasını istedi

Yeni Delhi (AJANSLAR)
Pakistan Askeri Yönetimi Başkanı General Ziya Ül Hak'ın Afgan bunalımı konusunu görüşmek üzere bağlantısız ülkeleri toplantıya çağırması için Küba Devlet Başkanı Fidel Castro'ya öneride bulunduğu bildi-
(Devamı 7. Sayfada)

Faşistlerin karargahı Niğde Yurdu eski müdürü İş ve İşçi Bulma Kurumuna Genel Müdür oldu

ANKARA (DEMOKRAT)
İş ve İşçi Bulma Kurumu Genel Müdürlüğü'ne eski Niğde Yurdu Başkanı'nın atanmasından sonra İş ve İşçi Bulma Kurumunda da sürgünler başladı.
Daha önceden Niğde Yurdu Başkanlığı'nı yapmış olan Ali Tabanlı'nın İş ve İşçi Bulma Kurumu Genel Müdürlüğü'ne MHP yanlısı olarak bilinen Kazım İlkan'ın da Genel Müdür Yardımcılığı'na getirilmesinden sonra, kurum içi sürgünler başladı.
İş ve İşçi Bulma Kurumu Genel Müdürlüğü çalışanları sürgünlerin MHP eğilimli kişilerin hazırladığı listeler doğrultusunda düzenlendiğini söyledi. Kurum çalışanları, Niğde Yurdu'ndan getirilen faşistlerin memurlara sataştığını ve bayan memurlara küfür ettiklerini ifade etti.

MHP'Lİ FABRİKA MÜDÜRÜNÜN YASA DIŞI TUTUMUNU PROTESTO EDEN

Etimesgut Şeker Fabrikası çalışanları direnişe geçti

- Şeker Fabrikaları Genel Müdürü Aydın Arat'ın MHP eğilimli kişileri kilit noktalara getirdiği öne sürüldü.

ANKARA (DEMOKRAT)
Etimesgut Şeker Fabrikası'na Ülkü Ocaklı militanları dolduran, ilerici işçilerin yerlerini gerekçesiz olarak değiştiren Fabrika Müdürü Selahattin Odabaşı'yı protesto etmek amacıyla fabrika çalışanları önceki gün direnişe geçti. Direniş sonrasında 6 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi.
AP azınlık hükümeti-
(Devamı 7. Sayfada)

Çok yönlü bunalıma dönüşen Cumhurbaşkanı seçimi için yeni bir hafta başladı.

Turlardan sonuç yok

- CHP'li Öymen, "Büyük partilerin büyük bölümü parmağının ucunu bile oynatmadı. Biraz da onlar zahmet etseler iyi olacak. Sanki böyle bir mesele yokmuş gibi davranıyorlar" dedi.

HABERİ 7. SAYFADA

HABERİN İÇİNDEN

KARARLAR HAFTASI

Cumhurbaşkanlığı seçimi için turlara yeniden başlandı. Korutürk'ün görev süresi 6 Nisan'da sona ereceği için bu hafta Cumhurbaşkanlığı seçimi sorunu ile birlikte gündeme gelen tartışmalar, çekişmeler daha bir yoğunluk kazanacak. Dışardan bakıldığında, ilk göze çarpan, kendi partileri içinde muhalif çizgileri dize getirmek ve her biri bir diğerine kendi adayını kabul ettirmek için çabalayan AP ve CHP liderlerinin mücadelesidir. Cumhur-
(Devamı 7. Sayfada)

AKLA KARA

EMİL GALİP SANDALCI

Salah Birsel, akide şekeri tadında yeni kitabı 'Boğaziçi şıngır mıngır" ın girişinde "Diyeceğim insanlar bir yerlerde yaşadı mı, onları artık kimseler yok edemez" demekte. Doğru, ne ki, canlı cansız, insanlar bir kez de Salah Birsel'in kalemine takılmışlarsa, bu o zaman iki kez doğru. Olaki bir de işin içine ressamın fırçası, fotoğraf makinesinin objektifi, film kamerası ya da teyp bandı karışa.

Bu durumda, Salah Birsel'in doğru sözündeki insanların –dünyamızdan göçmüşseler · dirilmeleri, –yaşıyorlarsa -ıslık çalarak önümüzden geçip gitmeleri bile olası.

Ama biz, Salah Birsel'in, artık kimseciklerin yokedemeyeceği insanların burada, onu usta kalemiyle başbaşa, bırakalım da, kendi yolumuza yönelelim.

Şu, insanın beyninin içine çakılıp da, bir daha -öldüm Allah–çıkmayan görüntülere: İki yaşında bir bebenin alnına sürülen kurban kanının kırmızısı; Kümesteki sapsarı civcivlerle oynamaya kalkışan yumurcağın, üstüne saldıran anaç tavuktan, kaçışı; Sünnetçinin uzun boyu; Bademcik ameliyatı; Öğretmenin cetvelinin açık avuçlarda şaklayışı; Dişçi kerpeteninin kıskacında kanlı bir diş; Top oynarken yarılan bir baş; Ege manevralarında dönüşte, yüzü güneşten bakırat çalmış Atatürk'le, pos beyaz bıyıklı İran Şahı, beş metre ötede, açık otomobilde, yan yana; Bir sıtma nöbeti; Dedenin mevlidi; Sinemada ilk öpüşme; Atlas Okyanusu'nda

12+14+1

fırtına; New York Limanı'na gece giriş; Yedek subaydaki koğuş; 1952 yılında, yağmur yağınca çamurdan uçakların kalkamadığı, Kars Hava alanı; Babalığın ilk günü; Lefter'in Macarlar'a attığı gol; 27 Mayıs sabahı; Menderes'i idama giderken gösteren fotoğraf; Hep sabaha karşı İstanbul'dan Ankara'ya gelen "Baban öldü... Anan öldü" telefonları; Erzincan yolunda dereye yuvarlanan arabasından sağ salim çıkardığı Alman turisti, "Korkmuştur" diye, yol üstündeki kir kahvesinde gazoz içirmek için, yakasından tutup sürüklemeye çalışan Jandarma çavuşu ile tutuklanacağını sanıp, kendi dilinde "Kazada benim bir suçum yok Bay Subay" diye korkuyla çırpınan Alman; Ankara Adliyesi'nde tutuklanış ve göbeğiyle yol kesen komiser; Babaannenin gözünde birden sönen yaşam ışığı; Deniz–Yusuf ve Hüseyin'in Parlamentoda idam kararlarının oylanışı; Geri dönemeyeceği bilinen kardeşin, yurt dışına gitmek üzere, uçağa binişi ve cenazesinin gelişi; Hastanedeki Amcanın kalp atışlarını gösteren aletin ekranında titreşen sarı noktanın duruşu; Kekova'nın Kale köyünde güneşin batışı; 1 Mayıs 1977 günü saat 19.25'te Taksim Alanı; Belkemiğinden kurşunlanan gencin kuyruk sokumunda açılan korkunç yaranın görüntüsü; 18 yaşındaki delikanlının çarpmayan kalbine yapılan umutsuz masaj; Siera Madra'nın Hazineleri filminde, Meksika'lı haydudun, kurşuna dizilmeden önce, kendi kazdığı mezarının önünü şapkasıyla süpürüp, hazırol'a geçerek, mutlu sırıtışı gibi yüzlerce, binlerce doğa, insan, yer, renk görüntüsü.

Geçen hafta bunlara, televizyonda gösterilen, iki görüntü daha eklendi; Haklarında "Vur emri" çıkartılan 12 ve İzmir'de yakalanan öteki 14 gencin fotoğrafları.

Fiziksel ve ruhsal ne tür bir kıyma makinasından geçtikleri besbelli, sakalları uzamış, üzerlerinde acı donmuş 12 insan yüzü ve gördüğüne değil düşündüğüne, içinden geçene doğru bakan saçları makinayla tıraş edilmiş, İkinci Dünya Savaşı toplama kampları tutsaklarını anımsatan, sahipleri gene de insan, 14 kelle.

Yaptıkları–yapmadıkları, suçlulukları–suçsuzlukları, haklılıkları–haksızlıkları, inandıkları–inanmadıkları... Hepsi tümden bir yana,

.... kardeşim gibiydiler.

Yıllar önce, bir ikizlerini, bir yüznumara lavobosunun aynasında görmüştüm.

DÜŞÜNCE ALANI

Cumhurbaşkanı, güncel gerekler ve beklentiler...

—1—

Ahmet YILDIZ

Bugünkü bunalımı oluşturmada ve önleyememede baş sorumlunun iktidarlar olduğu kuşkusuzdur. Fakat bunda başta Cumhurbaşkanları olmak üzere, iktidarların tutumlarını etkilemede, düzeltmeyenleri işbaşında tutmada ve akılcı tepkileri yeterince göstermede katkıları olabilecek her kesimin sorumluluk payı vardır.

Temelde yapısal, sistemsel ve dış ilişkisel yanlışlardan kaynaklanarak, ahlaksal yozlaşmalar, aldırmazlıklar ve aymazlıklarla hatta vurdumduymazlıklarla, önlenemez hale getirilen bir bunalım ortamında, devletimize bir başkan seçmeye çalışıyoruz.

Durumun, uyku kaçırtıcı görünümünün, dış çevrelerin gurur incitici nitelemelerinin ve görünürde de hiç bir iyileşme belirtisi olmamasının bunalımı büsbütün ağırlaştırmaktadır.

Böylesi bir ortamda, bu en önemli güncel soruna yaklaşım biçimi kaygıları çok büyütmektedir.

Aday bulunmaması, bu en yüce makam için istekli yok ya da bunu "açık eksiltmeğe çıkaralım" türünden şakaların veya "ben aday olayım da turlar başlasın" gibi ciddilik dışı tutumların utancından bir an önce kurtulmalıyız.

Bugünkü bunalımı oluşturmada ve önleyememede baş sorumlunun iktidarlar olduğu kuşkusuzdur. Fakat bunda başta Cumhurbaşkanları olmak üzere, iktidarların tutumlarını etkilemede, düzeltmeyenleri işbaşında tutmada ve akılcı tepkileri yeterince göstermede katkıları olabilecek her kesimin sorumluluk payı vardır?

Durumun olağanüstü bir ivedilikle düzeltilerek halkımızın hakkı olan aydınlık yarınların yolunu açmada hepimize ve özellikle Cumhurbaşkanına düşen ertelenemez görevlerin bilinci içinde devlet başkanlığına ilişkin görüş, öngörü, öneri ve beklentileri belirtmek istiyorum.

Konuya Cumhurbaşkanının görev ve yetkilerini belirterek başlamak istiyorum. Bu görev ve yetkileri 4 başlık altında sunacağım.

1. Yazılı yasal görev ve yetkiler :

Bir devrim ürünü olan ve onu zorunlu hale getiren nedenleri yok ederek çağdaş uygar bir toplumu oluşturmayı amaçlayan anayasamız Cumhurbaşkanına başkanlık sistemi ile simgesel devlet başkanlığı arasında bir statü öngörmektedir.

Bugünkü anayasa, Atatürk'ün olağanüstü etkinlikte Cumhurbaşkanlığı yaptığı dönemi Anayasa'sı ile kıyaslanamayacak oranda yetki ve görevler veriyor Cumhurbaşkanına.

Bu yetki ve görevler şöylece özetlenebilir:

–Cumhurbaşkanlığı çok önemli görev ve yetkileri içermektedir. Bunları sözde kalmış varsaymak tüm ulusa karşı içilmiş bir andı yalanlamak ya da en azından ciddiye almamak olur. Yapılmayacak görevlerin and'da yeri olamaz.

–Cumhurbaşkanı yürütmenin başıdır. Başbakanı ve bakanları atar. Gerekli gördüğünde Bakanlar Kurulu'na başkanlık eder.

–Cumhurbaşkanı Milli Güvenlik Kurulu'nun başkanıdır. Bu kurulda alınacak kararlara başkanlık edeceği bakanlar kurul kararlarına dönüştürerek bağlayıcı nitelikler kazandırabilir.

-Bakanlar Kurulu kararlarını onaylamasa yürürlüğe giremezler. Cumhurbaşkanını onay için de kimse zorlayamaz.

–TSK'nın başkomutanlığını temsil eden Genel Kurmay Başkanını (hükümetçe önerilen) atama yetkisi kesindir.

-Yasaları bir kez daha görüşülmek üzere (gerekçe) ile geri gönderebilir ve Anayasa Mahkemesi'nde iptal davası da açabilir.

-Yabancı devletlere temsilci gönderir ve onların gönderdiklerini kabul eder.

–Cumhuriyet Senatosu'na 15 üye seçer.

–En üst yargı organlarını (Anayasa Mahkemesi'ne 2 ve Askeri Yargıtay'a tüm üyeleri) üye seçer.

–Cezaların (hasta, sakat, kocamış olanları) affedebilir.

–Millet Meclisi seçimlerini yenileme (hükümet 18 ayda iki kez düşer ve üçüncü kez de güven oyu alamazsa) kararı alabilir.

Anayasa'nın 98. maddesindeki sorumsuzluğa, bu görevleri gözardı edici ve andı anlamsızlaştırıcı anlam verilemez. Bu yüce makamın asıl sorumluluğu tinsel (manevi) tüm ulusa ve gelecek kuşaklara karşıdır. Bunu savsaklamak çok onur kırıcı sonuçlara yolaçabilir. Altına imzasını attığı belgeden en azından tinsel sorumluluğu olması doğal değil midir?

2. Yazılı olmayan fakat sistemin gereklerine uyan ve toplumca içtenlikle benimsenebilecek, olumlu gelişmeler sağlayabilecek nitelikteki görevler üretilmelidir. Bu konuda geçmiş uygulamalarda başarılar görülmüş örneklerden ve oturmuş geleneklerden de yararlanılmalıdır.

3. Kıyaslamalı hukuk yöntemi ile ve sistem saptırması ya da keyfi türetmelere yol açmadan benzer rejimlerdeki uygulamalara uygun düşebilecek görevler oluşturulabilir.

4. Özellikle yazılı olmayan yetki ve görevlerin etkinliğini artırmak üzere, baskıcı, devlet kurumları ile devlet yönetimini yönlendirici organ ve örgütlerin işlevsel etkinliklerinden, kamuoyunu oluşturan kesimlerin toplumsal oluşuma katkılarından yararlanılmaktadır. Bütün bu yetki ve görevlerin etkin biçimde yaşama geçirilmesinde yardımcı olabilecek yetenekteki kimselerden sürekli bir kadro oluşturulup kurumlaştırılmalıdır.

Belirtilen görev ve yetkilerin ışığında güncel önemli gerekler bakımından yeni Cumhurbaşkanı için şu ölçütler belirleyici olmalıdır:

1) Anayasal statüsünü simgesellik yerine güncel zorunlu güçlükleri aşmada, etkinliğini artırıcı bir işlevi üstlenebilecek kişiliği olmaktır.

2) TSK'ni rahatsız eden nedenleri giderebileceği, ordunun daha ileri gitmesine gerek bırakmayacağı ya da onu böylesi davranışlarda haklı göstermeyecek bir tutumda olacağı izlenimini verebilmelidir.

3) Hükümet kurulmasında çözüm olabilecek birleşimleri ön yargısız ve gösterilecek direnmeleri aşmada kararlı bir etkisi olabilmelidir. Geçmişte Demirel'e evet ama Erbakan'a hayır diyen kuruntuların etkisinde kalmamaktır.

4) Demokrasiye içtenlikle inanmış sistemin uzun süreli gelişmesinde, yukarıda sıralanan yetki ve görevleri planlayıp uygulamaya hazır olmalıdır.

MÜCADELE GÜNLÜĞÜ

1 NİSAN

1961 ODTÜ öğrencileri akademik hakların verilmesi için boykota başladılar.

1977 AVNİ ECE

İlerici öğrenci Avni Ece, İzmir'de faşistler tarafından sırtından vurularak öldürüldü.

1977 Doktorlar sitesi yapmak için, Kanlıca'daki gecekonduların yıkılması girişimi tepkiyle karşılandı. Tahliye için gelen 3 panzer ve 90 polise karşı kadın-erkek, genç-ihtiyar tüm gecekondu halkı barikatlar kurarak direndi. Çıkan çatışma-da 5 kadın yaralandı, arazi sahibi durumundaki kooperatif yıkım süresini uzatmak zorunda kaldı.

1978 YOZGAT CEZAEVİNDE TUTUKLULAR DİRENİŞE GEÇTİ

Yozgat Cezaevi'nde 356 hükümlü ve tutuklu, iki gardiyanı da rehin alarak direnişe geçtiler. Tutuklular amaçlarının tüm anti-demokratik uygulamaların kaldırılması olduğunu açıkladılar.

1979 TEMEL AKYÜZ

Karacebey'de devrimci işçi Temel Akyüz faşistler tarafından öldürüldü.

GÜNÜN YAZISI

Ekonomizm Çıkmazı

Murat BELGE

Politik bir örgütle organik bağı ve dolayısıyla yönlendirici ilişkisi olmayan Türkiye sendika hareketi, ekonomi ile politika arasında garip bir denge kurmuştur. Sendikal rekabetin de etkisiyle, ekonomik başarı, yani sendikanın yüksek ücret alma yeteneği, pazarlık gücü, vb. sendikanın devrimciliğinin ölçüsü sayılmıştır. Bu, işçi sınıfı mücadelesinin tek-yanlı gelişmesi demektir. Tek başına sendika örgütü, işçi sınıfı mücadelesini ancak bu boyutuyla geliştirebilir.

Soruna bir başka açıdan bakarak, sendika, işçi sınıfının kendini toplumun başka sınıflarına ve tabii özellikle burjuvaziye karşı savunmak için kurduğu bir örgüttü. İşçi sınıfının, işçi sınıfı olarak ekonomik ve toplumsal haklarını savunur. Sosyalist parti ise, işçi sınıfının toplumun başka ezilen sınıflarıyla bağlarını kurduğu farklı bir örgüttür ve bu örgüt içinde işçi sınıfı son analizde işçi sınıfı olmaktan çıkacak ya da bu sürecin belirleyici adımlarını o yapı içinde atacaktır. Bu açıdan bakıldığında, işçi sınıfını kendisi olarak yaşatan sendika ile uzun vadede onu kendisi olmaktan çıkaran politik örgüt arasında ilginç bir ilişki (diyalektik karşıtlık) vardır. Bu bütünlüğün ögelerinden birinin eksikliği, işçi sınıfı mücadelesinde önemli sakatlıklar yaratır.

Bilindiği gibi -- ve dünyanın her yerinde olduğu gibi -- sanayiciler işçilerin grevle kazandığı ücret artışını ürünlerin fiyatlarına yansıtırlar. Burjuva düzeninin ideoloji yayan hoparlörler de, her türlü pahalılık ve enflasyon eğilimini işçi sınıfının ücretlerinin artmasına bağlar. Bu propaganda nicedir Türkiye'de de işliyor.

Aslında, bu iddianın gerçek dışı olduğu, enflasyona işçi ücretlerinin yol açmadığı, bilinen şeyler, nice makalede, kitapta ispatlanmış, kanıtlanmış şeyler. Ama bir iddianın doğru olması ile propaganda açısından inandırıcı olması birbirinden farklı. Sağ güçler, Türkiye'de de, kır ve kent küçük burjuvazisini işçi sınıfından ayırmak için bu propagandayı etkili bir biçimde piyasaya sürüyorlar. Grev aracına sahip olmayan ve dolayısıyla egemen sınıfların saldırısı karşısında büsbütün çaresiz, savunmasız kalan bu sınıflara işçilerin aldıkları "yüksek" ücretler "genel yoksullaşmanın nedeni" olarak gösteriliyor.

Bu sağ propagandanın başarılı olması neyi getirir? Ezilen sınıfların tarihi blokunun parçalanmasını ve yenilgisini getirir elbette.

Tıpkı, Italya'da faşizmın gelmesine yol açan etmenlerden birinin, kuzeydeki işçilerle güneydeki yoksul köylüler arasında bir türlü bağlantı kurulamayışı olması gibi.

Bu gibi ciddi örnekler, toplumların bunalımlı anlarında işçilerin ekonomist taleplerle sınırlı bir "sınıf bencilliği" içine girmelerinin politik düzeyde çok kötü sonuçlar verebileceğini gösteriyor. Bu, şüphesiz, sadece politik örgütün "yokluğu" ile açıklanacak bir şey değil, çünkü tarihte de, politik örgüt varolduğu halde böyle yanlışlar yapılabildi. Yani, politik örgütün biçimsel "varlığı" değil, politik gereklerin doğru teorik tesbiti de zorunludur, işçi sınıfının politik mücadelede üstüne düşen genel yönlendiriciliği yerine getirebilmesi için. Yoksa, bugün de Türkiye'de var, işçi sınıfı ile bütünleşmeye çalışan "politik" örgütler; ama bunlar, ekonomik örgüt sendikadan daha da "ekonomist" olabildikleri için, sıfatlarının "politik" olması çok şey değiştirmiyor.

Toplumun bunalım içinde olduğu, burjuva sınıfının saldırıya geçtiği dönemlerde işçi sınıfı öteki ezilen tabakalara karşı çok daha açık konuşabilmeli, toplumsal muhalefeti kendi çevresinde toparlayabilmelidir. İşçi sınıfının bu politik rolü yerine getirememesi, sol politik hareketin daha fazla dağınıklığa düşmesine yol açar

HALKIN DİLİNDEN

Öğretmenlerimize sahip çıkacağız

Biz Yıldırım Beyazıt Akşam Ortaokulu öğrencileri üzerinde yeni oyunlar oynanıyor.

Uzun süreden beri okulumuzda eğitim devam etmesine rağmen bugün açığa alınan devrimci öğretmenlerimizin yerine atanan vekil öğretmenlerin derslerine girmediğimiz nedeni ile eğitim engelleniyor.

24 Aralık K.Maraş katliamını protesto direnişine katılan iki öğretmenimizin Milli Eğitim Müdürlüğü'nce açığa alınmasından sonra onların yerine atanan öğretmenlere, derse girmemelerini önerdik. Onlar da kabul ettiler. Daha sonra okul müdürü ve vekil öğretmenler bu demokratik talebimizi susturacaklarını zannettiklerinden olacak ki daha sonra gerçek yüzlerini açığa çıkardılar.

Kendisini öğrencilere bir türlü kabul ettiremeyen okul müdürü öteden beri devrimci, demokrat her dayanışmaya saldırmaktaydı. Kendisinin başaramadığı bu saldırıyı şimdi başka yollarla yapmaya çalışıyor. Öğrencileri (devrimci, demokrat) polise ihbar ediyor, yaşlı başlı öğrencilere hakaret ediyor, polisle birlikte sınıflarda, koridorlarda ilerici öğrenci kovalıyor. Tüm bu baskılara rağmen yıldıramadığı öğrencileri şimdi de okulu kapatmak, devrimci öğretmenleri sürmek gibi tehditlerle yapmaya çalışıyor.

Bu baskı ve oyunlar bizleri yıldırmayacaktır. Aksine bizlerin mücadele azmini daha da bileyecektir.

Bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da devrimci öğretmenlerimize sahip çıkacağız. Okulumuza yönelen her türlü oyuna karşı öğretmenlerimizle beraber devrimci öğrenciler olarak dayanışmamızı yükselteceğiz.

YILDIRIM BEYAZIT
AKŞAM ORTAOKULU
ÖĞRENCİLERİ

Dövüş doğarken başladı

Küre kasabasının
Zımmana köyünde
bıyıkları buz tutmuş
bir öğretmen
"dövüş doğarken başladı yavruların
bilmem kaç dolar
borçlu doğduk Amerika'ya"
diyordu.

biz çoğaldık, borç azalmadı.

Ali G.

Tosya çeltik üreticileri direniyor

Yıllardır Kastamonu civarındaki 26 köy halkı kendi topraklarında yarıcılık yapmakta ve ağalar tarafından insanlık dışı bir biçimde sömürülmektedirler. Şimdiye değin kendilerine has yol ve yöntemlerle halkın birliğinin önüne geçen onların direnişlerini kıran toprak ağaları karşısında 26 köy halkı son zamlar ve devalüasyonlardan sonra köle olarak çalıştıklarının bilincine varmıştır. Yarıcılık sistemine karşı başkaldırmışlardır. Son günlerde birlik ve beraberliklerini pekiştiren 26 köy halkı binlerce dönüm çeltik arazisini yüzde 30'a ekme kararı almışlardır. Aksi takdirde topraklarını ekmeyeceklerini ve ektirmeyeceklerini toprak ağalarına bildirmişlerdir.

Ağalar, bu direnişi kırmak için şimdilik 26 köyden kendilerine işbirlikçi aramakta. 26 köy halkı bilhassa basından kendilerini haklı direnişlerinde desteklemelerini beklemektedirler.

KASTAMONU
TOSYA ÇELTİK
ÜRETİCİLERİ

Yetkililer faşistleri koruyor

Biz , Uzunköprü Lisesinde okuyan gençleriz. Uzunköprü'de yeni MC'nin kuruluşundan sonra Uzunköprü'de faşist kıyımlar baş göstermeye başladı. Uzunköprü ilçesini Trakya'nın MHP kalesi yapmak için her türlü faşist baskıya baş vuruyorlar. Uzunköprü Lisesi'nde okuyan arkadaşlara okul idaresince faşist baskılar yoğunlaştırılıyor. İktidar değişir değişmez hemen okulun her katına üç hilalli savaş resimleri duvarlara asıldı. Okulumuza Kepirtepe Öğretmen Okulu'nda okuyan son sınıf öğrencisi iki ÜGD'li faşist tayin edildi. Bunlar yetmiyormuş gibi üç devrimci öğretmeni okuldan çeşitli il ve ilçelere sürdüler. Okulumuzda bu yöntemler çok planlı olarak yapılıyor, ayrıca öğretmenler sürüldükten sonra Uzunköprü'ye yeni 20 tane faşist atandığı hakkında söylentiler yoğunluk kazanmaktadır. Uzunköprü'yü Trakya'nın MHP faşist kalesi haline getirmek istemeleri açıkça ortadadır. Çünkü bu oyunu Edirne'de uygulamak istediler fakat oradaki devrimci mücadeleyi yıldıramadılar, orada tutunamadılar. Burada tutunabilmelerini sağlayabilecek olan bazı toprak ağaları ve fabrikatörler vardır. Uzunköprü'de birçok işsiz dolaşırken bu fabrikalara faşist militanlar yerleştirilmektedir. Devrimci arkadaşlar çarşıda rahat rahat gezememekte ve faşistler tarafından dövülmekte ayrıca silah ile tehdit edilmektedir. Kaymakamlık ve polis bu olaylara göz yummaktadır. Ayrıca bu yıl bir faşistin üzerinde bir silah bulunduğu halde iki gün sora silahıyla beraber serbest bırakılmıştır. Bu olaylara daha ne kadar göz yumulacağını bütün yetkililere soruyoruz.

UZUNKÖPRÜ GENÇLİĞİ

Nevşehir'i gören var mı ?

Nevşehir sokakları ıssız. Halk gezemiyor sokaklarda. Esnaf Nevşehir'de ÜGD 'ye yardım etmek zorunda bırakılıyor. Solcu bir öğretmen,solcu bir memur, tarafsız bir memur yaşayamaz oldu Nevşehir'de. Garajlarda güvenliği yakasına bozkurt rozeti takmış faşistler sağlamakta, tabii ne ölçüde sağladıkları da açık.

İnsanların evleri hiç beklenmedik bir şekilde bu özel "koruyucular" tarafından aranmakta. Orta öğrenim kurumlarından akşam üstü okuldan çıkan öğrenciler topluca ÜGD'ye gitmek zorunda bırakılmakta.

Sokak ortasında, Valilik Binası önünde öğretmenler dövülmekte,kadın erkek demeden işçiler dövülmekte, insanlar çoluk çocuk, genç ihtiyar hiç bir ayrım yapılmadan sadece korkutabilmek amacıyla, nedensiz, sindirmek için bin bir işkence altında kalmaktalar, hem maddi, hem manevi olarak.

MHP Başkanı Türkeş, "CHP Nevşehir Merkez İlçe Başkanı Mustafa Bilgin bir milliyetçiyi öldürdü yakında çıkacak hesabı görün" diyor hemen sonra CHP Nevşehir Başkanı kendi deyimiyle 'Komiser tarafından" vuruluyor.

Peki bu nasıl iştir? Bütün devlet yetkililerinin,jandarmanın, polisin, valinin, kaymakamın gözü önünde oluyor bütün bunlar, suçlusu diye yakalananlarsa gene Nevşehir eşrafından oluyor. Devletin varlığı bu mudur? Kimin yanında olduğu bütün bu olaylardan açıkça belli oluyor. Televizyondan devletin gücünü ispat ettiğini bas bas bağıranlar doğru söylüyorlar, gerçekten devlet gücünü, kimin yanında olduğunu çok iyi gösteriyor. Nevşehir de bunun bir örneğidir. Türkiye'nin ne durumda olduğuna dair.

NEVŞEHİRLİ DEVRİMCİLER

TÜRK-İŞ Başkanı Denizcier'e soruyoruz

7-3-1980 tarihinde basın toplantısında konuşmayı açan Türk-İş Başkanı konuşmasında şunları ifade ediyordu:

"Türkiye'de sömüren ve sömürülen yoktur".

Şimdi bizler Merzifonlu işçiler olarak Sayın Başkana soruyoruz: "Türkiyede insanlar ezilmeden, sömürülmeden eşit haklara sahip olarak mı yaşıyorlar, yoksa bir tarafı,sofrasında kuş sütü olmadan bir gün geçirmiyor ve günde köpeğine sekiz kilo biftek yediriyor da, bir diğer tarafı da bir lokma ekmeğe muhtaç yaşamıyor mu? Böyle bir soru sorulduğunda alacağımız cevap şu olsa gerek: "Hayır efendim hayır, öyle bir şey olamaz sömüren ve sömürülen yoktur. Ancak o şekilde açıklamak komünistlerin ifadesidir,başkalarının olamaz."

Bir de Türk-İş Sendikasının tabanının nereye kadar gittiğine bakalım. Suluova Eski Çeltek Maden İşletmesinde çalışan işçi arkadaşlarımızın sorununu birlikte öğrenelim:

"Biz işçiler Suluova Eski Çeltek Maden İşletmesinde çalışmaktayız. Suluova eski Çeltek Maden İşletmesi kurulduğu yıldan beri Türk-İş Sendikası'na bağlı bulunmaktadır. Ama Türk-İş Sendikası bu zamana kadar eski Çeltek Maden İşletmesi'nde çalışan işçi arkadaşlarının sosyal haklarını aramak için hiç bir faaliyet göstermemektedir.

Suluova Eski Çeltek Maden İşletmesi'nde tamamen ilkel koşullarda çalışıyoruz. 300 ila 400 metre yerin derinliklerinde yayan olarak inip çamur ve suyun içerisinde çalışıyoruz. Türk-İş Sendikası kurulduğu yıldan bu zamana kadar tüm işçileri çamur ve sudan korumak için ne çizme ne de iş güvenliği sağlamıştır.

Bu olanakları almamız için Türk-İş Sendika Temsilciliğine başvurduğumuzda bizlere, "Tamam arkadaşlar istediğiniz hemen yerine getirilecektir" şeklinde cevap veriliyor, aradan aylar, yıllar geçiyor,ne isteklerimizden bahseden, ne de onları yerine getirenler görünüyor. Sayın Türk-İş temsilcileri işveren karşısına çıkınca dut yemiş bülbüle dönüyorlar.

Çalışma koşullarımız ve saatlerimiz dünyanın hiç bir yerinde görülmemiş derecede bir sömürüyü ifade ediyor. Ocaklarımızda bir hafta içerisinde üç arkadaşımız kaza sonucu hayatlarını kaybettiler, geride karısı ve çocukları aç ve yetim olarak bırakıldılar. Soruyoruz topluma; işyerlerinde olan kazaların sorumlusu biz işçiler miyiz yoksa işverenler midir. Şu bir gerçektir ki iş yerlerinde olan kazalar bir kaza değildir iş cinayetidir diyoruz.Çünkü sendikalarımız çavuş, başçavuş, idare amirleri ile dolu olduğuna göre gereken iş güvenliği ve can güvenliği sağlanması gerekir.

Bu haksızlıklara karşı direnen arkadaşlara baskı yaparak susturmaya çalışıyorlar. Şunu işveren ile Türk-İş Sendika temsilcileri unutmamalıdırlar ki biz işçileri ne baskı ne zulüm ve işkencelerle susturmaya kimsenin gücü yetmeyecektir. Susan biz işçiler değil burjuva ve burjuva sendikacıları olacaktır."

Evet işte böyle diyorlar Eski Çeltek Maden İşletmesinde çalışan işçi arkadaşlarımız. Kurulduğu günden beri Türk-İşSendikası'naüye bulunan Eski Çeltek Maden İşletmesi Sendikasına üye işçilerin tüm sosyal haklarından nasıl mahrum bırakıldıklarını gördük. Zor şartlar altında çalışmaya terkedilen işçi arkadaşlarımızın hakları savunulmuyor. İşten atılmalarına göz yumuluyor. Bir de utanmadan kamuoyu karşısına çıkılarak, "Türkiye'de sömürü yoktur, sömürülen yoktur" deniliyor.

Sayın yöneticiler şunu unutmamalıdırlar ki, burjuvazinin karşısında boyun büken tüm kararı burjuvazinin vermesini bekleyen sendika temsilcileri işçi sınıfı sendikaları olamaz, ancak burjuva, işveren sendikaları (sarı sendika) olabilir.

Basın toplantısında Sayın Başbakanın sözleri işçi sınıfı sendikacılığı mı,yoksa burjuva sendikacılığı mı yaptığını, açığa çıkarır nitelikte. Sayın başkan siz bir zamanlar sömürü düzenine ve burjuva düzenine şiddetle karşı çıktığınızı söylüyordunuz. Ne oldu size? Bu kaypaklığın nedeni nedir?

Bizler işçi sınıfının yarınlarda daha güçlü daha dinç olmak doğrultusunda işçi sınıfının sendikasında tek bir yumrukta birleşeceğini görüyoruz.

YAŞASIN İŞÇİ SINIFININ BİRLİĞİ

YAŞASIN İŞÇİ SINIFININ ŞANLI GREVLERİ

YAŞASIN MÜCADELEMİZ

MERZİFONLU İŞÇİLER

DEMOKRAT GÖZÜYLE DÜNYA

OECD toplantısı ve Savunma İşbirliği Anlaşmasının ardından

SON OECD soğuk duşundan sonra başbakan Demirel, Amerikan elçiliği yetkililerini bile şaşırtan bir hızla Türk-Amerikan Savunma ve İşbirliği anlaşmasının imzalanacağını açıkladı ve anlaşma imzalandı. Demirel daha sonra yaptığı bir açıklamada ise Türkiye'den yapılan "jurnal"ler sonucunda Türkiye'ye yapılacak "yardım"ın engellendiğini iddia etti.

OECD'nin Türkiye'ye yardım konusunda alınacak kararı 15 Nisan'a ertelemesi, çok uluslu şirketlerin, alacakları ve borç ertelemesi gibi "ekonomik" nedenler dışında iki siyasal nedene bağlanmaktadır ki, bunlar da SİA'nın imzalanmasının uzun bir süreden beri sürüncemede kalması ve Türkiye'deki siyasal bunalımdır.

"Türkiye'ye yardım" programı konusunda Amerika'nın uzun bir süreden beri ağırdan davranması, Türkiye'ye yapılacak yardımın artırılması yolundaki önerileri kulakardı etmesi, OECD'nin Paris toplantısında ertelenme kararının alınmasında etkili olan Kanada ve Japonya'nın tavrını Amerika'nın etkilediği yolundaki yorumları doğrulamaktadır. Bilindiği gibi bu iki ülke hemen her alanda Amerika'nın çizgisini izlemektedir. OECD'nin erteleme kararının siyasal nedenlere dayanmadığını ileri sürmesine karşın, Alman basınında çıkan yorumlarda bu kararda asıl etkili olan gücün Amerika olduğu ileri sürülmektedir.

GEREK Demirel'in yaptığı açıklamalar, gerek dünya basınında çıkan yorumlar, emperyalist sistemin Türkiye ile olan ilişkilerini sağlamlaştırma ve yeniden biçimlendirme yolunda peşpeşe adımlar atmakta olduğunu doğrulamaktadır.

Amerika'nın Türkiye'yle ilgili atacağı adımların neler olabileceğini saptama açısından Amerikan Senatosu'nun Dış İlişkiler Komisyonu'nun Türkiye üzerine hazırladığı ayrıntılı raporda ileri sürülenleri ele almak yararlı olacaktır.

Senato raporunda Türkiye'nin sorunlarına Amerikan çıkarları açısından bakıldığı ifade edilmekte ve Sovyetler Birliği karşısında Amerika'nın Orta Doğu bölgesindeki çıkarlarının dayandığı temel noktanın Türkiye'nin geleceği olduğu ileri sürülmektedir.

Bu çıkarlar açısından "istikrarlı bir Türkiye" önem taşımaktadır. Senato raporunda, Türk Amerikan ilişkilerinde görülen itilaf ve anlaşmazlık unsurlarının bir an önce giderilerek bu konularda anlaşmaya varılması ve Camp David benzeri bir girişimle Kıbrıs ve Ege sorununun çözüme bağlanması istenmektedir.

SENATO raporuna göre Amerikan çıkarlarının karşı karşıya bulunduğu en yakın tehlike, Türkiye'nin karşı karşıya bulunduğu politik ve ekonomik sorunlardır. Türkiye'de iç istikrarın sağlanması bu açıdan son derece önemlidir. Bu amaçla iç güvenlik kuvvetlerine teknik yardım yapılması önerilmektedir.

2 Ocak muhtırasıyla askeri darbe ihtimallerinin belirdiği ileri sürülen raporda, bu ihtarla 1980 yılı içinde parlamentoda daha fazla "iş birliği ve dayanışma" beklendiği de savunulmaktadır.

Senato raporunda ekonomik alanda da bazı önerilerde bulunulmaktadır. Buna göre ihracat kapasitesi olan alanlarda özel sektör teşvik olunmalı; dış yardımlar, Türkiye ekonomisinin "yeniden planlanması" için gerekli "ekonomik reform" önlemlerine bağlı olarak verilmelidir. Paris'teki OECD toplantısında da Türkiye'nin bu yönde IMF ile yeni bir anlaşma imzalaması istenmiştir

Senato raporunda General Haig'in şu görüşüne de yer verilmektedir: "Ortadoğu ve Basra Körfezindeki Batı çıkarlarının korunması yalnızca Türk Silahlı Kuvvetleri'ne bağlıdır." Yine aynı raporda bir savaş halinde Sovyetlerin Türkiye ile uğraşmazsa, bütün güçlerini merkeze yığabileceğini; Türkiye ile kurulan ittifakın, Sovyetleri, önemli çapta kuvveti Türkiye'ye ayırmak zorunda bırakacağını, Türkiye'nin 50 Sovyet tümenini bağlıyacağı öne sürülmektedir.

Kısacası, son savunma işbirliği anlaşmasının Türkiye'yi sürükleyebileceği maceraların boyutları ve emperyalizmin Türkiye'ye vermek istediği rol, Senato raporunda açıkça sergilenmektedir.

EMPERYALİSTLERİN Türkiye'ye yönelik operasyonları peşpeşe gerçekleştirilmektedir. Askeri, ekonomik ve siyasal alanlarda ilişkiler emperyalist-kapitalist sistemde istikrar sağlama amacını taşıyan yeni yönelimlerle uyumlu hale getirilmeye çalışılmaktadır. Savunma İşbirliğinden sonra gündemde olan, emperyalist sistemle olan ekonomik ilişkilerin de bu yeni yönelimlere uydurulması ve önümüzdeki günlerde Türkiye'deki siyasal bunalımın çözüme ulaştırılması yolundaki zorlamaların artmasıdır.

Ama şurasını unutmamalı ki, emperyalizmin bizlere yönelik "istikrar" programlarının en zayıf noktası, bizzat emperyalizmin içinde bulunduğu zorlu bunalım ve emperyalizmin bırakın bizleri, kendi içinde istikrarı sağlayamayacağı gerçeğidir.

SOSYALİST ENTERNASYONAL'İN LATİN AMERİKA KONFERANSINDA SALVADOR CUNTASI KINANDI

SANTA DOMİNGO (AJANSLAR)

Sosyalist Enternasyonal'in Dominik Cumhuriyeti'nin başkenti Santa Domingo'da yapılan ilk Latin Amerika Konferansı'nda Salvador Cunta'sının baskıcı tutumu kınandı.

Sosyalist Enternasyonal'in toplantısına Latin Amerika ülkelerinin sosyalist ve sosyal demokrat partilerinden çok, Avrupa ülkelerinin Enternasyonal'e üye partileri katıldı. Açıklanan ortak bildiride, Latin Amerika ile ilgili olarak, Salvador'daki baskıların kınanmasından başka, kıtadaki yasaklanan sosyalist ve sosyal demokrat partilerin yeniden yasallaştırılması, Porto Riko'daki bağımsızlık hareketiyle, Nikaragua devriminin desteklenmesi ve özellikle Peru ve Bolivya'da insan haklarına aykırı davranışlara derhal son verilmesi istendi.

Sonuç bildirgesinde. ayrıca büyük ülkelerin silahlandırma yarışına son verilmesi gerektiği ve zenginliklerin azgelişmiş ülkelere adil bir düzene dayalı olarak dağıtılmasını sağlayacak önlemlerin önemi vurgulandı.

Şah'a karşı protestolar yapılıyor

Mısır'da rejime karşı Birleşik Muhalefet Cephesi kuruldu

● Kurulan "Mısır Yurtsever Cephesi" Nasırcıları, Mısır Komünist Partisi'ni ve dinci ya da bağımsız diğer muhalefet gruplarını kapsıyor

ŞAM(THA)

Mısır'ın Genel Kurmay eski Başkanı General Saadettin Sazlı'nın, Nasır yanlıları, Mısır Komünist Partisi, dinci ve bağımsız muhalefeti bünyesinde toplayan "Mısır Yurtsever Cephesi" adlı birleşik bir muhalefet cephesi kurduğu bildirildi.

Cephenin Genel Sekreterliğine seçilen Sazlı bir basın toplantısı düzenleyerek yeni cephenin tüzüğünü açıklamış ve devlet başkanı Enver Sedat rejiminin iç ve dış siyasetini sert bir biçimde eleştirdi.

Sazlı'nın okuduğu bildiride şu ifade kullanıldı: "Emperyalist ve Siyonist güçlerce cesaretlendirilen Sedat, Mısır ordusunun savaşma yeteneğini zayıflattı ve bunu ülkenin ulusal çıkarlarına karşı bir silah olarak kullanmaya başladı. Sedat Masır ekonomisini dış sermaye için bir yayım alanı haline getirmiş ve buraya emperyalist tekeller, asalak burjuvalar doldurarak bunların Mısır Halkını utanmazcasına sömürmesine göz yummuştur. Bu, Mısır'da yığınların yaşam standartlarının gözle görünür biçimde düşmesine, işsizlik ve enflasyonun hızla artmasına ve ekonomide devlet sektörünün işlevinin tamamıyla zayıflatılmasına yol açmıştır"

Bildiride bütün bu nedenlerden dolayı, Sedat rejimine bir seçenek olarak, demokratik bir rejim kurulması gerekliliği önemle vurgulandı. Bu demokratik rejim İsrail ile el altından yapılan kara anlaşmaları yok edecek, ülkedeki ABD üslerinin etkinliğine son verecek ve Filistin halkının devlet kurma hakkını tanıyabilecektir.

VİETNAM DEVLET BAŞKANI TANG ÖLDÜ

● Tang'ın ölümünden sonra Vietnam Komünist Partisi Merkez Komitesi'nde ve devlet kademelerinde değişiklikler yapılması bekleniyor.

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Uzun süredir hasta olan 92 yaşındaki Vietnam Devlet Başkanı Ton Duk Tang'ın öldüğü açıklandı. Tang'ın ölümünden sonra, ocak ayında başlamış olan değişikliklerin süreceği ve Devlet Başkanlığı görevine getirilecek olan kişinin değişiklikleri belirleyeceği söyleniyor.

Tang, 1888 yılında Kuzey Vietnam'da doğdu. Vietnam halkının Fransız ve Amerikan emperyalizmine karşı verdiği savaşta yer aldı. 1969'da Ho Şi Min'in ölümünden sonra Devlet Başkanı oldu. Tang uzun süredir hasta olduğu için Vietnam Devlet Başkanlığı görevi, sembolik bir niteliğe bürünmüştü. Tang, Devlet Başkanı olduğu sürece parti içindeki görüş ayrılıklarını gidermeye çalışmıştı.

Ancak Tang ölmeden önce Merkez Komitesi'nde değişiklikler yapılmıştı. Eski İçişleri Bakanı Tran Kok Hoan Merkez Komite'den atılmıştı. Hoan, İçişleri Bakanıyken Çin Vietnam'a askeri saldırıda bulunmuştu. Aynı zamanda, son günlerde ortaya çıkan bazı yolsuzluk olaylarından sorumlu tutuluyordu.

Laos kaynaklı haberlere göre, Hoan'ın Merkez Komite'den ayrılması, Devlet Başkanı Tang'ın ölümünden sonra ki değişikliklerin ilk adımı olarak niteleniyor. Yine Laos kaynaklı iddialardan biri, Devlet Başkanlığına General Giap'ın getirileceği yolunda. Bilindiği gibi General Giap, ocak ayında hükümet içindeki görevinden istifa etmişti.

SAHRA SAVAŞI FAS'TA EKONOMİK BUNALIMI DERİNLEŞTİRDİ

● Fas Batı Sahra'nın bağımsızlığı için çarpışan Polisario gerillalarına karşı verdiği savaşta en büyük desteği ABD, Mısır ve Suudi Arabistan'dan görüyor.

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Fas'ın, Batı Sahra'nın bağımsızlığı için çarpışan Polisario gerillalarına karşı yaptığı savaş nedeniyle ülke içinde büyük ekonomik güçlüklerle karşılaştığı bildiriliyor.

Fas'ta üç yıllık hükümet programı ile getirilen önlemler geçtiğimiz yıl artan işsizlik ve ekonomik bunalım yüzünden protestolara neden oldu. Geniş ölçüde işçi grevleri ve öğrenci hareketleri yer aldı. Hatta Batılı gazeteciler, bu olaylar nedeniyle Fas Kralı Hasan'ı İran Şahı'na benzettiler.

Fas'taki son olaylar ve Polisario gerillalarının Fas'ın içine kadar ilerlemesi nedeniyle, ABD'nin bu ülkeye yaptığı yardımlar arttı. Son günlerde ABD Fas'a yeni savaş uçakları verdi. Ayrıca, ABD'nin isteği üzerine, Mısır da Kral Hasan'a yeni yardımlarda bulunmayı kabul etti. Suudi Arabistan da Fas'a 6 milyon Fas lirası (yaklaşık 1.5 milyon dolar) ödeme yaptı. Batılı gözlemciler, Suudi Arabistan'ın Sahra savaşında Fas'a yardım aracılığıyla ABD silahları için gizli olarak büyük yardımlar yaptığını ileri sürüyorlar.

Bu arada Kral Hasan'ın ülke içindeki yasal muhalifleri, Sahra savaşını destekliyorlar. Sosyalist Parti de savaşı destekleyenler arasında yer alıyor. Buna gerekçe olarak da, savaşın hükümeti daha fazla demokrasiye gerek duymaya ikna edebileceği gösteriliyor.

1968'den bu yana ülkenin ekonomik ve sosyal yaşamında büyük sıçrayışlar oldu

Baas Partisi ve Arap Sosyalizmi

● Saddam Hüseyin'in başkan olmasıyla birlikte Baas Partisi nin Irak'ta gözlemlenen "tek parti" egemenliği, "tek adam" egemenliğiyle bütünleşmiş oldu.

● ***Bir Irak devlet yetkilisi bize şöyle dedi: "Bizim sosyalizmimiz marksist bir sosyalizm değildir."***

–2–

Hasan El Bekr'in başkanlığındaki "Irak Devrim Hükümeti" yetkilerinin büyük bir bölümünü onbeş kişiden oluşmuş Irak Devrim Komuta Konseyi ile paylaşmaktaydı. Bu arada Saddam Hüseyin parti içinde belirleyici ögelerden biriydi. Saddam Hüseyin ancak 1979 Temmuzunda fiilen başkan oldu. Saddam Hüseyin'in başkan olmasıyla birlikte Baas Partisi'nin Irak'ta gözlemlenen "Tek Parti Egemenliği", "Tek Adam" egemenliğiyle bütünleşmiş oldu.

"Tek Adam'lı Tek Parti" bugün Irak Devletiyle adeta özdeşleşmiş durumdadır. Irak'ta "devlet" sözcüğü, günlük konuşma dilinden silinmiş; yerini "parti" devimine bırakmıştır. Dışardan Irak'ı gözlemleyen bir kişi Irak devletinin tüm kaynaklarının Baas Partisi'nin ve onun başkanının propagandasının yapılmasında kullanıldığı izlenimine kapılabilir. Bundan dolayı Irak'ın bugünkü gelişim çizgisini, iç ve dış politikasını, politik ilişkilerini anlayabilmek için Baas'ın genel ilkelerini ve yöntemlerini incelemekte yarar vardır.

Irak Baas Sosyalist Partisi'nin savunduğu "sosyalizm" nedir?

Bu konuda bir Irak Devlet yetkilisi bize şunları söyledi:

"Bizim sosyalizmimiz Marksist bir sosyalizm değildir. Biz sosyalizmin devletçilik yönünü alarak ülkemizin koşullarına uyarladık. Ama örneğin, Irak toplumunun yapısından dolayı Marksizmin din konusundaki görüşlerini kapsam dışı bıraktık."

Aslında Baas Sosyalist Partisi'nin ve Irak'ta var olan rejimin bizzat yetkililerin açıklamalarından da anlaşılacağı gibi Marksizm'le, dolayısıyla gerçekten sosyalizmle bir ilgisi olduğu pek söylenemez. Parti, hayati önem taşıyan gelir kaynaklarını devletleştirmiştir. 1968 den bu yana ülkenin ekonomik ve sosyal yaşamında büyük sıçrayışlar gerçekleştirilmiştir "Sosyalizm" adına yürütülen bu girişimlerle aslında kapitalizm inşaa edilmektedir. Ülkenin dört bir yanında küçük burjuva mülkiyet edinimi teşvik edilmektedir. Kısacası Irak'ta küçük burjuva kadroların hegemonyasında özgül bir devlet kapitalizmi olduğu söylenebilir. Öte yandan sosyal ve kültürel yapıda da hızlı çözülmeler olmaktadır. Değer yargıları, din, ahlak ve hukuk kurumları büyük bir hızla değişikliğe uğramaktadır. Yürürlükte olan eğitim, Irak insanının 1958 Hareketinden önce ne kadar yokluk ve acı çektiğini vurgularken, alternatif olarak da "güçlü adam ve güçlü parti"nin yaratıcılığı ve koruyuculuğunu göstermektedir.

Irak'ta bu Arap Milliyetçiliği ve Arap birliği (Pan-Arabizm) düşüncesi idealize edilerek ve yaygınlaştırılarak bugünkü siyasal yapı korunmaya çalışılıyor. Bu noktada Baas popülistleri, küçük burjuva kitleler arasında "sosyalizm" adına dikkate değer başarılar elde etmektedirler. Baas hareketi bugünkü görünümüyle anti-emperyalist bir içerik de taşımakla birlikte küçük burjuva milliyetçiliği çizgisini aşamamaktadır. Kitleleri Arap milliyetçiliğinin şovenist unsurlarıyla denetleyemediği ölçüde militarize olmakta, her geçen gün daha fazla "baskıcı bir rejim" karakteri kazanmaktadır.

Irak ekonomisi büyük bir hızla gelişirken, toplumun değer yargıları da farklı görünümler kazanıyor. Arap dünyasında kadının iş hayatında rahatlıkla yer alabildiği, toplumsal üretim sürecinde aktif rol oynayabildiği birkaç ülkeden biri Irak.

Irak Devlet Başkanı Saddam Hüseyin dört bir yanı Baas Partisi ileri gelenleriyle çevrili olarak bir konferans salonuna giriyor... Irak'ta Baas'ın etkinliğini günlük yaşamın her anında görmek mümkün.

YARIN: POLİTİKALARINI PETROLÜNE GÖRE ÇİZMİŞ BİR ÜLKE IRAK

EKONOMİ

1965-1979 yılları arasında

Avrupa Yatırım Bankası 477 milyon Hesap Birimlik kredi verdi

EKONOMİ SERVİSİ

Avrupa Yatırım Bankası, 1965-79 yılları arasında Türkiye'ye 477 milyon hesap birimi (1 HB, yaklaşık 1.4 dolar) tutarında 63 kredi sağladı. AET yayın organı Avrupa dergisinde yer alan bir incelemeye göre, verilen kredilerin % 39'u sanayiye ait olup, tutarı 184.8 milyon HB. Bu kredilerin % 49'u kamuya, % 51'i ise özel sektöre verildi.

Kamu sektörüne sağlanan kredinin 71.6 milyon HB'lik bölümü SEKA'nın kağıt üretimini geliştirmesine ayrılmış bulunuyor. Özel sektöre verilen kredilerin 7,5 milyon HB'si çimento, 5,6 milyon HB'lik bölümü ise tekstil sanayiine yönelik. Bankanın, özel sektöre verdiği krediler özellikle ihracata yönelik projelere ilişkin bulunuyor. Krediler, TSKB, SYKB aracılığıyla olup, küçük ve orta boyutta 30 endüstri kuruluşunun ortaya çıkmasını sağladığı gözleniyor.

Kredilerin % 61'ini oluşturan 292.2 milyon HB tutarındaki kısmı altyapı yatırımlarına ilişkin. Bunlar doğrudan kamu kesimine verildi. Bu yatırımlara Dünya Bankası da katkıda bulundu. Altyapı projelerine ayrılan kredilerin % 61'ı elektrik enerjisinin nakli ve üretimiyle ilgili. Bankanın, ulaşım sektörü için verdiği krediler 68.7 milyon HB, tarım sektörü için verdiği krediler 53.4 milyon HB tutarında. Bu kredilerin tamamı, son 15 yılda Türkiye tarafından alınan proje yardımlarının % 13'ünü oluşturuyor.

Suudi Arabistan Sudan'a 200 milyon dolar kredi açtı

HARTUM(ANKA)

Suudi Arabistan'ın Sudan Hükümetine 200 milyon dolar uygun koşullu kredi açtığı bildirildi.

Hartum'da yayınlanan bir gazetede bu konuda yer alan haberlere göre, Suudi Arabistan kredisinin gerçek miktarı 300 milyon dolardır. Ancak, bu miktarın 100 milyon dolar'ı daha önce açılmış ve Sudan'ın ödemeler dengesi açığının finansmanında kullanılmıştır.

200 milyon dolar kredinin 50 milyon doları, Sudan'daki demiryollarının geliştirilmesi, hayvan ürünleri pazarlaması ve karayolları, havayolları ve limanların geliştirilmesi projelerinde kullanılacak, geri kalan 150 milyon dolar ise, Batı Almanya'nın da desteği ile Kızıl Deniz kıyısında kurulacak büyük bir limanın finansmanına yöneltilecek.

ABD Doları 1978 sonundan beri en güçlü düzeyde

FRANKFURT-BRÜKSEL(ANKA)

Büyük merkez bankalarının borsalara yoğun müdahalelerine karşın, başta Batı Alman markı olmak üzere, birçok önemli para birimine karşı hızla değer kazanan ABD Doları, geçtiğimiz haftayı 1978 yılı Aralık ayından bu yana ilk kez bu denli güçlü kapattı.

Cuma günü borsaların kapanışında, 1 ABD Doları Batı Alman Markı'na karşı 1.9208 Mark düzeyine kadar ulaşmış bulunuyor. Batı Alman Merkez Bankası (Bundesbank), ABD Doları'nın Mark'a karşı değer kazanımını durdurabilmek amacıyla cuma günü 55,5 milyon dolar sattı.

Tokyo Borsası'nda da Japon Merkez Bankası, Yen'i korumak için dolar satışlarını sürdürdü ve cuma günü toplam 300 milyon dolar sattı. Ancak ABD Doları Yen'e karşı marjinal bir değer kazanımı göstermiş ve 240.775 Yen düzeyine çıktı.

Öte yandan, bir süredir değer yitiren altın, yeniden istikrar kazanmış görünüyor. Londra Borsası'nda 1 ons altın 400 dolar düzeyinde işlem görmektedir.

GÖSTERGE

Ekonomik çıkmaz ve öneriler

Arslan Başer KAFAOĞLU

Ekonomik çıkmaz açıktır.... Eğer Mayıs ayına kadar OECD'nin yeni yardımı gelmezse, işlerin sarpa saracağı büyük iş çevrelerince de kabul ediliyor. Demirel hükümeti bugüne kadar, önce Ecevit hükümetine verileceği vaadedilip de bugüne kadar gelmesi geciken paraları (dış kredileri), sonra İMF'nin yeni eski Stand by anlaşması gereğince vadesi gelen taksitleri kullandı. Petrol, gübre, demir-çelik, endüstrisi hammaddeleri dışalımlarını bunlarla bugüne kadar sağlayabildi. Elinde Nisan ayı için Batı Almanya'ca sağlanan kredinin 200 milyon dolar-köprü kredisi şekline sokularak alınan kısım ile bazı ufak tefek krediler var. Bunlarla da Nisan'da en az gereksinim sınırlarında dışalım yapılacak. 15 Nisan OECD toplantısı kredileri onaylamaz, ya da onayladığı halde Ecevit'in aldığı krediler gibi geç kalırsa Mayıs'ta ne yapılacağı belli değil.

Bazı yol gösterenler var bu çıkmazda. Arkadaşlarımız Metin Toker ve Güngör Uraş, "dışarıya güvenilmemesi", "Türkiye'nin kendine güvenmesi", "jeopolitik yer değil potansiyel anlatılarak banka kredileri aranması" gibi yollar salık veriyor. Bir de oldum olası "kemer sıkma" dileği söylenir durur; bu kez de ağızlarda sakız ediliyor.Bunların hepsi eskilerin "cazip ama kâzip" yani "cazip ama aldatıcı" yol göstermeler.

"Dışarıya güvenilmemesi" öğüdü Türkiye egemenlerince tutabilecek bir öğüt değil. Ulkemiz bir teknolojik devrime girmeden, Türkiye "dışarıya güvenecektir" hep... Biz buna "dışarıya bağlılık" diyoruz, onlar "dışarıya güvenme". Düzeni tanımlamakta birleşiyoruz, sadece terminolojimiz değişik. Daha doğrusu onlar gerçeği açıklayacak terminolojiden kaçınıyorlar. Dışa bağımlılıktan kurtulma halinde, birçok yüksek teknolojiye dayanan ama duyarlı ve kilit parçaların dışardan getirildiği bir kısım montaj endüstrisine paydos demek gerekli.

Bu da ancak ulusal kaynaklara dönük bir ekonomi politikası uygulayacak bir sosyo-ekonomik devrim ile olanaklı... Bunu yazınca kızıyorlar. Oysa Türkiye'nin tarımda (evet, tarımda), endüstride ve ulaştırma, enerji sistemlerinde de (onların deyimiyle) dışa güvenmesi, yani bağlılığına mahkum olması kendi seçeneği değil.

Bunu anlamak istemeyenler var, hatta basında köşebaşlarında bunlar çoğunlukta. Aslında dışarıya bağımlılığı bozmadan "dışarıya güvenmeme" öğüdü de yabana atılmamalı.

Bu bize verilmek istenen "siyasal uyduluğu" tamamlayıcı bir değişimdir, geriye gidiştir. Böyle bir geriye gidişte Türkiye AET'nin ve Batı'nın sebze bahçesi, maden ocağı olacaktır.

Konfeksiyoncu bile olamaz. Çünkü o görev daha önce Uzak Doğu uydularına (Güney Kore, Hong-Kong, Singapur, Malezya) verilmiş. Bunu açıkça söyleyemeyenler "dışarıya güvenmeme" gibi kapalı bir genel deyimin arkasına sığınıyorlar.

"Jeopolitik yer" değil, "Türkiye'nin potansieli" anlatılarak devlet kredileri yerine banka kredileri almak ise, Türkiye'nin bir yıllık dış alımına yeterli döviz rezervi varken bile boşa çıkmış bir umuttur. Bugün Birleşik Amerika'nın yıllık faiz oranını % 20'ye kadar yükselttiği bir dünyada yaşıyoruz. İngiltere bile bu koşullarda banka kredisi bulamayacağı endişesi içinde. Batı Almanya Maliye Bakanı Suudi Arabistan'a kredi aramaya gidiyor. Avrupa Bankalarında bol para varsa Matthöfer'in işi ne Arap çöllerinde. Ya dostlarımız uyuyorlar, ya da sütun doldurma çabası içinde pek çevreye bakmıyorlar. B.Almanya kredi aramak için bazı kapılar çalıyor. İngiltere kaynak bulamadığından bütçesini kuşa çevirme çabası içinde. Birleşik Amerika faiz oranlarını 19. yüzyıldaki tefeci piyasa oranlarına yükseltmiş ve bu ortamda Türkiye bankalardan kredi bulacak...

(Devamı 7. Sayfada)

GÜNÜN GÖZLEMİ

Kentlerimiz

Talip APAYDIN

Kentlerimizin düzensizliği, pisliği karşısında ilk tepki olarak "biz buyuz,düzeyimiz bu kadar" deyip çıkıyoruz işin içinden . Nedenleri üstünde durmuyoruz.

Kentlerin düzenli gelişmesi,temizliği, bakımı için yerel yönetimlerin bu kadar güçsüz bırakılması bir yana, tek amacın "kazanmak" olduğu çarpık düzenin tüm değerlerimizi olduğu gibi kentlerimizi de bozduğu, kirlettiği bir gerçektir. Plansızlık, başıbozukluk,yağmacılık bu düzenden kaynaklanmaktadır. Kentlerimiz bu düzenin kurbanıdır. Kolay kazanmak, mal mülk edinmek, hırsı her alanda olduğu gibi kentleşmede de kamu yararlarını hep arka planlara atmaktadır.

Geçenlerde belediye sorunlarının tartışıldığı bir televizyon programında İstanbul Belediye Başkanı, Kotil, konunun ilginç bir yönünü açıkladı.Gerçi bir örnekle yetindi,genellemedi. İmar ve İskan Bakanlığı'nın İstanbul'da kuracağı bir mahallenin yapılar tamamlanınca astronomik değer kazanacağını, ama bunun belediyeye hiç bir kazanç getirmiyeceğini, üstelik yeni külfetler yükliyeceğini söyledi.

Bu değer artışı üstünde durmak gerekir. Kişisel kazançlar uğruna kamu görevi yapan belediyelerin neden bu kadar güçsüz bırakıldığını düşünmek gerekir. Çok örneklerini biliriz, parası olan yurttaş arsa alıyor, ya da ev yaptırıyor.On yılda yirmi yılda bu arsa ya da ev., yüz misli pahalanıyor.Paranın değer yitiriş kapsamının dışında bir artış bu. Paralı kişinin çabasiyle alınteriyle olmuyor. Kamunun yarattığı bir değerlenme oluyor.Ama ne devlete, ne belediyelere hiç bir katkı getirmiyor. Üstelik paralı vatandaş başını sokacağı bir evle yetinmiyor. Düzinelerle arsalar alıyor, evler,apartmanlar,hanlar yaptırıyor. Bir milyonluk yatırım yapmışsa onbeş yirmi yılda bu mülk kendiliğinden-yerine göre-beşyüz milyonluk bir milyarlık-değer kazanıyor. Şimdi insafla düşünelim,kamunun yarattığı bu değer, neden belli kişilerin cebine giriyor? Neden yasalar düzenleyip kamu yararına aktarılmıyor? Kişiler kolay kazansın, zengin olsun diye hem devlet hazinesi, hem belediyeler şuna buna el açacak durumda bırakılıyor. Elimizde kesin rakamlar yok ama kolayca tahmin edebiliriz ki Türkiye'de arsa spekülasyonundan belki beş yıllık devlet bütçesinin üstünde paralar kazanılmıştır. Büyük kentlerimizde, binlerce kilometreyi bulan sahillerimizde parası olan yurttaş hiç terlemeden, çalışmadan nasıl kolay paralar kazanmıştır, bilmeyen yok. Bu değer artışı kamu yararına kullanılamamıştır.

Kentlerimiz pis,bakımsız, düzensiz.. doğru. Belediyeler çalıştırdıkları işçilerin ve memurların aylık ücretlerini bile ödiyemiyecek kadar yoksul. Bu da doğru. Ama belediyelerin giderlerine kaynak ararken sadece emlâk vergilerinden belirli bir hisse istemek yetmez. Zaten bu vergi de doğru dürüst alınamamaktadır. Devlet hazinesi herkesin bildiği gibi tıknefes durumdadır. Bu yol belediyeleri kurtarmaz.

Kentlerimizin çağdaş ölçütlerle bakımı, onarımı ve hizmetlerin karşılanması için taşınmaz mallardaki değer artışı kaynağına yönelmek bir zorunluktur. Bunun mal düşmanlığı ile hiç bir ilgisi yoktur. Çalışmadan haketmeden, milyarlar kazanma yöntemi Anayasamıza da aykırıdır. Kamunun yarattığı değer artışının belli ceplere akması akıl yolu değildir.

Hem kapitalist ülkelerde,hem sosyalist ülkelerde oturma yerlerinin özellikle kentlerin nasıl bakımlı, düzenli yerler olduğunu biliyoruz. Bu elbet yüzyıllar süren bir çabanın ve özenin sonunda gerçekleşmiştir. Bizim kentlerimizin bugünkü perişan hali, eski düzenlerinin bile bozulması, çirkinleşmesi, kişisel kazanç hırsının, sağlıksız yerleşim politikasının belki en başta eğitimsizliğinin sonucudur. Ve bugün kentlerimiz gerçekten yaşanmaz durumdadır. Doğal güzelliklerini, uygar gereksinimlerini hergün biraz daha yitirmektedir. İstanbul, Ankara, İzmir ... ve tüm kentler bozuk düzenin simgesi gibi güngünden bozulmaktadır. Uygar ülkelerin kentlerini gördükten sonra bu gerçek büsbütün göze batmaktadır. insan ister istemez sormaktadır kendine,

—Biz bu muyuz?

Elbet bu değiliz Böyle olmamalıyız. En başta kamu yararını kişisel kazançlara kurban etmemeliyiz. Kentlerin yarattığı değerin, hiç değilse bir bölümünü kentlerin bakımına harcamalıyız. Bunun akılcı yolunu bulmalıyız: Gelecek kuşaklar bunu nasıl olsa, yapacaklar, ama biz gelecek kuşaklara böyle kentler bırakmamalıyız. Hakkımız yok.

MİRZAALİ İPEK
(1960.–.)

Günler ağır ölüm
haberleriyle geliyor.
En güzel dünyaları yıkıp
yakıyor.
Mirzaali sen ölmedin
İşçin, köylün seni anıyor.
Kayseri'de faşistlerce katledildi. Anısı yaşayacak.

KADIKÖYLÜ DEVRİMCİ
ÖĞRETMEN VE İŞÇİ
ARKADAŞLARI

Kadıköy İETT emekçileri

"Çetinkaya'nın ölümünden İETT işvereni sorumludur!.."

HABER MERKEZİ

Kadıköy İETT'de meydana gelen işkazasında ağır yaralanan İsmail Çetinkaya'nın ölümü üzerine, İETT emekçileri "İsmail Çetinkaya'nın ölümünden İETT işvereni sorumludur. Olay kaza değil, bir cinayettir," dediler.

Bir süre önce Kadıköy İETT Trafo Merkezi'nde meydana gelen kazada ağır yaralanan elektrik şebeke montörü İsmail Çetinkaya tedavi edildiği hastanede öldü.

İstanbul Kadıköy İETT binası önünde yapılan cenaze töreninden sonra, memleketine gönderildi. Törende bulunan İETT çalışanları, arkadaşlarının ölümünden İETT işvereninin sorumlu olduğunu belirterek şöyle konuştular: "Defalarca uyarıda bulunduğumuz halde önlem almayan İETT işvereni iki arkadaşımızın ölümü ve iki arkadaşımızın da yaralanmasına neden olmuştur.

Trafo merkezinin içinde bulunması gereken uyarıcı levhalar, aydınlatma tesisatı yoktur, ya da noksandır.

Kesicilerin ve şalterin çok mühim olan bakımı hiç yapılmamaktadır. Kazaya kesicinin (Disjonktör) patlaması, gerekli bakımın yapılmaması ve izalasyonu sağlayan yağının zamanında değiştirilmemesi neden oldu. Çağımıza uygun dağıtım şebekesine gidilmemesi ilkel iş araçlarının halen kullanılır olması, işçilerin çalışma sırasında emniyet tedbirleri alacak olan malzemelerin yetersiz oluşu, işçi arkadaşlarımıza yeterli eğitimin verilmemesi bu tür kazalara neden olmaktadır.

Şebekemizin bu vahim durumu yasalara ve toplu iş sözleşmelerine dayanılarak teşekkül ettirdiğimiz iş yeri kurullarında ele alınarak bu durum dile getirilmiş, bu doğrultuda kararlar alınmış ama işveren bu konuda hiç bir önlem almamıştır.

Neticede bugünkü kaza meydana gelmiş üç işçi arkadaşımızdan biri hayatını kaybetmiş, diğer ikisi yaralanmıştır. Gerekli olan önlemler alınmazsa bu tür kazalar sık sık görülecek ve bir çok işçi ailesi sönecek, çocuklarımız babasız kalacaktır."

İETT. Kadıköy Şubesi'nde meydana gelen kazada hayatını kaybeden İsmail Çetinkaya'nın tabutu emekçi arkadaşlarının omuzlarında.

Kayseri'de yurttaşların muhbirliğe zorlandığı öne sürülüyor

KAYSERİ (DEMOKRAT)

Herhangi bir gerekçe gösterilmeden güvenlik görevlilerince gözaltına alınan yurttaşların baskı ve işkenceyle muhbirlik yapmaya zorlandıkları, Vali. ve Emniyet Müdürü'nün Kayseri'de bir muhbirler ağı kurmak istediği ileri sürüldü.

Son 2 ay içinde gözaltına alınan ve daha sonra mahkemece serbest bırakılan ilerici, devrimci işçi, öğretmen ve öğrencilerin belirttiğine göre, polis yetkililerinin kendilerinden muhbirlik yapmalarını istedikleri öğrenildi. Serbest bırakılanlar açıklamalarını şöyle sürdürdüler.

"İşkenceyle faili meçhul cinayetleri bize yüklemek istiyorlardı. Kabul etmemiz olanaksızdı. Bizlere "cezaevinde bulunan komünistlerin ne yaptıklarını anlatırsan, mükafaatlandırırız, hatta aylık bile bağlarız. Aramızda kalır, hiç kimse bunu bilmez." dediler.

Malatyalı tütün üreticileri: Devlet bu bölgede özel bir alım politikası izlemelidir

MALATYA (DEMOKRAT)

Maliyetinin tütün piyasa fiyatını aştığını ve zor durumda kaldıklarını belirten Malatya Bölgesi tütün ekicileri, hükümetten bölgelerinde özel bir fiyat politikası uygulamasını istediler.

Ekim mevsiminde, nedenini anlayamadıkları ve önüne geçemedikleri hastalıklar nedeniyle hem maliyetin arttığını ve hem de üretimin büyük ölçüde düştüğünü söyleyen tütün üreticisi köylüler, tütün yerine başka bir mahsule de yönelemediklerini açıklayarak, bölgede tek tütün alıcısı olan devletin konuyu özel bir gündemle değerlendirmesi gerektiğini bildirdiler.

Tekfen işçileri üretimi arttırmaya zorlanıyor

HABER MERKEZİ

DİSK'e bağlı Maden—İş Sendikası'nın örgütlü olduğu Tekfen Ampul Fabrikasındaki grevin Bakanlar Kurulunca "ampul sıkıntısı çekildiği" gerekçesi ile 22 Mart'tan itibaren bir ay süre ile ertelenmesinden sonra şimdi de güvenlik kuvvetlerince işçilere üretimi arttırmaları için baskı yapıldığı açıklandı.

Tekfen Endüstri ve İmalat A.Ş.'nin İmalat Müdürü tarafından "İşçiler üretimi düşürüyor" yolundaki telefonu üzerine fabrikaya gelen güvenlik kuvvetlerinin işçilere neden çalışmadıklarını, üretimi kimlerin engellediğini sordukları ve üretimi engelliyenleri alıp götüreceklerini söyledikleri de bildirildi.

Çukurova'da mazot ve gübresizlikten ekim yapılamıyor... İlaç karaborsada

İskenderun TZDK'da 1,5 milyon liralık ilaç yolsuzluğu saptandı

ADANA (DEMOKRAT)

Türkiye Zirai Donatım Kurumu (TZDK) İskenderun Bölge Müdür Yardımcısı Y. Ziya Karşak'ın "İskenderun Yakacık Köyü" diye hayali adres veren Tarsus'lu A. Duran Teke adlı AP'li bir kişiye 1 milyon 463 bin 525 lira tutarında pamuk ilacı sattığı belirlendi. Olayın açığa çıkması üzerine, İskenderun köylüleri, bir gram mazot, gübre ve tohumluk çiğit için TZDK yollarını aşındırırken Bölge Müdür Yardımcısı'nın ahbabına yüzlerce kilo ilaç vermesini tepkiyle karşıladılar.

Olay Nasıl Gelişti.

Olaya yakından tanık olan, ancak adının açıklanmasını istemeyen İskenderun TZDK Bölge Müdürlüğündeki bir yetkilinin verdiği bilgiye göre olay şöyle oldu:

Tarsus'lu A.Duran Teke 31.1.1980 günü İskenderun TZDK Bölge Müdür Yardımcısı Y.Ziya Karsak'ın makamına gelir. Burada Ziya Karsak TZDK Ticaret Şefi Necati Tamer'i telefonla arar ve A. Duran Teke'ye teslim edilmek üzere tutarı 1 milyon 463 bin 525 lira 25 kuruş tutan pamuk ilaçlarının listesini yazdırır. Daha sonra birlikte Duran Teke'nin Mersedes marka otomobiliyle İskenderun'un en pahalı eğlence yerlerinden biri olan yelken Palas oteline giderler.

Edinilen bilgiye göre, TZDK İskenderun Bölge Ticaret Şefi Necati Tamer, Ahmet Duran Teke'nin gösterdiği Yakacık Köyünde pamuk ekiminin yapılmadığını belirterek 637 kilo tutan ilacı Teke'ye veremeyeceğini bildirir. Ancak Bölge Müdür Yardımcısı Y.Ziya Karsak Ticaret Şefi'nin karşı koymasına rağmen A. Duran Teke'ye ilaçları 31.1.1980 tarih ve 123330 Nolu TZDK'ya ait fatura ile teslim ettirir.

Satış işlemi yapılırken hayali adres gösteren Tarsus'lu A. Duran Teke'nin, İskenderun TZDK Bölge Mütürlüğü muhasebe servisine, Tarsus İstanbul Bankası Şubesine ait 31.1.1980 tarih ve 10885—10886 sayılı teminat mektuplarını ibraz ettiği, bunun üzerine kendisine 31.1.1980 tarih ve 67757 sayılı kasa tahsilat fişiyle satışın yapıldığı bildirildi.

TZDK İskenderun Bölge Müdürlüğünde çalışan bir memurun Bölge Müdür yardımcısı Y.Ziya Karsak hakkında bir rapor düzenleyerek TZDK Genel Müdürlüğüne ve Teftiş Kurulu Başkanlığına olayı yansıttığı öğrenildi. Raporda, gösterilen köyde Ahmet Duran Teke adlı kimsenin olmadığı, İskenderun'a bağlı Yakacık köyünde bugüne kadar hiç pamuk ekimi yapılmadığı, ekim yapılsa bile pamuğun vetisemeyeceği ve A. Duran Teke'nin İstenderun'lu değil Tarsus'lu olduğu belirtildi. A. Duran Teke'nin Bilge Müdür Yardımcısı'nın ahbabı olduğu da raporda kaydedildi.

Direnisteki Ülker işçileri, konuk kartları olduğu halde salona alınmadılar

Gıda-İş Şişli Şubesi Genel Kurulu yapıldı

HABER MERKEZİ

DİSK'e bağlı Gıda—İş Sendikasının Şişli Şubesi Genel Kurulu toplandı. Divan seçimlerini şu anda yönetim de bulunan CHP TİP ve Birlik ve Dayanışma yanlıları kazandı.

Toplantıda konuşan DİSK 13. Bölge Temsilcisi Salih Taner Sarin, işçi sınıfının faşizme karşı olan diğer sınıf ve tabakaları örgütlemesinin gerekliliğini vurgulayarak, işçi sınıfının en ileri kesimlerini bünyesinde barındıran DİSK'in, kapitalizmin sömürü ve baskısından etkilenen ezilenlerin umudu olduğunu, DİSK üyelerinin bu umudu boşa çıkarmamaları gerektiğini söyledi.

Bu arada, Gıda—İş'e bağlı çeşitli fabrikalarda çalışan işçilerin, Konuk Kartı sahibi olmalarına rağmen Kongre Salonuna alınmadıkları ve alınmaları yolunda verilen önergenin de oylanmadığı görüldü. Aralarında uzun bir süredir direnişte bulunan Ülker Fabrikası işçilerinin de bulunduğu bu gurup Kongre Salonunun önünü terketmediler. Divan Başkanı bu konuyla ilgili olarak, salonda yeterli yer olmadığını, görülen boş sandalyelerin delegelere ait olduğunu, ancak Ülker Fabrikasından iki temsilcinin salona girebileceğini belirtti. Ülker işçileri adına yapılan bir açıklamada, "Gıda—İş ve işçi sınıfı tarihinde büyük yeri olan, 1974'de yoktan var edilen Ülker bugün 1979 tarihinde, mevcut yöneticilerin sahte tutumları ile vardan yok edilmiştir. Ülker işçileri bunun dile getirileceği korkusuyla Kongreye alınmadılar." denildi.

Güngören Belediye Başkanı Baki Durmuş, kooperatif başkanlarına tapuları verirken. Bu uygulama ile ilk kez konut sahibi olmayan öğretmen, memur ve işçilere belediyece hizmet verilmiş oluyor.

Güngören Belediyesi işçi, memur ve öğretmenlere arsa dağıttı

HABER MERKEZİ

Güngören Belediyesi düzenlediği bir törenle sınırları içinde bulunan 6165 M2'lik arsayı işçi, memur kooperatiflerine, 3140 M2'lik arsayı da öğretmenler kooperatifine devretti.

Belediye Başkanı Baki Durmuş törende yaptığı konuşmada, ülkemizdeki konut sorunu üzerinde yıllardır durulduğu halde bir çözüme ulaştırılmadığını belirterek, "Anayasa'mızın Sosyal Hukuk Devleti ilkesi gereği yurttaşların konut sahibi olmaları, bu güne kadar çeşitli defalar ele alınmışsa da somut bir sonuca henüz varılamamıştır. Aslında hükümet sorunu olan ve bugüne kadar yalnızca kağıt üzerinde kalan Sosyal Hukuk Devleti anlayışını biz belediye olarak gerçekleştirme yolunda ilk adımı atmış oluyoruz." şeklinde konuştu.

Ankara Tabip Odası Başkanı;

"Hastaneler zenginlere avuç açar hale getirilmek isteniyor"

● NEVZAT EREN, SAĞLIK VE SOSYAL YARDIM BAKANI'NIN YASA DIŞI TUTUM İÇİNDE OLDUĞUNU ÖNE SÜRDÜ.

ANKARA (DEMOKRAT)

Ankara Tabipler Odası Başkanı Doçent Dr. Nevzat Eren, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı Münif İslamoğlu'nun Bakırköy ve Manisa akıl hastaneleri için "iyiliksever zenginlere" avuç açmasını eleştirerek, "lafa gelince güçlü devletin iş sağlık kurumlarındaki çağ dışı koşulları düzeltmeye gelince devletin gücünün yetersizliğinden söz edebilmektedir" şeklinde konuştu.

İslamoğlu'nun göreve geldiğinden beri tutarsız davranışlarını hekimleri tam süre çalışma yasasına uymamaya çağıran tutumunu, sağlık personeline uyguladığı ölçüsüz baskı ve kıyımlarını kınayan Nevzat Eren," Bakan hastaneleri de özel sektörün iyilikseverliğine bırakarak, 'Mektepler olmasaydı maarifi ne güzel idare ederdim' diyen Osmanlı Zihniyeti'ni yaşama geçirmeye kalkmaktadır. Böylece devletin önemli Anayasal görevlerinden biri engellenmekte, yerine getirilmemektedir" şeklinde konuştu.

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı'nın yasa dışı bir tutum içinde bulunduğunu da vurgulayan Nevzat Eren, "Hastaneler özel sektörün iyilikseverliğine bırakılarak devletin Anayasal görevlerinden biri yerine getirilmiyor" dedi.

Oleyis Karadeniz Bölge Başkanı: Hükümet turizmde de sermaye çevrelerine ödün verdi

YURT HABERLERİ SERVİSİ

Oleyis Sendikası Karadeniz Bölge Başkanı Necati Üner, Turizm ve Tanıtma Bakın Barlaş Küntay'ın Turizm haftası nedeniyle televizyon ve radyolarda yayınlanan demeçlerine karşılık Büyük Samsun Oteli hakkında yazılı bir basın açıklaması yaptı.

Oleyis Karadeniz Bölge Başkanı Üner, Turizm Bakanı Küntay'ın sözkonusu demeçlerinde Türkiye Halkının turizme karşı olan ilgisizliğinden yakınarak, Türkiye'deki tesis yokluğundan ve yatak kapasitesinin azlığından sözettiğini ve yabancı sermayeyi Türkiye'de Turistik Tesis açmaya davet ettiğini belirterek, "Demirel Hükümeti Turizm'de de sermaye çevrelerine ödün verme hazırlığı içindedir" dedi.

"Büyük Samsun Oteli'nin kapatılmasının tek nedeni partizanlıktır. Sermaye çevreleri oteli kendi tekellerine geçirebilmek için hükümeti alet etmişlerdir. Sendika olarak Turizm ve Tanıtma Bakanı'nı uyarıyoruz.

Turistik tesislerdeki partizanlığa, sömürüye ve sermaye güçlerinin etkinliğine son verilmelidir."

Halkın parasıyla, halk için yapılan bu konutlara ihtiyaç sahipleri yerine polisler yerleştirildi...

Bornova'da yoksul halk için yapılan konutlara polisler yerleştirildi

İZMİR (DEMOKRAT)

Yapımı tamamlanarak önümüzdeki günlerde dağıtılacağı söylenen Bornova, Buca Büyük Çiğli ve Aliağa'daki toplam 1000 sosyal konutun altyapı tesislerinden yoksun olduğu, elektrik ve suyun verilmediği bildirildi.

Bu arada Bornova'daki yapımı biten 200 konuta ihtiyaç sahipleri yerine polisler yerleştirildi.

Kısa bir süre öncesine kadar Bornova'daki sosyal konutlara yerleştirilecekleri vaadiyle avutulduklarını söyleyen Bornova Atatürk Mahallesi halkı gazetemiz Izmir bürosuna gelerek konuya ilişkin görüşlerini açıkladılar.

"Biz gazetelerde ilan beklerken evlerin polislere dağıtıldığını radyo ve televizyondan öğrendik." diyen Atatürk Mahallesi halkı şunları söyledi: "Sosyal konutlar halkın parasıyla halk için yapıldı. Hepimiz dar gelirli yoksul aileleriz. Aylık kazancımızdan kirayı verdikten sonra elimizde kalanla sadece ekmek bile yesek, yetmiyor."

KISA KISA

İZMİR

DİSK'e bağlı TEKSTİL Sendikası, Tariş Akhisar Çırçır Fabrikasında imzaladığı toplu iş sözleşmesiyle, 220 lira ücret zammı sağladı.

TEKSTİL Sendikası Ege Bölge Temsilcisi İsmail Şentürk iki yıl süreyle geçerli olacak sözleşmeyle işçilere yılda dört maaş ikramiye, sekiz maaş prim ödenmesinin kararlaştırıldığını, kıdem tazminatının ise 45 gün üzerinden hesaplanacağını belirterek, yiyecek, ulaşım, öğretim, evlenme ve ölüm yardımlarının da büyük ölçüde arttığını bildirdi.

ANKARA

Kısa adı TEK olan Türkiye Elektrik Kurumu çalışanları,0-6 yaş grubu arasındaki çocukları için kreş istediler. Kurum çalışanları, işyerlerine çocukları ile gelerek, kreş açılmamasını protesto ettiler.

Öte yandan Tek-Ges-İş bir açıklama yaparak, işyerlerine kreş açmayan işverenlerin Anayasa'yı çiğnediğini belirtti.

MUĞLA

Muğla iline bağlı Fethiye ilçesi Karadere köyü sahillerinde, iki köylü tarafından petrol bulundu. TAPO Müdürlüğüne gönderilen nümunelerin petrol olduğunun anlaşılması üzerine, arama müdürlüğü bölgede çalışmalara başlanacağını bildirdi.

ARTVİN

DİSK'e bağlı Genel—İş Sendikasına kayıtlı Damar Belediyesi'nde çalışan 25 işçi, işyeri düzeyinde yaptıkları sözleşme uyarınca günlük ücretlerine 300 lira zam aldılar. Yakacak zammı ve diğer sosyal içerikli zamlarla birlikte ayda net olarak 8'er bin lira zam alacak olan belediye işçileri daha önce ayda ortalama 5'er bin lira maaş almaktaydılar.

Muş ve Artvin bölgeleri ekici tütün piyasalarının, önümüzdeki Nisan ayının ikinci haftasında açılacağı bildirildi.

Edinilen bilgiye göre, 1979 sezonu Muş ekici tütün piyasasında Tekel tarafından toplam 26 köyde alım yapılacağı ve 1 milyon 300 bin kilo dolaylarında tütün alımının gerçekleştirileceği sanılmakta.

İSTANBUL

Maltepe'de kurulu Otoyol Fabrikasında çalışan Otomobil—İş Sendikası 36 üyesinin sözleşmeye aykırı olarak iş akitlerinin fesh edildiği bildirildi. Otomobil—İş kadroları henüz sabit olmayan ve halen yeni işçi alma çalışmalarının sürdürüldüğü bu fabrikadan 36 üyenin atılmasını "siyasi" birolay olarak niteledi.

İETT Genel Müdürlüğü Harita Kadastro Bölüm Şefi faşistler tarafından öldürüldü

Yurdun birçok kentinde çeşitli gösteriler yapıldı

HABER MERKEZİ

Kızıldere olaylarının yıldönümünde yurdun birçok yerinde protesto gösterileri yapıldı. Bu arada büyük kentlerde yoğun güvenlik önlemlerinin alındığı gözlendi. Çeşitli grupların yaptıkları gösteri yürüyüşleri ve asılan pankartlar ile ilgili görülen çok sayıda kişinin de gözaltına alındıkları bildirildi.

İETT'DE GÖREVLİ PERSONEL ŞEFİ FAŞİSTLERCE ÖLDÜRÜLDÜ

Beşiktaş Serencebey Otobüs Durağında İETT Genel Müdürlüğü Yapı İşleri Müdürlüğü Personel Şefi İsmet Pamir ve eşi Nezahat Pamir faşistlerin silahlı saldırısına uğradı.. Ağır yaralanan İsmet Pamir kaldırıldığı İlkyardım Hastanesinde kurtarılamayarak öldü. Hastane yetkilileri Nezahat Pamir'in sağlık durumununise iyiye gittiğini bildirdiler. Olayla ilgili soruşturmanın sürdürüldüğü öğrenildi.

● Öte yandan İstanbul'da Pendik Ortabayır, Maltepe, Bostancı, Sağmalcılar Cezaevi, Üsküdar, Feriköy, Beyazıt Yıldırım Kıraathanesi, Dikilitaş Çitlenbik Durağına, Zeytinburnu Merter Köprüsüne, Yeşiltepe'de bir bankaya Kızıldere ile ilgili pankartlar asıldığı bildirildi. Ölen ya da yaralanan olmadı. Bu arada Kızıldere olaylarını protesto amacıyla birçok okulda derslere girilmediği öğrenildi. İTÜ öğrencileri aynı amaçla okulu toplu halde boşalttılar.

İSTANBUL'DA ÇEŞİTLİ GÖSTERİLER YAPILDI

İstanbul'un çeşitli semtlerinde Kızıldere olaylarını protesto eden gösteriler yapıldığı ve pankartlar asıldığı bildirildi.

● Öte yandan Kuştepe'de ve İnönü Stadyumu'nda seyircilerin dağıldığı sırada açık tribünlere bir pankart asıldığı bildirildi.

İZMİT'TEKİ GÖSTERİLER

Kızıldere olayları ile ilgili gösteri yapan bir grup Kavaklı sahil yolundaki tel örgülere bir pankart astı. Üzerinde 30 Mart'la ilgili yazılar bulunan pankart uzun süre tellerde asılı kaldı. Öte yandan İzmit'in çeşitli yerlerine duvar gazeteleri ve el ilanlarının yapıştırıldığı bildirildi.

ADAPAZARI'NDA HALK BİR FAŞİSTİ SİLAHIYLA YAKALADI

Adapazarı'nda halkın devam ettiği bir kahve faşistler tarafından saldırıya uğradı. Halkın saldırıya karşı koyması üzerine silah çeken faşistler ateş etmek istediler. Ancak bir faşist silahıyla birlikte yakalanarak emniyete teslim edildi. Bu arada faşisti teslim etmeye gelen halktan kişilerin gözaltına alındığı öğrenildi. Aynı gün akşam üzeri 50-60 kişilik bir grupla genellikle ilerici ve devrimcilerin oturduğu Şeker Mahallesine saldıran faşistler burada devrimci bir kişinin oturduğu evi kurşun yağmuruna tuttular. Olay yerine gelen güvenlik kuvvetleri evde aradıkları kişileri bulamayınca evde bulunanlarıntümünü gözaltına aldı. Saldırı sırasında ilerici bir gencin de faşistler tarafından dövüldüğü bildirildi. Bu olaylardan sonra halkın büyük tepki göstererek ÜGD binasını basmak istemesi üzerine güvenlik kuvvetleri duruma müdahale etti ve bu grubu dağıttı. Olaylarla ilgili bir açıklama yapan yöre halkı güvenlik kuvvetlerinin faşist saldırganları korur bir tavrın içinde bulunduğunu öne sürerek bu durumu kınadılar.

- VAN CEZAEVİNDEN 58 TUTUKLU VE HÜKÜMLÜ KAÇTI
- BANDIRMA'DA POLİSLE ÇATIŞAN BİR KİŞİ ÖLDÜRÜLDÜ.
- ADAPAZARINDA HALK BİR FAŞİSTİ SİLAHIYLA YAKALADI
- ANKARA'DA BİR DEVRİMCİ FAŞİSTLERCE VURULDU

BUCA CEZAEVİNDE BİR HÜKÜMLÜ ÖLDÜRÜLDÜ

Izmir Buca Cezaevi'nde çıkan olayda Uğurcan Gürcan adlı bir hükümlü şişlenerek öldürüldü.

BALIKESİR'DE BİR EV VE BİR LOKAL BOMBALANDI.

Ayrıca 52 Evler semtinde sol görüşlü oldukları bildirilen Necati Eğitim Enstitüsü öğrencilerinin kalmakta oldukları eve sabaha karşı atılan patlayıcı madde sonucu can kaybı olmadı, hasar meydana geldi. Balıkesir Emniyet Müdürü İbrahim Kızıltan'ın verdiği bilgiye göre ayrıca Balıkesir Ticaret Lisesi karşısında bulunan ve sol görüşlü kişilerin devam ettikleri kafeteryalara da yine sabaha karşı patlayıcı madde atıldı. Olayda can kaybı olmadığı ancak hasar meydana geldiği bildirildi

BANDIRMA'DA POLİSLE ÇATIŞAN BİR KİŞİ ÖLDÜRÜLDÜ

Bandırma 17 Eylül Mahallesinde güvenlik kuvvetlerinin dur uyarısına uymadığı öne sürülen bir oto içindekilerle güvenlik kuvvetleri arasında, çatışma çıktı. Çatışmada arabada bulunanlardan Esat Hacer adlı bir kişi vurularak öldü. Hacer'in üzerinde bir de tabanca bulunduğu bildirildi.

BİR ÖĞRETMEN SALDIRIYA UĞRADI

Isparta'da Töb-Der üyesi eski Milli Eğitim Müdür Yardımcısı, Eyüp Kahraman okuldan eve giderken bir grup faşistin taşlı sopalı saldırısı sonucu ağır yaralandı. Isparta Devlet Hastanesine kaldırılan Kahraman'ın başına 7 dikiş atıldığı öğrenildi.

TURGUTLU'DA BİR İLKOKULA PANKART ASILDI

Manisa'nın Turgutlu İlçesindeki Kurtuluş İlkokulu'na "Mahir'ler ölmez" yazılı bir pankart asıldı. Pankart daha sonra olay yerine gelen güvenlik kuvvetleri tarafından indirildi.

MUĞLA'DA SAĞ GÖRÜŞLÜ BİR KİŞİ YARALANDI

Muğla'da MHP'li olarak bilinen Rahmi Gezgin adlı bir kişi Bankalar Caddesi'nde kimliği belirsiz kişilerin açtığı ateş sonucu yaralandı. Yaralı SSK Hastanesinde tedavi altına alındı.

● Akşam saatlerinde gösteri yapan bir grup "Faşizme ölüm tek yol devrim", "Kızıldere son değil" sloganlarıyla yürüyüş yaptı. Göstericiler daha sonra and içerek dağıldılar. Öte yandan şehrin orta yerine Kızıldere olayları ile ilgili bir pankart asıldı. Pankart daha sonra güvenlik kuvvetleri tarafından indirildi.

KEŞAN EMNİYET AMİRLİĞİ BOMBALANDI

Edirne Keşan'da Emniyet Amirliği'nin bulunduğu bina önce kurşunlandı, sonra da bombalandı. Olayda binanın camları kırıldı. Ölen ya da yaralanan olmadı.

ÇAN'DA BİR POLİS AĞIR YARALANDI

Çanakkale'nin Çan ilçesinde duvarlara yazı yazdığı öne sürülen bir grupla güvenlik kuvvetleri arasında çıkan çatışmada polis memuru Ahmet Bahadır başından ağır yaralandı. Yaralı Bursa'ya götürülerek Tıp Fakültesi Hastanesi'nde tedavi altına alındı.

CHP İL BAŞKANININ YAZIHANESİ BOMBALANDI

CHP Kütahya İl Başkanı Fevzi Esendemir'in yazıhanesi faşistlerce bombalandı Patlama sonucu yazıhanede hasar meydana geldiği ölen ya da yaralanan olmadığı bildirildi.

MANAVGAT LİSESİNDE VELİLER CAN GÜVENLİĞİNİN SAĞLANMASINI İSTEDİ

Manavgat Lisesi Okul Aile Birliği ve öğrenci velileri Kaymakamlığa bir dilekçe ile başvurarak can güvenliğinin sağlanmasını istediler. Manavgat Lisesinde bir süre önce faşistler bıçak ve silahla öğrencilere saldırmışlar bunun üzerine okulda bir günlük boykota gidilmişti.

● Öte yandan Lise Caddesine Kızıldere olaylarının yıldönümü nedeniyle Devrimci Yol yazılı bir pankart asıldı.

TRABZON'DA GÖSTERİLER

Kızıldere olaylarının yıldönümünde Trabzon'un çeşitli semtlerinde gösteriler yapıldı. Gösterilerde herhangi bir olay çıkmadığı ve olaysız dağılındığı öğrenildi.

DEVREK'TE PANKART ASILDI

Zonguldak'a bağlı Devrek ilçesinde dün sabah Kızıldere olaylarını protesto eden bir pankart asıldığı bildirildi. Devrimci Yol imzalı pankart daha sonra güvenlik kuvvetleri tarafından indirildi.

AMASYA'DA ÇIKAN ÇATIŞMADA BİR KİŞİ ÖLDÜ

Amasya'ya bağlı Göynücek köyünde bir kahvede çıkan çatışmada sağ görüşlü olduğu bildirilen Ali Alaboğa olay yerinde öldü. Aynı olayda Hasan Alaboğa ve Sefa Çoban yaralandı. Yaralıların hastanede tedavi altına alındıkları bildirildi. Yetkililer olayla ilgili oldukları öne sürülen 6 kişinin yakalandığını 3 kişinin arandığını söylediler.

TUNCELİ'DE BİR KİŞİ ÖLDÜRÜLDÜ

Tunceli'de bindikleri bir taksinin içinde kurşunlanan iki kişiden Celal Aşkın olay yerinde ölürken ağır yaralanan Veysel Gürdoğan Diyarbakır Devlet Hastanesi'ne kaldırıldı.

Çarşı içinde meydana gelen olaydan sonra Hüseyin Çelik adlı kişi silahıyla birlikte yakalandı.

● Kızıldere olaylarının yıldönümü nedeniyle bazı kişilerin dağlarda lastik yakarak gösteri yaptıkları bildirildi. Tunceli Valisi Ümmet Önalan dağlarda lastik yakan kişilerin aranmasına başlanıldığını açıkladı.

MALATYA'DA BİR ÖĞRETMEN DÖVÜLDÜ

Malatya Turan Emeksiz Lisesi'nde Müdür Yardımcılığı görevi yaparken kadro fazlası denilerek Sümer Ortaokulu akşam bölümüne öğretmen olarak atanan sol görüşlü Ziya Adalı ilk derse girdiği sırada lambayı söndüren faşistler tarafından dövüldü.

● Malatya'nın Yeşilyurt Mahallesi'ne ve Cumhuriyet Meydanına üzerinde Kızıldere ile ilgili yazılar bulunan pankartlar asıldı. Pankartlar daha sonra güvenlik kuvvetlerince indirildi. Bomba süsü verilmiş paketlerin içinden demir parçalarının çıktığı bildirildi.

AVUKATIN KATİLİ SIKIYÖNETİM'DE YARGILANACAK

Konya'da bir süre önce CHP'li avukat Aytekin Olcay'ı tabanca ile vurarak öldüren, faşist Hasan Çiftçi hakkındaki soruşturma tamamlandı. Hasan Çiftçi'nin Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi'nde yargılanacağı bildirildi. Öte yandan dava dosyasının da ilgili Sıkıyönetim Savcılığına gönderileceği açıklandı.

ANKARA'DA BİR DEVRİMCİ FAŞİSTLER TARAFINDAN VURULDU

Ankara'nın Keçiören semtinde dün sabah okula gitmekte olan Mesut Kaplan dört faşistin açtığı ateş sonucu ağır yaralandı. Halkın Kurtuluşu yanlısı olduğu bildirilen Mesut Kaplan, Hacettepe Acil Servise kaldırıldı.

● Anıttepe Lisesi ve Anıttepe Gündüz Ticaret Lisesi'nde Kızıldere olaylarını protesto amacıyla öğrenciler bir günlük boykot yaptılar. Daha sonra okuldan çıkan öğrenciler "Kızıldere son değil" sloganlarıyla kısa süren bir yürüyüş yaptılar.

● Sincan Fatih Mahallesi'nde 60-70 kişilik bir grup Kızıldere olaylarını protesto amacıyla yaklaşık yarım saat süren bir gösteri yaptılar.

● Öte yandan Siteler Battalgazi Mahallesin'de 200 kişilik bir grup aynı nedenle bir yürüyüş yaptı. Yürüyüş sonunda güvenlik kuvvetleri ile grup arasında çatışma çıktığı, ölen yada yaralanan olmadığı öğrenildi. Bu arada Dışkapı ve Tuzluçayır semtlerinde 2 yere Kızıldere olaylarıyla ilgili pankartlar asıldı. Pankartlar daha sonra güvenlik kuvvetleri tarafından indirildi.

● 30 Mart Kızıldere olayları nedeniyle Siyasal Bilgiler Fakültesi, Basın Yayın Yüksek Okulu, Eğitim Fakültesi, Hukuk Fakültesi, Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi, Eczacılık Fakültesi, Ev Ekonomisi, Beslenme, Fizik Tedavi, Rehabilitasyon Yüksek Okulu, Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi, Veteriner Fakültesi, Kurtuluş Lisesi, İskitler Lisesi ile Maliye ve Endüstri Meslek Lisesi öğrencileri boykot yaptılar.

● Gazi Eğitim Enstitüsünde öğrenciler okulun tüm bölümlerinde ve sınıflarda Kızıldere olayları ile ilgili konuşmalar yaptı. Bu arada ana binaya üzerinde "30 Mart'ın hesabını soracağız" yazılı bir pankart asıldı. Okulu toplu halde terketmek için bahçeye toplanan öğrencileri polisin engellediği görüldü. Okulun dışına çıkan 60 kişilik bir gruba Devlet Hava Meydanları İşletmesi önünde faşistler saldırdı. Beş öğrenci çeşitli yerlerinden yaralanarak hastaneye kaldırıldı.

● Öte yandan Cebeci'nin Aydınlar Sokağına, dün sabah üzerinde "On'lar savaşı başlattı, yüzbinler devrimci yolda sürdürüyor" yazılı pankart asıldı. Pankart 1 saat kadar sonra güvenlik kuvvetleri tarafından indirildi. Cebeci'nin Münzeviler Sokağına da, "Kızıldere devrimci yolumuza ışık tutuyor" yazılı bir pankart asıldı.

VAN CEZAEVİNDEN 58 HÜKÜMLÜ VE TUTUKLU KAÇTI

Van cezaevinden 58 tutuklu ve hükümlü kaçtı. 25 metre uzunluğunda tünel kazan tutuklu ve hükümlülerden 7 tanesinin yakalandığı 51 kişinin aranmasına devam edildiği bildirildi. Genellikle sol görüşlü ve adi suçluların bulunduğu belirtilen cezaevinden bir süre önce de 33 tutuklu ve hükümlü kaçmıştı.

AĞRI'DA MHP İL TEŞKİLATI KURUCUSU ÖLDÜRÜLDÜ

Ağrı MHP il örgütü kurucularından işadamı Mustafa Kılıçaslan öldürüldü. Sabah erken saatlerde kimlikleri belirlenemeyen iki kişinin açtığı ateş sonucu Kılıçaslan olay yerinde öldü.

● Ağrı'da evlerinde yapılan aramalarda "yasak yayın" bulunduğu öne sürülen Ziyaettin Balcı, Şahande Aksakal, Şükran Ceylan, Ali Özyılmaz adlı öğretmenlerle, Bilge Karakurt ve Sultan Ercan adlı öğrenciler gözaltına alındı. Gözaltına alınanların Devrimci Yol yanlısı oldukları iddia edildi.

İşçiler ocaklara çekiliyor

● İŞÇİLER İŞTEN ATILAN ARKADAŞLARI İŞE ALININCAYA, TOPLU SÖZLEŞMEDEN DOĞAN VE ÖDENMEYEN İKRAMİYE, ÇİZME, YAĞMURLUK, GOCUK, İŞ GİYSİSİ, AYAKKABI POTİN, AVCI YELEĞİ GİBİ HAKLARI VERİLİNCEYE VE İŞLETMEYE TEKNİK ELEMAN GÖNDERİLİNCEYE KADAR DİRENECEKLERİNİ BELİRTİYORLARDI.

● Kaymakam vekili sordu:

–Ne var o çantada?

–Fotoğraf makinesi, teyp falan.

–Teyp mi?..Şu teypin düğmesine bassana.

Düğmeye bastım ve teypten bir müzik yükseldi:

"Yokuştan indim de
Elim kelepçe
Kelepçe dediğin
Demirden pençe."

–3–

14 Ekim seçimlerinden sonra AP hükümetinin kurulmasıyla MHP eğilimli bir jeoloji mühendisi Aşkale kömür ocaklarının bağlı olduğu Doğu Linyitleri İşletmesi'ne Müessese Müdürü olarak atandı. CHP hükümeti döneminde aynı şubede pasif bir görevde çalışan bu zatın müdürlük görevini yüklenir yüklenmez çalışanların hemen tümünü kendisine hasım olarak kabul ettiği söylenir. Göreve başlamasıyla Erzurum'da görevli 25 işçiyi Aşkale kömür ocaklarına sürmesi bir olur. Arkasından da bu işçilerin sözleşmelerini iptal eder.

Bu arada Aşkale'de CHP döneminden beri sürdürülen bir uygulamaya değinmekte yarar var. Yeraltı Maden-İş'in toplu sözleşme yetkisini almasından sonra baskı ve tehditle Türk-İş'ten kopamayan bazı işçiler can güvenlikleri bulunmadığı gerekçesiyle ocaklara girmeyi reddettiler. Bu işçiler bundan sonra Aşkale'deki Bölge Müdürlüğü'nde oturur ve çalışmadan para alır oldular. CHP hükümeti döneminde bu duruma müdahale edilmedi. AP hükümetinin kurulmasından sonra da işçilerin sayısı 95'e kadar yükseldi.

Öte yandan Yeraltı Maden-İş üyesi işçilerin toplu sözleşmeden doğan çeşitli sosyal hakları bir yılı aşkın bir zamandır verilmiyordu. Bırakın sosyal hakları işçiler çalışmaları için gerekli olan alet ve iş elbiselerini bile kendi paralarıyla almak zorunda kaldılar. CHP'li yönetimin uygulaması ilgisizlikten ve beceriksizlikten kaynaklanıyordu ama MHP eğilimli Müessese Müdürünün uygulaması açıkça işçileri cezalandırmak amacını taşıyordu.

DİRENİŞ

Aşkale Kükürtlü Maden Ocağı işçileri 17 Mart 1980 günü saat, 22'de ocakların girişlerine barikatlar kurarak direnişe geçtiler.

İşçiler işten atılan arkadaşları işe alınıncaya kadar toplu sözleşmeden doğan ve ödenmeyen dört ikramiye, çizme, yağmurluk, gocuk, yazlık ve kışlık iş elbisesi, ayakkabı, potin, avcı yeleği gibi hakları verilinceye; yine toplu sözleşmede yer alan kantin kurulması yönündeki istekleri karşılanıncaya kadar direneceklerini belirttiler.

ŞU TEYBİN DÜĞMESİNE BASSANA....

Sekiz işçi bir de ben gecenin 11'inde bir taksiye zorlukla doluşarak Kükürtlü Maden Ocağına doğru yola çıktık. Ayın karlı dağlara vurarak yansıyan ışığı gözlerimizi kamaştırıyordu Araba birden durdu. Yol asker ve polisler tarafından kesilmişti. İşçilerden biri "arama var" dedi. Ve ekledi, "Raporlu olduğu için Kaymakam'a vekalet eden Jandarma Komutanı aramayı bizzat yönetiyor"

Arabadan indik. Tek tek arandık. Kaymakam vekili jandarma komutanının gözü benim üzerimde. Sordu.

—Nereye gidiyorsun?

—Maden'e

—Sen işten atılmadın mı? Ne işin var madende.

—Hayır ben gazeteciyim.

Bu sırada arama yapan polislerden birinin gözü benim çantaya ilişti.

—Bu çanta kimin? Çantanın sahibi buraya gelsin.

Çantanın yanına vardım. Bütün gözleri tek tek açtım. Birkaç asker ve polis dikkatlice baktılar. Kaymakam vekili sordu.

—Ne var içinde?

—Fotoğraf makinesi, teyp falan.

—Teyp mi? Şu teybin düğmesine bassana.

Düğmeye bastım ve teypten bir müzik sesi yükseldi.

Yokuştan indimde
Elim kelepçe
Kelepçe dediğin
Demirden pençe....

Asker ve polisler şaşkınlıkla dinlerken,

—Tamam tamam... dedi kaymakam vekili, Sonra işçilere döndü:

—Siz, daha önce işten atılan işçiler! Sizin hakkınızda tutuklama kararı var. Polis bey, telsizle savcıyı bulun. İşçilerin burada olduğunu söyleyin.

—Efendim savcı o kararı önceki gün kaldırdı.

Polisin bu sözleri üzerine serbest bırakıldık. Yeniden arabaya doluşarak Aşkale'nin 17 kilometre dışındaki ocağa vardık.

YARIN: "ÖLÜREM SANDIKAMI TERKETMİREM"

Herşey MHP eğilimli bir kişinin Doğu Linyitleri İşletmesi Müessesesine Müdür olarak atanması ile başladı. Kısa sürede niteliğini belli eden Müdür, durup dururken ve doğrudan siyasi düşüncelerini gerekçe göstererek, 20 maden işçisine işine son verdi. Bu arada, işten atılan işçilerden, Ali Taş faşist caniler tarafından bombalanarak katledildi. Bu, bardağı taşıran son damla oldu. İşçiler, ocaklara çekilerek direnişe başladılar. Aşkale, karlı beyaz doğada sessizliğe gömüldü.

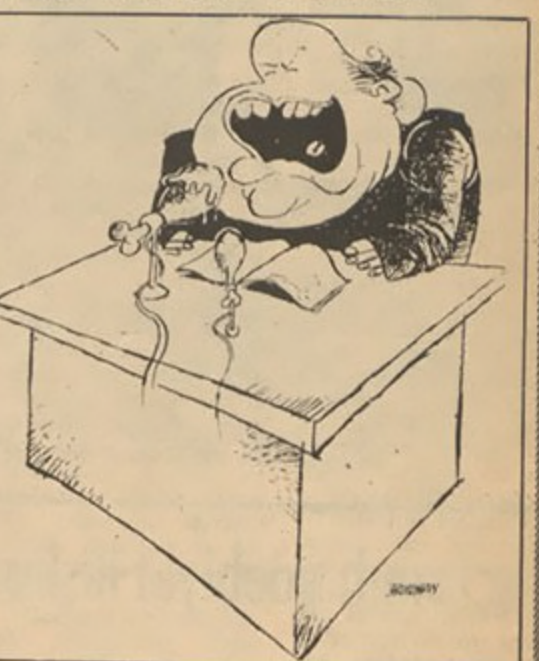

Yarabbi Şükür

"... bugün her yerde mazotun bulunduğunu ifade eden Demirel 'Ülke baştan aşağı AP'ye güvenmenin sevinci içindedir. Ülke bu adamlar dediğini yaparlar kararını bir kere daha teyit etmiştir."

Ülkenin baştan başa sevinç içinde bulunduğu yolundaki ibare evvelallah tamamiyle doğrudur. Ama eksiktir. Ülkenin dört bir yanında son yapılan zamlar ve devalüasyonlardan sonra sokaklara çıkan insanlar göbek atarak ve halay çekerek sevinçlerini ifade etmişlerdir. Hatta bu arada Sayın Başbakanımızı TV'de izleyen bazı yurttaşlarımız beyefendinin konuşmalarına dayanamayarak kendilerine "Saygılar" sunmuşlar ancak her nedense bu "saygı sunma" dava konusu bile olmuştur. Elbette her yan sevinç içindedir. Mazot ve fuel-oil sıkıntısının tamamiyle ortadan kalkması herkese derin bir oh çektirtmiştir. Sürgünler ve kıyımlara hedef olan birçok emekçi çektikleri telgraflarla Sayın Başbakana "Selam ve sevgilerini" iletmektedirler. AP azınlık hükümetinin güvenoyu aldığı günden itibaren sokaklara dökülen insanlar halaylar çekerek "Başbakanım çok yaşa" diye tezahüratta bulunmaktadırlar. Kısacası 22 ayda "yangın yeri" haline gelen memleket sathı hele hele son zam ve devalüasyonlardan sonra "güllük gülistanlık" bir hale bürünmüştür. Gazetemize gelen haberler arasında halkımızın IMF yetkililerine de saygılar sunmak isteminde olduğu anlaşılmaktadır.

Yani, yüzüne gelen su damlacıklarına "Yarabbi şükür" demenin bu kadarı da görülmemiştir.

Neccar Türkcan ve Amiral Hilmi Fırat...

CHP Milletvekili Neccar Türkcan, kuliste oturmakta olan Kontenjan Senatörü Hilmi Fırat'ın yanına yaklaştı:

—"Amiralim" dedi. "Benim Cumhurbaşkanı adayım nasıl olmalı biliyor musunuz?

Fırat, kısık ve boğuk sesi ile:

—"Hayır" dedi.

Türkcan, Cumhurbaşkanı adayında aradığı nitelikleri sıralamaya başladı:

—Cumhurbaşkanı adayı orman muhafaza memuru olmamalı bir..

—Doğruuuu...

—Cumhurbaşkanı adayı ilerici, demokrat, yurtsever olmalı, iki...

—Doğruuu...

—Cumhurbaşkanı adayı Atatürk'çü olmalı. Üç.. Biz, tek yol devrimci olmasını istemiyoruz ki...

—Doğruuu.

Türkcan'ın Cumhurbaşkanı adayı konusundaki görüşlerine Fırat, hep "Doğruuu" yanıtını verdi.

Sonrasını Türkcan şöyle anlattı:

—Şimdi, benden beş dakika sonra başka politik görüşlü biri gelse, "Paşam" dese, Cumhurbaşkanı, şöyle olmalı, böyle olmalı. Vallahi, o kişiye de "Doğruuu" diyecek.

Eee, er ile amiral arasındaki diyalog böyle olur herhalde. Kolay değil Cumhurbaşkanlığına talip olmak. Cumhurbaşkanı olabilmenin yolu herşeye "doğru" demekten mi geçecek acep...

ÇİVİLEME

Kazların adımları

—Yabancı sermaye alanında atılan adımlar dışarıda takdirle karşılanıyormuş.-

Kaz adımlarla yürüdüğümüzden beri, yabancı sermaye alanında attığımız adımların yüz güldürücü ürünlerini almaya başladık. Yabancı sermaye bizi takdirle karşılıyor. Bu iktidar halktan göremediği takdiri yabancı sermayeden görsün bari.

BULMACA

SOLDAN SAĞA

1 - Utanç verici ya da küçük düşürücü olay, 2 - Taneleri iri, glütence zengin un - Tarihte, başlıca özelliği cömertlik, zulme uğrayanları kurtarmak, iyilik etmek olup, topluluğun yararına çalışan bir halk ocağından olan kimse, 3 - Platin elementinin simgesi - Bir ticaret senedinin üzerine yazılan kefillik, 4 - Yönetme, çekip çevirme, 5 - TERSİ: Bir parti liderinin soyadı - Tepkili uçak, 6 - Fazla terlemekten, vücutta görülen ufak ufak ve pembe kabartılar, 7 - Bir ülkenin iskele ya da limanları arasında gemi işletme işi, 8 - Bir uzunluk ölçü biriminin kısa yazılışı - Bir nota - Bir terzi aracı, 9 - Soğukla sıcak arası.

YUKARDAN AŞAĞIYA

1 - Filistin'de bağımsız bir yahudi devleti kurmayı amaçlayan ülkü 2 - Kripton elementinin simgesi - Bir işte başta gelen kimse - Bir soru eki, 3 - Halkın görgü yolu ile elde ettiği bilgi, 4 - TERSİ: Birtakım fizikötesi kurucularının gerçeği ve evreni açıklamak için her şeyin özü olarak kabul ettikleri madde dışı bir varlık - Muhtemel, 5 - Dakikanın kısaltılmışı - Bir kuş adı, 6 - İsim - Koalisyonun başı, 7 - Sonda ile bir organı yıkayıp temizleme işi - Doğa bilgisinde cinslerin ayrıldığı bölüm, 8 - Belli bir erek gözetilerek bir asker birliğine yaptırılan kimi işler, 9 - Vapur, tiyatro gibi kamu hizmetlerinden yararlanmak olanağını veren belge - İp ve çuval yapımında kullanılan hint keneviri.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1								■	
2						■			
3		■			■				
4		■		■					
5						■			
6							■		■
7		■							
8			■			■			
9	■					■		■	

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

SOLDAN SAĞA: 1 - Meddah - İs, 2 - Aile, 3 - Gıyap - KKK, 4 - Anatomi, 5 - Lal- Lice, 6 - Otonomi, 7 - Ge - Olay, 8 - Af - Cazibe, 9 - Naci - Akar,

YUKARDAN AŞAĞIYA: 1 - Megaloman, 2 - İnat - Fa, 3 - Diyalog, 4 - At - Neci, 5 - Polo, 6 - Ha Mimoza, 7 - İkicilik, 8 - Iık - Aha, 9 - Seki - Eyer.

FİKRET OTYAM'LA SÖYLEŞİ

Damla Başaran

Bütün sorun sınıfını seçebilmek

● GAZETENİN GÖREVİ OKURLARA DOĞRU HABER ULAŞTIRIRKEN BELLİ KONULAR ÜZERİNDE DİKKATLERİNİ ÇEKMEK DÜŞÜNMELERİNİ SAĞLAMAKTIR.

Aradığım yer burası olmalı deyip girdim. Bir çiçekçi dükkanı. Merdiven kenarlarına saksılar dizilmiş.Solda Talip Konfeksiyon. Sağda aradığım gazete bürosu. Kapı açık. İçeri girip şöyle bir bakındım. Herkes çalışıyor. Sol masadaki adama yaklaşıp Fikret Otyam'ı sordum. "Benim" dedi. İşi olduğundan oturup beklememi rica etti. Rahat giyinişli, uzun boylu, ak saçlı birkişi. En çok dikkatimi çeken boynuna zincirle takılmış nazarlık oldu.

Yanıma geldi, tanıştık. Kendisiyle bir konuşma yapmak istediğimi söyledim. Önceden bağlantı kuramadığım için özür diledim. Soruları bıraksam elverişli bir zamanda yanıtlayıp yanıtlayamıyacağını sordum. İncelik gösterdi. İki gün sonra gelip alabilecektim.

Yazılarını izlediğim bir kişiyi yakından tanıma onunla görüşme olanağı bulmanın sevinciyle oradan ayrıldım. 7 Şubat 1978'de soruların yanıtlarını aldım. Soruları makinayla yazarak yanıtlamış, imzalamış, zarflamış. Çok teşekkür ederim dedim. O da bana başarılar diledi.

—Sizi hem ressam,hem gazeteci, hem de yazar olarak tanıyoruz. Bu üçlü çalışmada hangisi ağır basıyor?

—Ben önce ressamım. Güzel Sanatlar Akademisi'nde, öğrenci iken sanat yazıları yazmak için basın hayatına girdim, ne var ki daha çıkamadım. 1950 yılından bu yana! Resme on beş yıldan fazla ara verdim. Şimdi beş yıldır yeniden resim yapıyorum. Fotoğraf ta çekiyorum. On beşten fazla sergi açtım. Yurt içinde ve dışında.Hiç birinin ağır basmamasını istiyor ve dengelemeye çalışıyorum. Ama uğraşım gazetecilik daha fazla yer alıyor.

—Gide Gidelerin\iz, fotoğraf sergileriniz çok ilgi görüyor. Yurt köşelerinden ilginç görünümler veriyorsunuz. Bu iş kolay oluyor mu?

—Hiç bir zaman hiç bir işin kolayına kaçmamak gerekir. Ben halkla yakın ve sarsılmaz ilişkiler kuruyorum. Yıllardır sürüyor bu,sanırım bu açıdan fotoğraf çekerken, onlarla röportaj yaparken pek zorluk çıkmıyor. Ama bu elbette uzun yılların sonucu birikimidir.

—Çalışma yöntemleriniz?

—İster yazıda, ister çizide, ister fotoğrafta olsun, ezilen, horlanan, geri bıraktırılmış daha namuslu bir yaşam için savaş veren kesimin yanında, onlarla omuz omuza, onlarla beraber olmak, onların sanatçısı olmak. Bu da konuya,soruna sağlıklı bir bakış açısıyla olur. Sınıfını seçmek, gerisi kendiliğinden gelir.

—Gazeteci olarak, bir gazetecinin toplumumuza katkıları, yararları sizce neler olmalıdır?

—Gazetenin görevi, seslendiği okurlara doğru,yansız, haber ulaştırmaktır, önce - Eğitsel yanı da katmak gerek, onları belli konular üzerinde uyarmak, dikkatlerini çekmek, konu üzerinde düşünmelerini sağlamaktır.

—İyi bir gazeteci nasıl olmalıdır?

—İyi bir gazeteci, iyi bir sanatçı insanları sevmelidir. Yalansız dolansız, bilgili olmalıdır. Çok okumalıdır. Dünyada olup bitenleri iyi izlemelidir. Bu açıdan da ülkesinin sorunlarına bakıp eğilmelidir.

—Kısaca özyaşamınızı anlatır mısınız?

—1926 yılında Aksaray (Niğde)'da doğdum. İlk ve ortaöğrenimimi burada yaptım. Atatürk ve Kayseri Liselerinin ilk sınıflarını okudum, daha doğrusu okuyamadım. Güzel Sanatlar Akedemisi orta daha sonra yüksek resim bölümü. Bedri Rahmi Eyüboğlu atölyesini bitirdim. Görevim gereği dünyanın birçok ülkesini gördüm. Röportajlar yaptım. Kitaplar yazdım. Üç çocuğum ve bir torunum var.

—İleriye yönelik çalışmalarınız?

—Tükenen kitaplarımın ikinci üçüncü basımları için bir yayıneviyle anlaştım. Bunlar toplu halde ard arda yeniden basılacak. Bir fotoğraf albümüm de bu aylarda yayımlanacak. Yemen röportajını daha da genişletiyorum, bir büyük araştırma-röportaj olacak.

—Başkent köylülerle haberleşmeniz nasıl oluyor?

—Sorunları olanlar ya mektup yazarlar ya da bizzat kendileri gelirler, konuşur sorunlarını inceleriz.

—Hocanız Bedri Rahmi ile ilgili bir anınızı rica etsem.

—Hocam Bedri Rahmi iyi öğretici, iyi bir arkadaş idi. Arkadaşım Orhan Kemal ve Mektupları kitabımda bu sorunuzla ilgili bilgi var.

—Çok teşekkür ederim.

—Ben de size başarılar dilerim.

(Kara Sevdam kitabından) Kadınlar burada doğurdu...

(Kara Sevdam kitabından) Neredesin mutluluk

Ne Güzel İstanbul sokakları

S.BULUT

Hep birlikte görüyoruz, "Ne güzel" İstanbul duvarlarını: Bankaların bilmem kaçıncı doğum yıldönümleri, "Paranı bize yatır,bak sana ne vereceğiz" türünden albenili ticari rekabet ve satmaya, satılmaya yarayan sözleri, "ucuzluk(!) bizde" diye boy gösteren market ilanları.

Sezar'ın hakkı Sezar'a , belirtmeliyiz ki,bütün bunları ustaca yapıyor herifler.Renk uyumu, kompozisyon , teknik yönden de sanatkarca şeyler. Öyle ya , sanatkarlarına parayı verip, işlerini sanatkarca yapıyorlar.

Göz çeliyorlar. Ne güzel İstanbul duvarları. Artık kimse, "Güzellik güzellik içindir" sloganının burjuva dünya görüşünce savunulduğunu söylememeli. Bakın, ne güzel İstanbul duvarları ve işe yarıyor,rekabete yarıyor göz çeliyor.

Eskiden öyle miydi ya?

Devrimciler bütün duvarları, kırmızı, siyah, beyaz yazılarla, öldürülen arkadaşlarının (öldürülenler öyle çokki, duvarlar yetmiyor) resimleriyle dolduruyorlardı. Hem ne yazılar, yazıya, ne resimler resime benziyorlardı. Çoğu yarıda kalmış zaten. Sözgelimi "Yaşasın halk'.." demiş kalmış, "Yarın biz yönete..."demiş kalmış. Tam o sırada polis mi gelmiş ne? Sonra efendim ne renk uyumu, ne kompozisyon? Bunlarla halka çağrıda bulunuyorlar. Sizin anlayacağınız berbat ve çirkef yazılar.

Ha evet, bu "çirkef" sözü önemli. Duvarlardaki yazılara önceleri bu ya da benzeri sözlerle karşı çıkıldı, biliyorsunuz. Kentin duvarları çirkef yazılarla dolduruluyor. İstanbul'un güzelliği kalmıyordu böylece. Güzelliği kalmayınca da bir yandan mahçup oluyorduk bir yandan da turizmimiz tehlikeye giriyordu ki, zarar... ziyan...

Ne yapmalı?

Bu meşhur soruya devrimcilerin değişmez karşılığı "Halk kendisi hakkındaki kararları kendisi almalıdır" ise, burjuvazinin değişmez karşılığı da, hepimizin pek yakından tanıdığı o sözcük: Yasak. Yasaklanmalı. Tüm duvarlara yazı yazmak yasak.

Aklıma hemen 1926 yılında Almanya'nın Reichtag'ında tartışılan "Gençliği Çirkef ve Pislik Yazılardan Koruma Yasası"geldi. Gerçekten belirtelim. Almanya ile Türkiye arasında kalite farkı olduğundan (hem de o zamanki Almanya ile) orda bu yasa basın-yayın çerçevesinde tartışılıyordu, biz de ise tartışma duvarların üstünde. Burası Türkiye'dir basın-yayın alanında canı istediği zaman, canı istediği kitabı yasaklayabilir.. Geçtiğimiz günlerde yazıyordu gazeteler, A. Nesin'in, F.Baykurt'un vb. kitaplarının toplatıldığını. Öyküler, romanlar için hal böyle olunca, bilimsel çalışmaları siz düşünün artık.

Brecht adı bize pek yabancı değil artık.Allahlık adam bu Brecht, yukarıda sözünü ettiğimiz yasa için diyor ki:

"...Onlar , bizim gençliğimize ne ekmek ne de hakikati verebilirler, onu ne açlıktan ne de yanılgılardan koruyabilirler. Gençliğimizi, savaşsın ve ezilsin diye kızıştıran o çirkef edebiyatından nasıl korusunlar? Gençliğimizin Buffalo Bill dergisi yüzünden mi sefalet çektiğini ileri sürüyorlar?

Bu yasa bize karşı çıkartılıyor. Onlar Buffalo Bill derler, ama aslında hakikati kastederler."(1)

Yazı yazılması, resim, afiş asılması yasak olan duvarların şimdi ticari rekabet arenasına dönüştürülmesine ne denir? Brecht, yüzde yüzbin haklı.

Yasak nerde mi kaldı?

Onlar yasak derler, "hakikat yasak" diye okumalıyız biz.

Ne güzel İstanbul'un duvarları, akla uygun bir sınıf mücadelesi sürdürüyor.

İşçi sınıfı edebiyat ilişkisi konulu açık oturumdan notlar

HAZIRLAYAN: Ferda VOLKAN

● "BİR EDEBİYAT YAPITININ İLERİCİLİĞİNİ BELİRLEYEN UNSUR, ONUN DAYANACAĞI DİYALEKTİK-MATERYALİST, BİLİMSEL TEMELDİR"

● "DEVRİMCİ EDEBİYAT İÇİN, YAZARIN İŞÇİ SINIFINDAN SÖZEDİYOR OLUŞU YETERLİ OLAMAZ. İŞÇİ SINIFININ YANINDA SAVAŞARAK YAŞAMAK GEREKLİDİR"

27 Mart günü, Türkiye Yazarlar Sendikası ve İstanbul Belediye Tiyatroları'nın ortak çalışmasıyla İşçi Sınıfı-edebiyat ilişkileri konulu bir açık oturum yapıldı.

Yazar Cengiz Gündoğdu tarafından yönetilen açık oturuma, TYS'den Asım Bezirci, Demirtaş Ceyhun ve Günay Akarsu, Oleyis Sendikası'ndan Kemal Akar ve Tekstil Sendikası'ndan Selahattin Uyar katıldılar. Cengiz Gündoğdu'nun, sınıflar mücadelesinde sanatın yerini vurgulayan açış konuşmasından sonra konuşmacılar sırayla söz aldılar.

Cengiz GUNDOĞDU

Asım Bezirci, her yapıtın ilericiliğini belirleyen şeyin, onun dayanması gereken bilimsel temel olduğunu, diyalektik materyalizmden kaynaklanmayan bir yaklaşımın, hangi sınıf ya da sınıfları anlatırsa anlatsın, ilerici olamayacağını vurguladı. Sınıfsal bir yaklaşımın ilk kez Nazım Hikmet'te görüldüğünü belirten Bezirci, edebiyatımızın başlangıcından beri "işçilere acıma" biçiminde var olan bir yaklaşımın, günümüzde giderek gerçekten bilimsel bir içeriğe kavuşmakta olduğunu belirtti.

Asım BEZİRCİ

Selahattin Uyar Asım Bezirci'ye katıldığını, ancak bazı yazarların sürekli bir biçimde kırsal kesimin sorunlarını yazıyor olmalarının, okuyucu kitlesini bıktırıp çeviri yapıtlara yönelttiğini, bunun da edebiyatın gelişimi için sakıncalı olduğunu söyledi. Genel olarak tüm yazarların burjuvazinin oltasına takıldığını, ortaya konan ödüller uğruna bilimsellikten uzaklaşıldığını, tersane, demiryolu grevlerini, 1 Mayıs olaylarını anlatan yapıtların yazılmadığını vurgulayan Uyar, yazarların önde gelen görevinin, "Proletarya kültürünü geliştirmek olduğu"nu sözlerine ekledi.

Günay Akarsu ise, işçi sınıfı-tiyatro ilişkileri konusuna değindi. Bu ilişkinin, işçi sınıfı-edebiyat ilişkisinden de zayıf olduğunu belirten Akarsu, tiyatro sanatının etkileyiciliğinin ancak küçük burjuva çevrelerde yaygınlaşabildiğini, bu aksaklığın ise bugüne kadar süregeldiğini, iyi niyetli bazı özel tiyatroların ise, parasal sorunlardan ötürü bu çemberi kıramadıklarını, ödenekli tiyatroların ise zaten mevcut yönetimlere bağımlı olduklarını söyledi. Akarsu, geriye örgüt ya da sendika tiyatrolarının kaldığını, geçmişte örnekleri görülen bu tür bir çalışmanın mutlaka yeniden ele alınması gerektiğini, sanatçılara düşen görevin bu süreci çabuklaştırmak doğrultusunda örgütlenmek olduğunu sözlerine ekledi.

Günay AKARSU

Kemal AKAR

Kemal Akar özgürlüklerin giderek kısıtlandığı günümüzde edebiyatı da egemen sınıfların belirlediğini, sanatçıların sınıf mücadelesinde de geride ve eksik kaldıklarını, ezilen sömürülen insanların sanata ihtiyaç duyduklarını edebiyatçıların, mutlak olarak, bilinç götürmekle yükümlü olduklarını, bu doğrultudaki eksikliklerin hızla tamamlanması gerektiğini söyledi. Sanatın gelişiminde, işçi sınıfının belirleyici olacağını sözlerine ekleyen, Akar, var olan tüm zorluklara karşın, devrimci yazarların, işçi sınıfına yönelik bir edebiyatın yaratılması doğrultusunda ellerini çabuk tutmaları gerektiğini de vurguladı.

Demirtaş CEYHUN

Demirtaş Ceyhun, konuşmasına, Selahattin Uyar'a katılmadığını belirterek başladı. Edebiyatın devrimci olabilmesi için mutlaka işçi sınıfından söz etmesi gerekmediğini söyleyen Ceyhun, işçi sınıfı- edebiyat ilişkisi tartışmasının, işçiler için basitleştirilmiş edebiyat anlayışını gündeme getireceğini, böylesi bir edebiyat çalışmasının ise, sanatçıları yozlaşmış bir sanat anlayışına götüreceğini söyledi. Ceyhun konuşmasını sanatçının partili olması ve ideolojisi doğrultusunda istediğini seçmesi gerektiğini belirterek bitirdi.

Tekrar söz alan Asım Bezirci ise, yazarın işçi sınıfından sözetmesinin yeterli olamayacağını, işçi sınıfının yanında savaşarak yaşamak gerektiğini, işçilerin ilgilenebileceği yapıtların niteliksiz olabileceği gibi bir savın yanlış olduğunu söyledi.

Bezirci, yazarların en büyük eksikliklerinin bunu kavrayamamak olduğunu da sözlerine ekleyip, ekonomik ideolojik-politik mücadelenin bir bütün oluşturduğunu, yapılması gereken şeyin ise, estetik niteliği yüksek, işçi sınıfının bilimine dayanan ve herkesin okuyup sevebileceği yapıtlar sunmak olduğunu belirtti.

Daha sonra yeniden söz alan Günay Akarsu, Selahattin Uyar ve Kemal Akar da, sanat eserini belirlemesi gereken şeyin işçi sınıfı ve onun bilimi olduğunu yineleyen konuşmalar yaptılar.

Selahattin UYAR

Açık oturum Cengız Gündoğdu'nun konuşmasıyla sona ererken, konuşmacılar oldukça uzun bir süre konuşmalarına karşın bazı sorular sormak isteyen izleyicilere, zaman darlığı nedeniyle yanıt verilemeyeceği belirtildi.

SANAT HABERLERİ

Yapıt Dergisi yönetmeni 5 ay hapse mahkum edildi

Kutlay Sakar, Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 3 Nolu mahkemesinde, 5 ay hapis ve 85 lira para cezasına çarptırıldı. Geçen yıl "Yapıt" dergisinde yayınlanan "30 Mart-Kızıldere" adlı yazısında TCK'nun 312. maddesini ihlal ettiği gerekçesiyle hakkında dava açılan ve 28 Mart 1980 günü yapılan duruşması sonucu mahkum edilen Kutlay Sakar "Düşüncelerimin yazıda yayınlanması, suç sayılmıştır" dedi.

"Bu bence düşün ve yazına indirilen darbelerin ne ilki ne de sonuncusudur" diyen Sakar sözlerini, "Çarpık kapitalist düzen, baskılarını yoğunlaştırmakta ve devrimci düşüncelerin karşısına anti-demokratik yasalarla dikilmektedir. Ne ki, bu tavır devrimci mücadelenin pasifize olmasını getirecektir" şeklinde sürdürdü. Verilen cezaya Yargıtay düzeyinde itiraz eden Kutlay Sakar'ın cezası Yargıtay kararından sonra kesinleşecek.

RESSAM CAFFİ'NİN RESİMLERİ GÜZEL SANATLAR AKADEMİSİNDE SERGİLENİYOR

Gezgin Ressam Ippolito Caffi'nin resimlerinden oluşan bir sergi, İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisi'nde ki sergi salonunda açıldı. 25 Mart - 8 Nisan tarihleri arasında açık bulunacak olan sergide 80 yapıt sergileniyor.

1809 - 1866 yılları arasında yaşayan ressam dolaştığı ülkelerde ilgi duyduğu konuları resimlemiştir. Caffi, İstanbul, Kahire, Venedik, Cenova, Paris gibi kentlerin mimari yapısını da titiz bir işçilikle çağımıza iletmiştir.

●

BEREKETLİ TOPRAKLAR ÜZERİNDE'NİN ÖZEL BİR GÖSTERİMİ YAPILDI

Orhan Kemal'in romanından Erden Kıral'ın yönetimiyle sinemalaştırılan "Bereketli Topraklar Üzerinde" SİYAD ve Sinematek tarafından düzenlenen özel bir gösteriyle tanıtıldı.

Orhan Kemal'in bu ünlü yapıtından Tuncel Kurtiz'in hazırladığı senorya ile Erden Kıral yönetiminide çekilen filmde başlıca rolleri Osman Alyanak, Tuncel Kurtiz, Erol Demirez, Erkan Yücel ve Bülent Kayabaş paylaşıyorlar.

●

TURİZM BAKANLIĞININ HALKOYUNLARINI YOZLAŞTIRDIĞI ÖNE SÜRÜLDÜ

Aralarında Hoytur, Folktur, Halkevleri, Hamoy, Tüfem ve ODTÜ Halk Bilimleri Topluluğu'nun da bulunduğu Ankara Halk Bilimleri Topluluğu bir basın açıklaması yaparak, Turizm ve Tanıtma Bakanlığı bünyesinde kurulan Halk Dansları Topluluğunun halk danslarını özünden saptırdığını, yozlaştırdığını öne sürdü.

Halk dansları toplulukları, yaptıkları açıklamada, halk danslarını çağdaş seyirlik sanatlar düzeyine çalışmaları adı altında, halk danslarının devlet eliyle yozlaştırıldığını belirterek, "Devlet Halk Dansları Topluluğunun daha önceki uygulamalarında olduğu gibi, turizm mevsiminin açılışında düzenlenen şenlikte de bilimsellikten uzak, özden yoksun bir biçimlendirme yapılmıştır" dediler.

Açıklama şöyle sürüyor:

"Aslında Kültür Bakanlığı tarafından ele alınması gereken konu, Turizm Bakanlığı tarafından kullanıldığı ve salt bir tanıtma aracı olarak görüldüğü sürece, bu kültür değerimizin yozlaşması kaçınılmazdır. Sözkonusu topluluğun, devletin milyonlarca lirasını harcayarak yaptığı bu tür uygulamalarla neyi amaçladığı, gün geçtikçe anlaşılmaz olmaktadır...."

MAKSİM GORKİ'Yİ ANMA SÖYLEŞİSİ YASAKLANDI

28 Mart cuma günü İstanbul Barosu alt salonunda yapılacağı duyurulan Maksim Gorki'yi anma söyleşisi, savcılık tarafından yasaklandı.

S. Günay Akarsu, Ataol Behramoğlu ve Asım Bezirci'nin konuşmacı olarak katılacakları bilinen söyleşide, ayrıca Gorki'nin "Yol Arkadaşım" adlı yapıtı da Ergün Işıklar ve Levent Yılmaz tarafından okuma tiyatrosu olarak sunulacaktı.

Savcılığın yasaklama kararına gerekçe olarak izin alma işlemleri sırasında söyleşinin içeriği konusunda yeterli bilgi verilmemiş oluşu gösteriliyor.

●

Salah Birsel tanıtıldı

Geçtiğimiz Cumartesi günü, Atatürk Kültür Merkezi'nde düzenlenen "Sanat İnsanları" toplantısında , yazar Salah Birsel tanıtıldı.

Kemal Bekir tarafından yönetilen toplantıda, Birselin şiirleri Devlet Tiyatrosu sanatçıları tarafından sunuldu. Salah Birsel, 1919 yılında Bandırma'da doğdu. Edebiyat Fakültesini bitirdi. 1969-1973 yılları arasında Türk Dil Kurumu Yayın Kolu Başkanlığı yapan Birsel'in başlıca denemeleri: 'Kendimle Konuşmalar, Şiir ve Cinayet, (TDK Deneme Ödülü), Kurutulmuş Felsefe Bahçesi, şiir kitapları: Dünya İşleri, Hacivatın Karısı, Ases, Kikirikname, Haydar Haydar, ve edebiyat günlükleri ilk kez "Günlük" ve sonra da "Kuşları Örtünmek" adlarıyla yayımlandılar. Salah Birsel'in ayrıca "Fransız resminde izlenimcilik" ve "Goethe" adlı iki incelemesi var. Yazarın "Dört köşeli üçgen" adlı bir romanı ve hazırlamakta olduğu "Salah Bey Tarihi" adlı bir çalışması bulunuyor, çoğu oyun olan çevirilerinden başlıcaları da şunlar: Vahşi Kız, Morba Backa, Genç Bir Şaire Öğütler, Clerambard, Hizmetçiler...

●

ATB tiyatro kurslarını başlatıyor

Geçtiğimiz günlerde kuruluş çalışmalarını tamamlayan ATB(Amatör Tiyatrocular Birliği), 5 Nisan tarihinden itibaren tiyatro kursları çalışmalarına başlıyor.

Vücut, ses, konuşma, ritmik, müzik, sahne düzenlemesi, tiyatro tarihi, oyun analizi, oyunculuk ve laboratuvar çalışmaları biçiminde sürecek olan kurslar, profesyonel tiyatro sanatçıları tarafından yönetilecek.

●

Karacasu ilçesinde Roma devrinden kalma çeşitli eserler bulundu

AYDIN(ANKA)

Aydın'ın Karacasu ilçesi Geyve Köyü yakınlarında Roma devrinden kalma çeşitli tarihi eserlerin bulunduğu bildirildi.

Yetkililer, Geyve Köyü yakınlarında yol açma çalışmaları sırasında bulunan dört adet oymalı mezar taşı ile üç adet dibinde Roma devrinden kalma şarap tortusu bulunan küpün çok değerli olduğunu açıkladılar.

İlgililer meydana çıkarılan tarihi kalıntıların hepsinin Geyve Müzesinde sergileneceğini de belirttiler.

Açıklama

12 Mart günü "Finans kapital....." başlıklı yazımda Karar 71 adlı oyunun 12 Mart dönemini tutarlı bir şekilde irdeleyen tek sanatsal ürün olduğunu söylemiştim. Ancak aradan geçen zaman içinde provaya alınan oyun amacından saptırıldı ve pasifist bir çizgiye oturtuldu. Bu tarihsel sorumluluğun altından kalkamayacağım düşüncesiyle tutarlılığını eski haliyle savunduğum Karar 71'in amacından saptırıldığını devrimci kamuoyuna bildirmem gerektiği kanısındayım.

Saygılarımla
Emel Mesçi Kuray

Karadeniz tütün üreticileri de yandı!...

(Baştarafı 1. Sayfada)

maliyetin altında bir fiyat olduğunu belirterek şunları söylediler:

"Ege'den sonra hükümet Karadeniz'de de aynı şeyi yaptı. Biz Ege örnek olur da Karadeniz'de hakkımız verilir diyorduk, ama yanılmışız. Neyimize yetecek 160 lira. Üstelik başfiyat bu. Çoğu tütün, bu fiyatın da altında satılacaktır. Tarla kirası var, dikim yerlerinin hazırlanması var, fide yetiştirmek için harcanan para ve emek var. Biter mi saymakla. Dikim, gübreleme, çapalama, sulama, ilaçlama, kırma, dizme, demet yapma, denkleme, faiz v.s. v.s. Bunlara para mı dayanır, emek mi dayanır. Çoluk çocuk çalış dur. Sonra da bütün bir yılki emek yok pahasına gasbedilsin." dediler.

Gümrük ve Tekel Bakanı Ahmet Çakmak, üreticilerin, "yok pahası" olarak nitelendirdikleri 160 lira olan başfiyatı savunduğu konuşmasında şunları söyledi:

"Bu ürün yılında yurdumuzun 4 üretim bölgesinde 239 milyon kilogram tütün üretildiği tahmin edilmektedir. Karadeniz tütün piyasasında alımı yapılacak 46 bin 500 ton tütünün, 28 bin 600 tonu, 71 bin 40 ekici tarafından Samsun'da 12 bin 900 tonu 29 bin 147 ekici tarafından Tokat'ta, 5 bin tonu da 10 bin 688 ekici tarafından Trabzon ve çevresinde üretilmiştir.

Bütün Türkiye'de olduğu gibi bu bölgede de hava şartları nedeniyle üretimde azalma olmuş, buna mukabil tütünlerin kalitesinin yüksek olduğu müşahade edilmiştir

Hükümetimiz tarafından tütün piyasalarında devlet alımı destekleme alımları yapmak görevi, bu yıl da Tekel Genel Müdürlüğü'ne verilmiştir.

Bilindiği gibi, hükümetimiz hayat pahalılığını önlemek, enflasyonu durdurmak için aldığı ekonomik önlemleri tatbik mevkiine koymuştur. Mevcut tedbirlerin asıl hedefi yurt kalkınmasını gereken seviyeye yükseltmektir."

STOKLAR ERİTİLECEK

Ülke ekonomisinde önemli yeri bulunan tütünde, son yıllarda stok birikimlerinin görüldüğünü, bu stokların ihracatın artırılmasını amaçlayan tedbirlerle eritilmeye çalışılacağını ifade eden Gümrük ve Tekel Bakanı Ahmet Çakmak daha sonra şunları söyledi:

"Tütün fiyatlarının tesbitinde üreticilerimizin alın teri ve emeklerinin en iyi şekilde değerlendirilmesi, ekici maliyetleri ve ülkenin genel ekonomik şartları hassasiyetle gözönünde tutulmuştur.

Karadeniz Bölgesinde tütün fiyatları 1976'da 62 lira iken, 1977'de yüzde 14 artırılarak 71 lira, 1978'de de yüzde 22 artış nisbetiyle 87 lira olmuştur.

ÜRETİCİNİN HAYIR DUASI

Bu gerçeği nazari itibari alan hükümetimiz bu yılki başfiyatı geçen yıla oranla yüzde 86 dolayında artırarak 160 lira olarak tesbit etmiştir. Bu başfiyat, göstermelik değil, gerçekçidir, samimidir, ortalama fiyat en az bu oranla artışla gerçekleştirilecek, üreticinin hayır duası alınacaktır."

Çakmak'ın beraberinde Ulaştırma Bakanı Hüseyin Özalp olduğu halde Tekeköy, Bafra, Alaçam ve Sinop'ta ayrıca başfiyatları ilan edeceği ve buralarda bakanlığı ile ilgili incelemelerini sürdüreceği öğrenildi.

Öte yandan görüşlerine başvurduğumuz uzmanlar, ilan edilen başfiyata ilişkin şunları söylediler:

"İlan edilen başfiyat tıpkı, Ege Ekici Tütün Piyasasında olduğu gibi düşük tutulmuştur. Hoş, fiyat 30 lira artırılmıştır ama unutulmamalıdır ki, tütünün maliyet fiyatı 150 ila 160 lira arasında değişmektedir. Bir diğer önemli nokta, ilan edilen fiyat, adı üzerinde başfiyattır. Bir başka deyişle Karadeniz tütününe biçilen en yüksek fiyat 160 liradır. Üretilen tütünün çok büyük bir bölümü 160 liradan daha düşük bir fiyatla satınalınacaktır."

"Üzerinde durulması gereken bir diğer nokta, tütünün Ege'de olduğu gibi piyasa açılmadan, tütün tüccarları tarafından büyük bir kısmının toplanmış, satınalınmış olduğu gerçeğidir. Bu uygulama bugüne dek böyle gelmiştir, ama bu yılki uygulama gibisi görülmemiştir.

Uzmanlar, "Tütün üreticilerinin yıllardan beri gelen bu sömürü ve soygundan kurtulabilmeleri için bir takım düzenlemelerin gerektiğini ifade ettikten sonra şunları söylediler.

"Önce başfiyat uygulamasının kaldırılması gerekir. Yerine bir takım ürünlerde olduğu gibi, taban fiyat uygulaması getirilmelidir. Bu uygulamaya geçmekde yetmez. devletin destekleme alımları ile tütün emekçilerinin çıkarlarını koruması gerekir. Bunun için bir takım düzenlemelere gidilmelidir. Kuşkusuz en önemlisi TEKEL'in üreticinin ürettiği tütünün tümünü satınalması koşulunun getirilmesi gerektiğidir. TEKEL'in üreticinin ürünün tümünü satınalması da yetmez, tütün paralarının zamanında ödenmesi önemlidir. Üçüncüsü, fire düşürülmesi uygulamasına son verilmelidir.

Önerilebilecek diğer hususlar şunlardır: Randıman belirlemede, "mübayaa komisyonuna" Tekel eksperleri yanısıra tütün üreticileri de katılmalı, mübayaa sırasında baskılara son verilmeli, tütün tüccarlarına değil, devlet üreticilere kredi vermeli, ve tüccarın devletin fiyat açıklamasından önce piyasaya girmesi önemlidir."

Tevfik Doğan Toker'in duruşması 5 Mayıs'a ertelendi

ANKARA (DEMOKRAT)

Ankara'da Vakıflar Bankası soygununa katıldığı iddiasıyla tutuklanan Ankara DEV GENÇ Başkanı Tevfik Doğan Toker ve üç arkadaşının duruşmasına dün Ankara Sıkıyönetim Askeri Mahkemesi'nde devam edildi.

Tevfik Doğan Toker ve tutuksuz yargılanmakta olan Ali Milli, Haydar Alparslan ve Ahmet Yücelkan'ın duruşmaları emniyet müdürlüğünden parmak izi soruşturma sonuçlarının gelmediği gerekçesiyle 5 Mayıs 1980'e ertelendi.

Turlardan sonuç yok

HABER MERKEZİ

Siyasal güçler arasında çok yönlü bir bunalıma dönüşen Cumhurbaşkanı seçimi için yeni bir hafta başladı. Cumhurbaşkanı seçiminde önemli bir haftanın başladığını belirten Başkent'teki siyasal çevreler, "Önemli bir hafta başlamakla birlikte ilk günlerdeki turlardan sonuç beklenmemelidir" dediler.

Gerek partiler arasında ve gerekse partilerin kendi içlerinde önemli gelişmelere neden olan Cumhurbaşkanı seçimlerinde, daha bir süre "naylon aday"larla turlara devam edilmesi beklenmektedir.

ALTAY ÖYMEN'İN GÖRÜŞLERİ

CHP Genel Sekreter Yardımcısı Altan Öymen Cumhurbaşkanlığı seçiminin uzamasıyla ilgili görüşlerini açıklarken, "Büyük partilerin büyük bir bölümü parmağının ucunu bile oynatmadı" dedi ve "Biraz da onlar zahmet etseler iyi olacak" şeklinde konuştu.

Bu arada Cumhurbaşkanlığı seçimi turları sırasında bazı artist ve şarkıcılara oy kullanılmasını da kınayan Öymen, bu davranışı bir "densizlik" olarak nitelendirdi.

CHP grubunun Cumhurbaşkanlığı seçimini ne kadar ciddiyetle ele alındığını herkesin gördüğünü belirten Altan Öymen ANKA Ajansına yaptığı açıklamada şunları söyledi:

"Seçimin mümkün olduğu kadar çabuk ve isabetle sonuçlanması için üzerimize düşen her şeyi yaptık ve yapmaya devam ediyoruz. Bütün partiler ve gruplara daha en baştan itibaren diyalog önerdik. Kendi içimizde zemin yoklaması yaptık. Bunun dışında da isteyen arkadaşlarımızın adaylığını koymasını serbest bıraktık.

Halen diyalog girişimlerimizi sürdürüyoruz. Daha ne yapacağız.

Öteki partilerden büyük bölümü ise daha parmağının ucunu oynatmış değil. Sanki böyle bir mesele yokmuş gibi davranıyorlar. Biraz da onlar zahmet etseler iyi olacak."

ARTİSTLERE VERİLMESİ DENSİZLİKTİR

Öymen, Cumhurbaşkanlığı seçimi turları sırasında geçersiz sayılan oyların arasında bazı artist ve ses sanatkarlarına oy çıkması ile ilgili bir soruyu cevaplandırırken şöyle konuştu.

" Anayasa'nın öngördüğü seçilme yeteneğine sahip olmayan isimlere oy kullanılması en hafif deyimiyle densizliktir. CHP grubundan kimse böyle bir şey yapmaz.

Oy pusulalarına bu tür isimleri yazma hafifliğini yapanların herhalde CHP'nin dışındaki parlamenterlerden görevlerinin ciddiyetini kavramamış olan birkaç kişidir. Yaptıkları münasebetsizliğin sorumluluğu kendilerine aittir.

RAHMİ KUMAŞ'IN GÖRÜŞLERİ

Öte yandan Trabzon CHP Milletvekili Rahmi Kumaş, verdiği demeçte, Demirel'in Türk siyasal yaşamına girmesinden bu yana, her şeyin yozlaştığını savunarak, "Demirel Cumhurbaşkanlığı kurumunu da yozlaştırmaktadır" dedi.

Rahmi Kumaş bugün verdiği demeçte Demirel'in orduyu kendi yanında göstermeye çalıştığını belirterek, "Demirel yanılmaktadır. Çünkü ordu yalanın yanında olamayacağı gibi bağımsızlığımızın tehlikeye sokulmasına da karşıdır" dedi. Kumaş açıklamasında daha sonra şu görüşlere yer verdi:

"Türk siyasal yaşamında Demirel adı yer aldığından bu yana herşey yozlaştı.

Siyaset adamına güven kalmadı. Çünkü Demirel yalanı siyasete egemen kıldı.

Parlamento kavramı yozlaştı. Çünkü Demirel ile parlamenter fiyatı olan bir "Meta durumuna" sokuldu.

Tutum ve davranışları ile başbakanlığı yıpratarak bu kuruma olan saygıyı azalttı.

Siyasal yaşamda her önemli kurumu hızla yıpratan Demirel, ordu ile devlet başkanlığı kurumlarını da yıpratmak politikasının en uç noktasına gelmiş bulunmaktadır. Ordu'yu yanında gösteren Demirel yanılmaktadır. Çünkü ordu, yalanın yanında olamayacağı gibi bağımsızlığımızın tehlikeye sokulmasına da karşıdır.

Cumhurbaşkanına sıradan bir kabadayı gibi eleştirilerde bulunan şimdi bu kuruma, TBMM'nin bir üyesinin seçilmesine engel olarak duyulan saygıyı azaltmaktadır.

Demokratik siyasal yaşamın tüm kurumlarını yıpratan Demirel'in amacı nedir. Siyasal bilimin gösterdiğine göre, kendisi tersini söylese de faşizmdir. O halde Demirel, Hitler Hıristiyan Demokrat Parti-Fei Pinochet ilişkilerini bir iyi öğrenmelidir ki, faşizmin kendini de boğacağını anlayıp belki ona karşı çıkar."

HABERIN İÇİNDEN

(Baştarafı 1. Sayfada)

başkanlığı seçimlerinin şimdilik "naylon adaylar"la sürdürülmesinde kuşkusuz bu mücadelenin de rolü vardır. Ama sorun, esas olarak, Türkiye toplumunun nasıl yönetileceği konusundaki tartışma ve çekişmelerde düğümlenmektedir.

* * *

ABD ve diğer Batılı ülkeler arasında süren Türkiye'nin Orta Doğu'da oynaması gereken rol konusundaki tartışmaların ve ekonomik bunalımının hafifletilmesi için verilecek krediler karşılığında Batılı ülkelerin dayatmalarının, bu düğümün boğum noktasını oluşturduğu söylenilebilir. Paris toplantısında OECD ülkelerinin yapacakları yardıma ilişkin karar 15 Nisan'a ertelenirken, ABD sözcülüğünü yapan Japonya ve Kanada temsilcileri "AP hükümetinin aldığı istikrar tedbirlerinin gerektirdiği uygulamaların sürdürülebilmesinin garantisi"ni istemişlerdir. Bu toplantıda ayrıca IMF önerilerinin aynen uygulanması koşulu getirilmiştir.

Öte yandan 10 Nisan'da üç yıllık yeni bir 'Stand—by' düzenlenmesine esas olacak "niyet mektubu"nu hazırlamak üzere IMF heyeti Türkiye'ye gelecektir. Bu heyetin getireceği IMF isteklerinin bellibaşlıcaları şunlardır:

TCDD, Denizcilik Bankası gibi birkaç KİT hariç, tüm KİT'lere yapılan sübvansiyona derhal son verilmeli ve binlerce işçi çıkarımı ile sonuçlanacak KİT'lerin "kendi kendine yeterli gelmesi" operasyonu mutlaka bir an önce tamamlanmalıdır. Toplu sözleşme düzenine beş yıl süreyle son verilerek ücret ve maaşlar dondurulmalıdır. Tarım ürünleri için destekleme fiyatları IMF'nin belirlediği en alt düzeyi aşmamalıdır. Önümüzdeki günlerde % 20 devalüasyon yapılmalıdır. Yatırım harcamaları kısılıp, iç tüketim mutlaka azaltılarak tasarruflar da arttırılmalıdır. Ve Türkiye ithal ikamesine dayalı yatırımlardan bir an önce vazgeçip, ihracata yönelik tarımsal sanayi yatırımlarına yönelmelidir.

Bir yandan OECD ve IMF toplantılarında Türk heyetlerine bu politikalar sunulurken, öte yandan geçtiğimiz haftalarda eski TÜSİAD Genel Sekreteri Güngör Uras'ın ve Metin Toker'in basında çıkan yazılarında bu politikaların bazılarının açık savunusu yapıldı.

Kısacası, IMF, son Paris toplantısında da bir koşul olarak getirilen, işçi, köylü, memur, küçük esnaf milyonlarca emekçi için yaşamı yaşanmaz kılan bu önerilerin mutlaka uygulanmasını; OECD ülkeleri ise bu uygulamaların sürekliliğinin garantisini dayatmakta ve istemektedir. Bu arada son günlerde basında yer alan Amerikan Senatosu'na verilen bir araştırma raporunda görüldüğü gibi, ABD, Orta Doğu'da bozulan dengenin bir an önce kendi lehine kurulması için Türkiye'nin aktif rol oynamasını istemektedir. Üstelik ABD'nin İran'a ve Basra Körfezine askeri müdahalesini garantileyen Savunma İşbirliği Anlaşması Demirel Hükümeti tarafından, Paris toplantısında alınan ekonomik yardım konusunda taahhütte bulunmayı 15 Nisan'a erteleme kararının ardından alelacele imzalanmıştır, ama bu anlaşmanın parlamentodan da geçmesinin sağlanması gerekmektedir.

Bütün bu önlem ve uygulamaların Batı tarafından kendi çıkarları açısından zorunlu görülen başarısı ve garantisi, bazı çevrelerin sık sık yinelediği gibi "siyasi istikrar" noktasında yatmaktadır. Bu "siyasi istikrar"ı sağlamak için de, parlamento içindeki ve dışındaki siyasal güçler farklı programlar önermektedirler. Bugünkü yönetimin (Cumhurbaşkanı ve/veya bir takım başka istişari organların statüsünün güçlendirildiği anayasa değişiklikleri ile) parlamenter görünümünü korumakla birlikte çok daha baskıcı bir karakter alarak sürdürülmesinden, parlamenter yönetime son veren rejim modellerine kadar uzanan bir seçenekler demeti ve bunları önerenler arasındaki mücadele alttan alta sürmekte ve giderek şiddetlenmektedir.

* * *

IMF'nin ve OECD ülkelerinin koşulları ve ABD'nin dayatmaları konusunda verilecek kararlar, Türkiye toplumunun nasıl yönetileceği konusundaki kararlarla içiçe geçmiştir. Bu hafta ve önümüzdeki haftalar, Türkiye'nin ve Türkiye halkının çıkarlarını yakından ilgilendiren kararların alınacağı bir dönem olacaktır.

Hava-İş

(Baştarafı 1. Sayfada)

lüğü'nde grev uygulamasına geçmemiştik. Fakat gördük ki süren grev işverinin umurunda bile değil. İşçilerin menfaatleri elde edilinceye kadar grevler kademeli olarak artacaktır. İzmir ve Adana'da da her an grev başlayabilir."

Greve çıkan işçiler, "İşverenin uzlaşmaz tavrı bizi mücadelemizde daha bilinçli olmaya itmiştir" dedi.

HAVA—İŞ BAŞKANI İŞÇİLERİN İSTEKLERİNİ YİNELEDİ

Hava—İş Genel Başkanı İbrahim Öztürk, düzenlediği basın toplantısında sürmekte olan THY grevi ile ilgili görüşlerini açıkladı, grev ve lokavtla geçen 43 günün yol açtığı zararın sorumlusunun işveren olduğunu belirterek, "İşveren siyasi ve ideolojik lokavtını sürdürmektedir" dedi.

Öztürk, işverenin görüşmelerde, daha önce vereceğini söylediği haklardan da vazgeçtiğini kaydederek, şunları söyledi:

"İşveren kesimi bununla da yetinmedi. Daha önceki toplu iş sözleşmelerinde kazanılmış bulunan hak ve yararları da ortadan kaldırmak istedi. Ciddiyetten, saygıdan, sorumluluktan çok uzak tutumlarına karşın görüşmeler devam ederken, Ulaştırma Bakanı, 19.3.1980 tarihinde yeniden kamuoyuna beyanda bulunarak grev ve lokavtın üç ay daha uzayacağını belirtti. Bu beyandan sonra da görüşmeler 20.3.1980 tarihinde tekrardan sona erdi."

Hava—İş Sendikası Genel Başkanı İbrahim Öztürk, işçilerin isteklerini de şöyle sıraladı:

"1— Siyasi inançları nedeniyle kimse işten atılması, tüm çalışanlar için iş güvencesi tanınsın istiyoruz.

2—THY A.O.kimsenin çiftliği olmasın.

3— Torpil müessesesi çalıştırılmasın, kartvizitle kimse işe alınmasın, kişiler, şirket için gerekli ise ve aranacak vasıflara sahip ise alınsın istiyoruz.

5— İstihdam, atama, tayin, nakil ve kadro yükselmelerinin bir evvelki toplu iş sözleşmemizde mevcut kadro istihdam kurulundan geçirilerek uygulanmasını yani hak edenin hakkı olan yere gelmesini istiyoruz.

6— Hırsızlık yapan, şirketin zararına hareket eden, görevini yapmayan, şirkette yönetici dahi olsa, bu kişilere mevcut disiplin hükümlerinin ayrım gözetilmeksizin uygulanmasını, gerekiyorsa işten atılmasını istiyoruz.

7— Gerçek dışı beyanlarla söylendiği gibi lüks için değil, kimseye el açmadan yaşayabileceğimiz kadar ücret istiyoruz."

Etimesgut

(Baştarafı 1. Sayfada)

nin iş başına gelmesinden sonra Şeker Fabrikaları Genel Müdürlüğü'ne atanan ve MHP eğilimli olduğu bildirilen Aydın Arat'ın kurumdaki kilit noktalara kendi yandaşlarını getirdiği öğrenildi.

Aydın Arat'ın Etimesgut Şeker Fabrikası Müdürlüğü'ne getirdiği Selahattin Odabaşı'nın Arat'tan aldığı direktifler üzerine Etimesgut eski Ülkü Ocakları Başkanı Ali Bilir'i Şeker Fabrikaları Muhasebe Şefliği'ne, halen Etimesgut Ülkü Ocakları Başkanı olan Yılmaz Uğurlu'yu Sosyal İşler Dairesine, Elazığ Ülkü Ocakları Başkanını da park-bahçe işlerinde görevlendirdiği açıklandı.

Selahattin Odabaşı'nın son olarak da önceki gün fabrika işçilerinden Yunus Elagöz'ü odasına çağırarak idare servisinden bulaşıkçılığa aldığını, ağır küfür ve hakaretle bildirmesinin ardından, bekçi teşkilatında çalışan Ertürk Güney'i de küfürle tahrik etmeye çalıştığı bildirildi. Odabaşının daha sonra resimhaneye gelmesi ve orada çalışan işçilere de ağır sözlerle hakarette bulunması üzerine işçilerin duruma müdahale ettiği öğrenildi. İşçiler müdürün bu tutumunu protesto etmek amacıyla işi bıraktı.

Bunun üzerine Şeker Fabrikasına gelen güvenlik kuvvetleri fabrikanın tüm giriş ve çıkışlarını tutarak arama yaptı.

"İran devriminin

(Baştarafı 1. Sayfada)

ın Ankara Büyükelçiliği Maslahatgüzarı Ahmet Mosavekzadeh, İslami Cumhuriyetin kabul edilişinin birinci yılı dolayısıyla Demokrat'ın sorularını yanıtladı. Mosavekzadeh, "İran devriminin en büyük güvencesi halk kitleleridir" dedi. Mosavekzadeh daha sonra Demokrat'a şunları söyledi:

DEMOKRAT: "İran Devrimine yönelen saldırıları nasıl değerlendiriyorsunuz?"

MOSAVEKZADEH: "Bugün çeşitli emperyalist güçler, İran devrimine çeşitli saldırılar düzenlemektedir. Ancak, İran devrimi bu saldırıları boşa çıkaracak örgütlenmeleri gerçekleştirmiştir. İran devriminin en büyük güvencesi olan halk kitleleri, Devrim Muhafızları ve İran Silahlı Kuvvetleri aracılığıyla, bu saldırıları def edebilecek güçtedir."

DEMOKRAT: "İran İslam Cumhuriyeti, nasıl bir devlet biçimidir?"

MOSAVEKZADEH: "İran'da devlet biçiminin İslam Cumhuriyeti olması 1 Nisan 1979'da İran halkının çok büyük bir çoğunluğunca benimsendi. İran İslam Cumhuriyeti'nin Anayasa'sı da halk kitlelerince onaylandı. Bu devlet biçimi ve bu Anayasa, tüm dünya ülkelerininkinden farklıdır. Devlet yönetimi İslami esaslara dayanmaktadır. Yönetimin İslami esaslara uygunluğu Cumhurbaşkanı'nın da üstünde yer alan fakih tarafından denetlenir. Bugün, fakih İmam Humeynidir. İran İslami Cumhuriyeti Anayasa'sı halkın yönetime katılmasını esas almakta, bunu sağlayıcı bir organ olarak, Halk Şuralarının kurulmasını öngörmektedir. Halk Şuraları Anayasa ve İslami Cumhuriyet ilkeleri doğrultusunda faaliyet göstermek kaydıyla mahallelerde, fabrikalarda, işyerlerinde kurulacaktır. Halkın yönetime katılması bizim açımızdan, vazgeçilmez bir öneme sahip bulunuyor. İslam Cumhuriyeti varlığını halk kitlelerinin desteğiyle sürdürecektir."

DEMOKRAT: "Bugün, İran Devriminin önündeki görevler nelerdir?"

MOSAVEKZADEH: "İran devriminin oluşturduğu İslam Cumhuriyetinin önündeki temel görev ülkemizin politik, askeri, ekonomik, kültürel bağımsızlığını sağlamaktır. Ekonomik bağımsızlığı kazanma mücadelesi bizim için hayati bir öneme sahip. Emperyalizme bağımlı çarpık bir ekonomi yerine, kendine yeterli bir ekonomik yapı öngörüyoruz. Bu amaçla ağır sanayii kurma, toprak reformunu gerçekleştirme, kırsal alana alt yapı hizmetleri götürme vb. görevlerin yerine getirilmesi için İran İslam Cumhuriyeti tüm gücüyle çaba harcamaktadır. Yabancı sermayeye kesinlikle karşıyız. Ancak, sanayimizin gelişmesi amacıyla, herhangi bir bağımlılık ilişkisi yaratmamak kaydıyla, batının teknolojisine açığız.

Ekonomik bağımsızlığı elde etme mücadelesini kültürel bağımsızlığı elde etme mücadelesiyle bütünlüyoruz. İslami değerleri esas alan bir kültürün gelişmesi için çaba harcıyoruz. Emperyalizm tarafından ülkemize dayatılan tüketim toplumu değerlerini mutlaka yıkacağız. İran devrimi, İran halkının kendi ulusal ve dinsel değerlerine sahip çıkması ve geliştirmesini öngörmektedir."

DEMOKRAT: "Türkiye halkına iletmek istediğiniz bir mesaj var mı?

MOSAVEKZADE: "Tarihsel ve kültürel bağlarımız olan Türkiye halkını en yakın dostlarımızdan biri olarak görüyoruz. Türkiye halkının karşı karşıya olduğu sorunları aşacağına inanıyoruz. Türkiye Cumhuriyeti ve İran İslam Cumhuriyeti arasındaki ilişkilerin ve işbirliğinin gelişeceğine olan inancımız tamdır. Bu duygularla Türkiye halkına en iyi dileklerimi iletmek isterim."

Vali ve polis

(Baştarafı 1. Sayfada)

1980 günü Avanos halkından Erdoğan Güleç'in bir ihbar sonucu, gece saat 01'de evinden alınarak Nevşehir'e götürülmesiyle başlamıştır. Erdoğan Güleç'in geceyarısı evinden alınmasından sonra, geçen 2—3 gün kendisinden haber alınamayışı ve nerede olduğunun öğrenilemeyişi ilçede tedirginliğin başlangıcı olmuştur. Bu tedirgin ortamda, 12 Mart 1980 günü, Avanos'a 2 klm. mesafede bulunan Endüstri Meslek Lisesi öğrencileri, okul dönüşü, yol boyunca, 12 Mart aleyhine slogan atmış, öğrencileri yolda karşılayan polis havaya ateş açmış, bu arada 25 öğrenci gözaltına alınmıştır.

15 Mart 1980 günü ise, ülkücülerin polise şikayetçi olması üzerine, 3 polis memuru solcu gençleri yakalamak üzere takibe başlamış, bu arada bunlardan İbrahim Seymen ellerini havaya kaldırıp polise teslim olmak üzere iken, trafik polisi Aziz Yıldırım tarafından sol omuzundan kurşunlanarak yaralanmıştır.

Polis, yaralıyı, Avanosta tedavi olanağı varken, Avanos Sağlık Merkezine değil de, Nevşehir'e götürmüştür. Bu arada, Avanos'ta heyecan ve tedirginlik son haddine varmış, halk ve gençler kasaba merkezinde toplanmışlardır. Bunun üzerine Nevşehir'den polis ve jandarma birlikleri Avanos'a gönderilmiş, gençler de şehir içinde ve Kızılırmak Köprüsü üzerinde iki barikat kurmuştur.

Kasabaya gelen polis ve jandarma birlikleri barikatları aşıp Kızılırmak ilkokuluna girmiş, bu sırada polisin gelişigüzel açtığı ateş sonucu olaylarla hiçbir ilgisi bulunmayan Süleyman Sevinç olmuş, görgü tanıklarının verdiği bilgiye göre, Yaşar Toprakçı adlı polis de, diğer polislerin tabancasından çıkan kurşunlarla yaralanmıştır.

HACIBEKTAŞ'A YÖNELECEKLER

Hacıbektaşta da aynı senaryonun tekrar edilmesinden endişe duyulmaktadır. Bilindiği gibi, Nevşehir'in Avanos ve Hacıbektaş ilçeleri seçimlerde CHP'ne teveccüh göstermiş ilçelerimizdir. Sindirme ve yıldırma çabaları buna karşıdır.

Nevşehir Emniyet Müdür Yardımcısı Talat Kahvecioğlu, polislerine, "Avanosta büyük tecrübe kazandık, bunun daha büyüğünü Hacıbektaşta uygulayacağız" demiştir.

İhbarlar ve ihbar listeleri, MHP lilerce ve AP lilerce düzenlenmiş bunun sonucu, olaylar sonrasında, polisin arama yaptığı kişiler ve konutlar, CHP lilerle CHP'lilerin konutları olmuştur. CHP'li Avanos belediyesi de bundan nasibini almıştır. Aramalar yasaya uygun olmayan yollardan cereyan etmiştir.

Nevşehir Valisi Fevzi Alaloğlu, olayları inceleme amacıyla Nevşehir'e gittiğimizde bizzat bana "Hiç kimseye işkence yapılmayacaktır" dediği halde, gözaltına alınan hemen hemen herkese işkence yapımıştır. Bunu belgeleyen bazı fotoğraflar buradadır.

Bu açıklamalardan görüleceği gibi, olaylar ve sonuçları Vali tarafından doğru aksettirilmemiştir. Olaylarda, ölen kalabalıkta bulunan bir ortaokul öğrencisidir. Yaralanan polis ise, diğer polisler tarafından yaralanmıştır. Diğer yaralı İbrahim Seymen'i, polis Aziz Yıldırım'ın tabanca ile yaraladığı yukarıda belirtilmiştir.

CHP'li Tarhan selden zarar görenlere yardım yapılmasını istedi

ANKARA (DEMOKRAT)

CHP Adana Milletvekili ve KÖY KOOP Genel Başkanı Nedim Tarhan'ın başta Adana olmak üzere tüm Çukurova'yı basan sellerden zarar görenlere ivedi yardım yapılması için Başbakan Süleyman Demirel'e bir telgraf çektiği öğrenildi.

Nedim Tarhan Başbakan'a çektiği telgrafta özetle şöyle dedi:

" Selden zarar gören il ve ilçe belediyelerine gerekli yardımın ivedi olarak yapılması, evleri yıkılan yurttaşlara acele olarak barınak olanağı yaratılması ve giyecek yardımı yapılması, Çukurova çiftçisine öncelik tanınarak mevsimlik tarım girdilerinin hemen karşılanması gerekmektedir."

Pakistan

(Baştarafı 1. Sayfada)

rildi.

Yeni Delhi'de yayınlanmakta olan "Hindistan Times" gazetesi tarafından verilen haberde General Ziya Ül Hak'ın bu öneriyi kendisine Fidel Castro'nun bir mesajını getiren Küba Dışişleri Bakanı İsidoro Malmierca Peoli'ye illettiği kaydedildi.

Gazeteye göre, Fidel Castro mesajında Pakistan'ın, Afganistan ile ilişkilerinin normalleştirilmesinin ilk adımı olarak Babrak Karmal rejimini tanıması gereğine işaret etti.

Buna karşılık Ziya Ül Hak'ın, Kabil'le ilişkilerini daha yüksek, bir düzeye çıkarmasına şimdilik olanak bulunmadığını hatırlattığı ve bunun için uygun bir ortamın yaratılabilmesi için bazı karşı önerilerin bulunduğu, bunların arasında bir bağlantısız ülkenin, yani Afganistan'ın bağımsızlığının söz konusu olduğu bir ortamda gerekli müdahaleleri yapmak üzere Bağlantısızlar grubunun toplanmasını yararlı olacağı görüşünü savundu.

Öte yandan Küba hükümeti, Devlet Başkanı Fidel Castro'nun Pakistan ile Afganistan arasında arabuluculuk yapmak için öneride bulunduğu haberini doğruladı. Dün yapılan resmi açıklamada Castro'nun "Güney Doğu Asya'da oluşan ve uluslararası barışı ve güvenliği tehdit eden sorunun çözümüne yardımcı olabilmek amacıyla "böyle bir öneride bulunduğu belirtildi.

Kız Teknik

(Baştarafı 1. Sayfada)

gerekçe gösterilmeden götürülmesini engellemek isteyen görevlinin de okuldan uzaklaştırıldığı öğrenildi.

Yatakhanenin gerekçesiz olarak geceleri sarhoş polisler tarafından sık sık arandığı ve yine gerekçe gösterilmeden devrimci öğrenciler gözaltına alınırken odalarında ÜGD imzalı afiş bildiri bulunan faşistlere karşı hiç bir şey yapılmadığı da belirtildi.

Kız Teknik öğrencileri can güvenliklerinin kalmadığı Beşevler bölgesinde, faşistlerin kendilerine hatta daha da ileri giderek ziyaretçilerine bile saldırdıklarını ve tüm bunlar karşısında okul idaresinin kayıtsız kalmasının dikkat çekici olduğunu açıkladılar.

GÖSTERGE

(Baştarafı 3 Sayfada)

Son öğüde gelince... kemerleri sıkmada da verilen öğütler gerçekçi değil. Burada hemen öne sürülen, "toplu sözleşmeler ve ücretlerde tutumluluk..." Gerçekçi olmayışın nedeni şu: Anayasal düzeni değiştirmeden kimse, hiçbir iktidar bu yola gidemez. Aslında birçok kez yazdığımız gibi ülkemizde "savurganlık" üretimdedir, tüketimde değil...

Savurganlığı üretimde değil tüketimde aramak, bilimsellik değildir. Çünkü bir ekonomi de hatta sosyal yaşamda her şeyi değilse bile temel çizgileri üretim yöntemleri belirtir...

Aslında bu düzeni, bu düzen içinde tedavi çareleri arayanlar, Bektaşi'nin vaıza verdiği yanıttaki gibi "yok diyecekler ama dilleri varmıyor"....

NE ALIRSAN 12,5

Demokrat

Çatalçeşme Sok. No: 50 Cağaloğlu—İSTANBUL Telefon: 28 68 03
Yıl:11 Sayı: 3340/117

Demokrat Ofset tesislerinde hazırlanmış, Hürriyet Ofset tesislerinde basılmıştır.

BAS-SAN Basın Yayın Sanayi ve Ticaret A.Ş. adına imtiyaz sahibi Dursun AKÇAM

Genel Koordinatör Aslan B. KAFAOĞLU

Yazıişleri Müdürü Işık YURTÇU

Sorumlu Müdür: H.Basri ÇIPLAK

Ankara Temsilcisi Dr. Ergin ATASU

ABONE BEDELLERİ
YURT İÇİ
3 aylık 900.— 6 aylık 1800.—
1 yıllık 3600.- TL.
YURT DIŞI
Normal 3 aylık 2250.— 55 DM.
6 aylık 4500.—110 DM.
1 yıllık 9000.—220 DM.
Uçakla 3 aylık 4500.—110 DM.
6 aylık 9000.—220 DM.
1 yıllık 18000.—440 DM.

İLAN KOŞULLARI
2,3,4,5,6 sayfalar (süt cm) 700 TL
Devam sayfaları (süt cm) 800—TL
Doğum, nişan, evlenme ölüm teşekkür (2 süt. 5 cm.) 2500—TL
Yayın ilanları (1 süt 5 cm) 750 TL
Küçük ilanlar (kelimesi) 20—TL

Abone olmak isteyen okurlarımız abone bedelini PTT ile gazetemiz adresine yollamalıdır.

Ankara Bürosu: Konur Sok. 24/19 Kızılay-Ankara Telefon: 17 01 41
İzmir Bürosu: Kıbrıs Şehitleri Cad. 1443 Sok. No: 149 Daire:6 Alsancak Telefon: 14 67 75
Adana Bürosu: Dörtyolağzı, Özel Sancak İş Hanı Kat: 1 No: 96

Halk kendi sorunlarını çözmek için komite kurdu

Dört yıldır heyelan görülen İzmir'in Yeşildere Mahallesinde taş üstünde taş kalmamış

Yeşildere halkı ölüme mi terkediliyor?

● "Yıkılmış evlerimizden vergi alınmak isteniyor"

İzmir'in Yeşildere semtinde, bundan dört yıl önce belirgin hale gelen heyelan hergün artan bir hızla, yörede kurulu evlerde büyük hasara yol açarak binlerce insanın bir kez daha açlığa, sefalete ve açıkta kalmasına neden oluyor.

Yeşildere semtinde kurulu Vezirağa, 19 Mayıs, İmariye, Altay ve Kosava Mahallelerindeki 4000 ev hergün biraz daha yıkılıyor. Mahalle halkından İbrahim Aslan şöyle anlatıyor durumlarını:

"40 yıl çalışıp bu evi yaptım. O da yıkıldı yıkılacak. Yağmur yağdıkça duvarlardaki yarıklar daha çok büyüyor. Çatlak çatlağın ardından geliyor. Evden gümbür gümbür sesler duyuluyor. Binalar şimdi aşağıya doğru kayıyor. Evlerin tabanından lağım suları akıyor. Başımız ağrıdan hiç kalkmıyor. Hepimiz hasta olduk. Ben evin altındaki dükkanda hurdacılık yapıyorum. Evimizin bir odası iyicene çöktü. Ama dükkan burda olduğu için ayrılamıyoruz."

Havva Hanım ise şunları diyor:

"Sağdaki, soldaki kayar da seninki durur mu. Çatlakları tamir etmeye çalışıyoruz ama yine çatlıyor. Lağımlar da şimdi hep kopuk. Yolları düzeltseler, lağımları yapsalar kayma yavaşlar belki. Onu da yapmıyorlar. Bizim ev geçen yıl çatladı.

Evimizle beraber kocamın 27 yıllık hakkı gidiyor. 10 sene tek odada yaşadıktan sonra emeklilik parasıyla bu evi yapmışlar. Ve 7 kişi yerleşmişler 2 odaya. Şimdi onların evi de çatlaklar içinde.

"Elektrik, su parası, vergi almak için hatırlıyorlar bizi." diyor Havva Hanım. "Her şeyi bizden istiyorlar ama halimizi sormuyorlar. Yıkılmış evlerden bile 2 senedir vergi almaya geliyorlar"

Bu durum karşısında Valiliğe ve Belediye'ye yaptıkları başvurular yanıtsız kalan Yeşildere halkı kendilerine kendilerinden başka kimsenin yardım etmeyeceğini anladı.

Bu arada kurulan "Afetzedelerin Haklarını Koruma Derneği" halktan topladığı binlerce lirayı iş yapıyoruz diye gittikleri Ankara'da eğlence yerlerinde harcamış. Halkın çeresizliğinden yararlanmaya çalışanlardan biri de Vezirağa Muhtarı Yavuz Evren oldu. Çeşitli yolsuzluklar yapılarak halkın elindeki üç beş kuruş çalınmaya çalışıldı.

Halk Komitesi kuruluyor

Yeşildere halkı böylece kendi sorunlarını çözmek için bir Halk Komitesi kurdu. Komite, Ankara'ya giderek zamanın İmar ve İskan Bakanı Nurettin Ok'la görüştü. Nurettin Ok, "ilk planda Buca'da 252 prefabrik ev yapılacak. 3 ayda bitirilecek olan bu evler, heyelandan zarar gören halka dağıtılacak" diyerek söz verdi.

Bu arada Komite, yıkılan evlerde kurtarma çalışmaları yapıyordu.

Halkın "yuvasını" yapıyorlar

Vali muavini Fuat Bilge tarafından 7 Şubat 1977'de bölge halkına, hasarlı evleri boşaltmaları ve enkısa zamanda yıkmaları, aksi taktirde valilikçe yıkılacağını belirten karar tebliğ edildi. Yeşildere halkı, kendilerine yer gösterilmeden evlerden çıkmayacaklarını açıklayarak geniş bir kamuoyu yaratma doğrultusunda çalışmalar sürdürdü. Halk Komitesi, İmar ve İskan Bakanı ile konuştu. Jeoloji mühendisleri ile basın toplantısı yaptı. Mitingler düzenledi. Tüm bu mücadeleler sonucunda 31.3.1978'de yapılan bakanlar kurulu toplantısında heyelan bölgesi, Afet yasası kapsamına alındı ve yasa ile beraber evi yıkılıp ta kiraya çıkan ailelere 750 lira kira yardımı yapılması karara bağlandı. Bu arada Buca'da 252 prefabrik evin yapımına başlanmıştı.

İlk aşamada 137 aile evlerini yıkarak kira yardımı aldı. Fakat sürekli yapılacağı söylenen bu yardım 4 ay sonra kesildi. Halk Komitesi öncülüğünde verilen mücadele sonucu 4 aylık bir aradan sonra kira yardımı 1000 lira olarak yeniden ödenmeye başlandı. Fakat 3 ay süren ödemeden sonra bu yardım da kesilerek halk ağır kira yüküyle başbaşa bırakıldı. Açıkta kalan yasal hakları olan yardımı alamayan, yüzlerce kişi, oturulamayacak durumdaki yarısı çökmüş, yarısı da çökmek üzere olan evlerine döndüler. Evleri yıkılan bazı aileler ise çadırlarda oturmaya başladılar. Böylece mahalle halkı evsizlik ve ölüm arasında bir seçim yapmaya zorlandı.

Bu arada verilen sözlere göre 3 ay içinde tamamlanarak halka dağıtılması gereken Buca'daki 252 ev 1979 sonlarına gelinmesine rağmen teslim edilmedi. Bunun üzerine 24 Ekim 1979'da Komite öncülüğünde 22 aileden oluşan bir grup, İzmir Valiliği'ni işgal ederek sorunlarına çare bulunmasını istedi. Defalarca Valiliğe, İl İmar Müdürlüğü'ne başvuran halk, sorunlarını bu yollarla da çözemeyince 29 Ekim günü saat 001'de 29 aile olarak henüz tamamlanmamış olmasına rağmen kendileri için yapılan ve bir türlü teslim edilmeyen evlere yerleştiler...

(Devamı var)

Vezirağa halkı Vilayeti bastı
TESADÜFEN YAŞAYANLA
Evleri kayan halk Buca'daki sosyal konutları işgal etti
Buca'daki sosyal
"Kışı çadırda geçirmeyeceksiniz"

Yeşildere halkının sorunu yıllar boyunca basını işgal etti. Hükümetler başta olmak üzere, tüm ilgili ve yetkili çevreler, defalarca halka söz verdiler. Ama sözlerinde durmadılar. Sonunda iş başa düştü. Halk kendi sorunlarının ancak kendi mücadelesinin sonunda çözülebileceğini öğrendi.

Yeşildere 1. derecede deprem bölgesinde

1923, 1950 ve 1952 yıllarında yerli ve yabancı uzmanların incelemeleri sonucu hazırlanan raporlarda Yeşildere ve çevresinin 1. derece deprem bölgesinde bulunduğu ve zeminin sağlam olmaması nedeniyle kayma olabileceği belirtilmiş, yerleşim merkezi olamıyacağı açıklanmıştı. Oysa 1967 yılında o zamanın yöneticileri tarafından 'tedbir alınması' koşuluyla yerleşim yapılabileceği söylenerek yerleşme izni verildi. Buna karşın önlem adı altında oluşturulan ve evlerden önce yıkılan "istinad duvarları' dışında hiç bir önlem alınmadı. Böylece Yeşildere halkı kendi kaderine terkedildi.

"Çadırda öldü babam"

Evleri yıkılan bazı aileler çadırlara taşınmışlardı. Bunlardan biri de Necla Sevik'in ailesi idi.

"Evimiz neredeyse üzerimize yıkılıyordu" diyor Necla Sevik ve acı acı sürdürüyor konuşmasını "Zor çıkıp kurtardık canımızı. Ve çadırda oturmaya başladık. Babam daha önce felç geçirmişti. Yaşamak zorunda kaldığımız şartlara dayanamadı. Çadırda öldü babam."

TV KÖŞESİ

21.30 TELEVİZYONDA SİNEMA

Yönetmen: Robert Wise
Oynayanlar: Paul Newman, Pier Angell, Everett Slone

Boks dünyasının kurallarına uymayan bir boksörün öyküsü:

YUKARIDA BİRİ

Televizyonda Sinema'da Paul Newman'ın üstün oyun gücüyle pekiştirilen gerçek bir yaşam öyküsü ekrana geliyor. Rocky Graziano adlı bir boksörün New York kaldırımlarından başarı merdivenlerini tırmanışının öyküsü bu... 1956 yılı yapımı olan film spor dünyasının işleyen kuralları hakkında izleyiciye bilgi verebilecek ve önemli sayılabilecek bir yapım.

Filmin öyküsü; Rocco Barbella küçük yaştan itibaren bir serseri olarak büyümüş, sokak çeteleri kurmuş, hapse girip çıkmış bir gençtir. 2. Dünya Savaşı'nda Rocco'yu askere alırlar ama bir subayı döverek oradan kaçar. Askerden kaçtığı sırada Rocky Graziano adıyla boks yapmaya başlar. Ancak yakalanır ve bir yıl cezaevinde yatar. Burada boks takımını çalıştıran bir çavuş onunla ilgilenir. Ve ona boksu öğretir. Hapisten çıkan Rocco artık iyi bir boksördür ve dünya orta siklet şampiyonluğuna doğru ilerlemektedir. Ancak cezaevinden tanıdığı biri ona şike yapmasını önerir. Rocky kabul etmeyince bütün geçmişini bir gazeteye açıklar. Bu arada Rocky'nin boks lisansı da elinden alınır.

18.50 STÜDYO I

TRT halkın "azla kanaat etmeye" alışmasına yardım (!) ediyor

Bülent Özveren'in sunduğu programa Ajda Pekkan, Füsun Önal, İbrahim Tatlıses ve konularla ilgili uzmanlar katılıyorlar. Program kitlelerin yararlanabileceği hava durumu trafik, kendi işini kendin gör adları altındaki pratik bilgiler, ölç tart-öyle sat başlığında tüketiciyi bilinçlendiren ve disipline davet eden ev ekonomisi bilgileri, iyi güzel doğru olarak nitelendirilen toplumumuzda saygıdeğer davranışları, bağışta bulunma vs. gibi konuları içermektedir.

Ayrıca güç koşulların yarattığı hoşnutsuzluğu gidermek ve dinlendirmek için de şarkılı türkülü bir program hazırlamış. Bir de saygıdeğer davranışlardan sözediliyor ki bu davranış biçimlerini önce TRT yöneticilerinin kavraması, toplumun halkın taleplerine değer vermesini öğrenmesi gerek. Ayrıca tek başına bağışta bulunmak, bağışta bulunulan kişilerin bunu gerektiren durumlarından kurtulmasını sağlamak için mücadele etmemek, sadece kendi vicdanımızı anlık bir rahatlama içine sokacağından geçici bir çözüm olarak kalmaya mahkumdur.

TV'de BUGÜN

17.00	BÖLGESEL HABERLER
17.05	AKŞAMA DOĞRU
18.00	SINAVA DOĞRU
18.50	STÜDYO 1
19.50	UYKUDAN ÖNCE
20.00	HABERLER
20.40	TURİZM REHBERİ
21.10	TÜRK SANAT MÜZİĞİ
21.30	TELEVİZYONDA SİNEMA
23.30	HABERLER

Demokrat Çocuk

Şu anda, dünyanın dört-bir yanında
Mazlum halklar toplanmakta bütün.
Hayal değil, rüya değil bu gördüğüm.
Abasızlar hep birden abandıklarında,
Açılacak cümle kapısı özgürlüğün.

Dağında, düzünde, balta-girmemiş ormanında.
Şu anda dünyanın dört-bir yanında,
Köyünde, kentinde, tarlasında, limanında.
Meydanında, mağarasında, varoşunda
Aklımız fikrimiz Kurtuluş Savaşında.

Peter WEIS

İnönü Savaşları

Dedelerimiz, işgalci düşman askerlerini, İnönü'de bozguna uğrattı.

Topraklarımıza kim saldırmıştı, ne istiyorlardı? 1921 yılında parçalanan Osmanlı İmparatorluğu'ndan pay almak isteyen emperyalist ülkeler birlik olup ülkemize saldırdı.

Kendilerinden binlerce kilometre uzaktaki bu toprakları neden ele geçirmek istiyorlardı? Ülkemizi bir sömürge haline getirmek için! Kendi adamlarına ya da işbirlikçilere ülkeyi yönettirip, bizim zenginliklerimize rahatça el koymak için.

Peki kendi ürettikleri yetmiyor mu onlara?

Hayır! Çünkü, onlar doymak bilmez. Daha çok, daha da çok isterler. Onların düzeni bunu gerektirir. Kendi ülkelerinden alabileceklerini almışlar, şimdi isterler ki, başka ülkelerin sırtından da kâr etsinler.

Neden birlik olup saldırdılar?

Çünkü, her ne kadar emperyalist ülkeler ayrı topraklarda, ayrı toplumlar halinde yaşıyorlarsa da, hepsinin bizler gibi geri bıraktırılmış toplumlara bakış açısı aynıydı. Onlara göre bizler, tüm kaynakları sömürülebilecek bir halktık.

Ancak, umdukları gibi olmadı.

Çünkü, akıl edemedikleri bir gerçek vardı; eğer halklar bağımsız olmayı kafalarına koyar ve örgütlenirse, hiçbir güç onları durduramaz. İşte Kurtuluş Savaşımızın bir kez daha doğruladığı gerçek buydu.

GÜNEŞ AĞABEY

SİZLERDEN

Bizim dere

Yıldız dağlarından doğan
Suların aktığı derecik.
Balıkların bol olduğu,
Köyümüzün su gereksinimini
Karşılayan derecik.
Yazları biz çocuklara
Plaj olan derecik.
Geçtiği yerlere
Bereket veren derecik.
Ürünlerimizi hayvanlarımızı sulayan
Bizim canımız kanımız olan
Derecik.
Suyu melek
Adı şeytan olan derecik.

MUSTAFA ŞEN
(İlkokul 3)
Yeniköy/BABAESKİ

BUNU BİLİYOR MUYDUNUZ?

15'i bulun

	1	
		2

Her bir kareye 1,2,3, 4,5,6,7,8 ve 9 rakamlarını öyle bir yerleştirin ki, aşağıdan yukarıya, soldan sağa ve çapraz toplamlar hep 15 olsun.

YANIT
492
357
816

BİLMECE BULMACA

PTT

YURDUMUZ (6)

ÇALDIRAN SAVAŞI

16. YÜZYIL BAŞINDA SARSILAN OSMANLI EKONOMİK YAPISINI DÜZELTMEK İÇİN İMPARATORLUĞUN TOPRAKLARINI GENİŞLETMEK DÜŞÜNÜLDÜ. BU NEDENLE YAVUZ SULTAN SELİM, ÖNCE TEBRİZ'DEN BURSA'YA KADAR GELEN TİCARET YOLUNU DENETİM ALTINA ALMAYI PLANLADI. DAHA SONRA DA SURİYE'DEKİ ŞAM VE HALEP GİBİ TİCARET MERKEZLERİNİ VE SÜVEYŞ KANALI'NIN BULUNDUĞU MISIR'I İMPAROTORLUĞUNUN TOPRAKLARINA KATMAYI DÜŞÜNÜYORDU.

PLANIN İLK BÖLÜMÜNÜ GERÇEKLEŞTİRMEK İÇİN BUGÜNKÜ DOĞU ANADOLU VE İRAN TOPRAKLARINDA YAŞAYAN SAFEVİLERE SAVAŞ AÇILDI. 100.000 KİŞİLİK OSMANLI ORDUSU 1514 YAZINDA BERABERİNDE 500 TOPLA BİRLİKTE 2500 km. YOL YÜRÜYEREK ÇALDIRAN OVASINA GELDİ.

ŞAH İSMAİL YÖNETİMİNDEKİ SAFEVİ ORDUSU DAHA ÖNCE BURAYA GELMİŞ BEKLİYORDU. KUVVETLER AŞAĞI YUKARI EŞİTTİ. ANCAK SAFEVİLERİN TOPLARI YOKTU.

VE SAVAŞ BAŞLADI. TABİİ TOPU OLAN KAZANDI. ŞAH İSMAİL'İN BU SAVAŞTA ELDE EDİLEN TAHTI İSTANBUL'DAKİ TOPKAPI MÜZESİNDEDİR. TEBRİZ'E KADAR İLERLEYEN OSMANLILAR, 1000

KADAR SAFEVİ ESNAF VE ZANAATKAR AİLEYİ YANLARINA ALARAK İSTANBUL'A GETİRDİLER. BÖYLECE OSMANLI EKONOMİSİ BİR SÜRE DAHA CANLANMIŞ OLDU.

80/4

Nisan 1 Şakası

Fransa'da önceleri yılbaşı Nisan ayı idi. Daha sonra Ocak ayı olarak kabul edildi. Fakat bazı kişiler 1 NİSAN'da yılbaşı kartı göndererek yakınlarını şaşırttılar.

Zamanla yaygınlaşan bu şaka, ülkemizde de yapılmaya başlandı. Nisan ayında güneş balık burcunda olduğundan, bu şaka balık da karıştırılarak zenginleştirildi.